

Verdiepingsonderzoek buurtsportcoaches 2014: Verbreiding en structurele samenwerking

Kennispraktijk

voor sport, onderwijs & gezondheid

mulier instituut

sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

Verdiepingsonderzoek buurtsportcoaches 2014: verbreding en structurele samenwerking

Verdiepingsonderzoek naar processen en ervaren opbrengsten van de inzet van buurtsportcoaches op lokaal niveau

Mogelijk gemaakt door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Ine Pulles*
Marja Leijhorst**
Niels Reijgersberg*
Jarno Hilhorst**
Caroline van Lindert*

*Mulier Instituut / **Kennispraktijk

Met dank aan de betrokken buurtsportcoaches en maatschappelijke organisaties en gemeenten die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

Mulier Instituut

sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht

T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl

E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Kennispraktijk

voor sport, onderwijs en gezondheid

Horapark 4 | 6717 LZ Ede

T +31 (0)85 401 76 95 | I www.kennispraktijk.nl

E info@kennispraktijk.nl | T @kennispraktijk

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1. Inleiding	13
1.1 Achtergrond	13
1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen	13
1.3 Opzet van het onderzoek	14
1.4 Leeswijzer	15
2. Inzet en werkzaamheden van de buurtsportcoach	17
2.1 Achtergrondkenmerken van de buurtsportcoach	17
2.2 Werkgeverschap en opleidingsniveau	18
2.3 Inzet van de buurtsportcoach naar sectoren en doelgroepen	19
2.4 Doelstellingen van buurtsportcoaches	21
2.5 Algemene taken en verantwoordelijkheden van de buurtsportcoach	23
2.6 Werkzaamheden voor de sectoren sport en onderwijs	24
2.7 Werkzaamheden voor de sector kunst en cultuur	27
2.8 Werkzaamheden voor overige sectoren	29
2.9 Samenvatting	30
3. Inzet van de buurtsportcoach volgens betrokken organisaties	33
3.1 Kenmerken van betrokken organisaties	33
3.2 Doelstellingen van betrokken organisaties	35
3.3 Betrokkenheid buurtsportcoach	37
3.4 Samenwerking tussen organisaties	38
3.5 Aangeboden activiteiten voor het onderwijs	41
3.6 Activiteiten vanuit sportorganisaties	42
3.7 Activiteiten vanuit culturele organisaties	44
3.8 Activiteiten vanuit overige organisaties	45
3.9 Samenvatting	45
4. Het uitvoeringsproces	47
4.1 Tevredenheid over taken, rollen en werkwijzen	47
4.2 Samenwerking en betrokkenheid	50
4.3 Randvoorwaarden voor succes	56
4.4 Overdragen van taken (borging)	60
4.5 Samenvatting	62
5. Opbrengsten van de inzet van buurtsportcoaches	63
5.1 Bereik doelgroep	63
5.2 Aanbod van sport- en beweegactiviteiten	64
5.3 Ledenwinst bij sportverenigingen	66
5.4 Deelname aan sport en beweegactiviteiten	68
5.5 Aanbod en deelname aan culturele activiteiten	70
5.6 Bijdrage aan kwaliteit aanbod	71
5.7 Bijdrage aan landelijke doelstellingen	71

5.8	Samenvatting	72
6.	Conclusies en beschouwing	75
6.1	Inleiding	75
6.2	Belangrijkste bevindingen	76
6.3	Beschouwing	79
7.	Literatuur	85
	Bijlage I Methodische verantwoording	87
	Bijlage II Extra tabellen	93

Samenvatting

Achtergrond en doel

Sinds 2008 kunnen gemeenten met cofinanciering van het rijk combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches aanstellen om hun lokale sport- en beweegbeleid een impuls te geven. Tot 2012 hadden de combinatiefunctionarissen, zoals ze toen werden genoemd, vooral het doel de sectoren onderwijs, sport en/of cultuur te verbinden. Begin 2012 besloot de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het aantal combinatiefunctionarissen uit te breiden met buurtsportcoaches. Die kregen als specifieke opdracht mee om verbindingen te maken tussen sport- en beweegaanbieders en organisaties uit andere sectoren zoals zorg, welzijn, kinderopvang en onderwijs, en daarnaast een passend sport- en beweegaanbod in de buurt te organiseren. Buurtsportcoaches worden zodoende breder ingezet dan combinatiefunctionarissen; zij stimuleren ook dat meer mensen in de buurt sporten en bewegen. Dit project draagt de naam 'Brede impuls combinatiefuncties' en is onderdeel van het programma Sport en Bewegen in de Buurt (SBB) van het ministerie van VWS.

Het voorliggende verdiepingsonderzoek beoogt zicht te krijgen op de ervaringen van buurtsportcoaches en samenwerkingspartners met opbrengsten op lokaal niveau. Daarvoor hebben we voor het vierde jaar op rij onderzoek uitgevoerd in achttien gemeenten. Het onderzoek bestaat uit een online vragenlijst onder buurtsportcoaches (n=298) en betrokken organisaties (n=358). Daarnaast zijn 35 verdiepende groeps gesprekken en tien telefonische interviews gehouden met buurtsportcoaches en organisaties die bij hun inzet betrokken zijn. De belangrijkste vragen bij dit onderzoek zijn:

1. Voor welke taken worden buurtsportcoaches op lokaal niveau ingezet?
2. Welke beoogde en onvoorziene opbrengsten heeft die inzet volgens buurtsportcoaches en direct betrokkenen?
3. Welke lokale succes- en faalfactoren kunnen worden onderscheiden bij de inzet van buurtsportcoaches?
4. Hoe kunnen we de opbrengsten waarderen in het licht van de doelstellingen van het landelijke en lokale beleid?

1. Taken van buurtsportcoaches op lokaal niveau

Achtergrondkenmerken buurtsportcoaches

- Driekwart van de professionals in de achttien gemeenten noemt zichzelf nog combinatiefunctionaris ('oude stijl') en een kwart noemt zichzelf buurtsportcoach ('nieuwe stijl'). Er is een lichte verschuiving ten gunste van de rol van buurtsportcoach (was 11% in 2013).
- Het merendeel van de buurtsportcoaches heeft een hoger opleidingsniveau (hbo of hoger, 74%) en geeft aan op zijn of haar niveau te werken (69%). De gemiddelde leeftijd van buurtsportcoaches uit de achttien gemeenten is 35 jaar, er zijn iets meer mannen dan vrouwen. Gemiddeld werken ze zo'n drie jaar in de functie van buurtsportcoach en hebben ze een aanstelling van gemiddeld 23 uur per week. 36 procent van de buurtsportcoaches heeft interesse in een vervolgopleiding of scholing. De achtergrondkenmerken van buurtsportcoaches wat betreft opleidingsniveau, leeftijd en geslacht komen overeen met de meting in 2013.

Inzet van buurtsportcoaches naar sectoren en doelgroepen

Gemeenten beginnen de transitie te maken naar een bredere inzet van de buurtsportcoach. Dit is onder meer terug te zien in het grotere aantal sectoren en de bijbehorende doelgroepen waarvoor buurtsportcoaches zich inzetten in vergelijking met eerdere metingen.

- We zien dat sport en onderwijs nog steeds veruit de belangrijkste sectoren zijn waarin de buurtsportcoach werkzaam is (86% resp. 85%). Een klein deel (12%) van de ondervraagde buurtsportcoaches is werkzaam in de sector kunst en cultuur.
- In vergelijking met de vorige meting lijkt het aandeel buurtsportcoaches dat werkzaam is in de 'nieuwe' sectoren, enigszins hoger uit te vallen. De inzet naar deze nieuwe sectoren is als volgt: buurt 28%, welzijn 19%, jeugd(zorg) 13%, zorg 12%, kinderopvang 12%, ouderen(zorg) 7% en is een direct gevolg van de uitbreiding van de regeling in 2012.
- Buurtsportcoaches combineren gemiddeld bijna drie sectoren in hun werk. Sport en onderwijs is nog steeds de meest voorkomende combinatie (42%). De combinatie sport en buurt staat op de tweede plaats (16%). Ook hierin is de verbrede inzet van buurtsportcoaches te herkennen.

De doelgroepen die buurtsportcoaches bedienen, hangen voor een groot deel samen met de sectoren waarin ze werkzaam zijn.

- Het merendeel van de buurtsportcoaches (82%) richt zich op de doelgroep 4- tot 12-jarigen, een doelgroep die via het basisonderwijs bereikbaar is en zowel door combinatiefunctionarissen 'oude stijl' als buurtsportcoaches 'nieuwe stijl' wordt bediend. De helft van alle buurtsportcoaches richt zich daarnaast op de doelgroep 12- tot 18-jarigen (48%), een doelgroep die ook aan bod komt in de combinatie sport - onderwijs en/of cultuur.
- We zien ook dat andere doelgroepen aandacht krijgen van de buurtsportcoach. Deze passen meer bij het werkterrein van de buurtsportcoach 'nieuwe stijl', zoals mensen uit een aandachtswijk (30%), mensen met overgewicht (25%), buurt/wijkbewoners (24%) of jeugd in arme gezinnen (22%). Doelgroepen zoals mensen met een handicap (14%), inactieven (17%) en 65plussers (11%) krijgen wel aandacht, maar minder dan de eerstgenoemde doelgroepen. Vergelijking met de vorige meting is niet mogelijk, omdat dit nieuwe ontwikkelingen zijn en deze vraag daarom niet eerder was gesteld.

Doelstellingen met de inzet van buurtsportcoaches

Buurtsportcoaches herkennen zich goed in de landelijke doelstellingen van de regeling. Veelal zijn dit ook doelen die de gemeente zelf nastreeft met de lokale inzet van buurtsportcoaches. In de keuze van doelstellingen zien we ook de verschillende typen buurtsportcoaches terugkomen.

- De belangrijkste doelstelling is dat meer mensen lid worden van een sportvereniging (80%). Bijna driekwart (72%) stimuleert een dagelijks sportaanbod op en rond school. Stimuleren dat meer mensen in de buurt sporten en bewegen staat nipt op de derde plaats (71%). Pal daarachter komt het versterken van verenigingen (69%) en het leggen van verbindingen (67%) tussen organisaties.
- Jeugd vertrouwd laten raken met één of meer kunst- en cultuurvormen (86%) en stimuleren dat jongeren actief kunst beoefenen (84%) zijn verreweg de voornaamste doelstellingen van cultuurcoaches.
- Stimuleren dat meer mensen kunnen sporten en bewegen in de buurt (86%) en verbindingen leggen tussen verschillende sectoren (74%) zijn voor buurtsportcoaches in de overige sectoren als zorg, welzijn en bedrijfsleven juist zwaarwegende doelen.

In de voorliggende meting is het aantal antwoordcategorieën uitgebreid met de meer algemene doelen van het SBB-programma (meer leden, meer sporten en bewegen, leggen van verbindingen). Vergeleken met de meting in 2013 zijn er ten aanzien van de 'oude' doelstellingen geen grote verschuivingen.

Betrokken organisaties zijn zich goed bewust van de doelstellingen die landelijk met de regeling worden nagestreefd. Net als de buurtsportcoaches richten ook de betrokken organisaties zich het meest op landelijke doelstellingen die specifiek voor hun sector van belang zijn.

- Sportorganisaties zetten, zoals ook al in de vorige meting duidelijk naar voren kwam, in de eerste plaats in op versterking van hun vereniging en in de tweede plaats op meer leden (vorige meting niet gevraagd).
- Onderwijsorganisaties vinden het stimuleren van sport en bewegen juist de allerbelangrijkste reden van de inzet van buurtsportcoaches (vorige meting niet gevraagd). Stimuleren van dagelijks sportaanbod vonden scholen in de vorige meting belangrijker, maar toen was het aantal antwoordmogelijkheden kleiner.
- Voor organisaties uit de overige sectoren (welzijn o.a.) is het leggen van verbindingen de allerbelangrijkste doelstelling. Ook culturele organisaties vinden dit samen met het vertrouwd maken van jeugd met cultuur de belangrijkste doelstelling. Vergelijking met de vorige meting is niet mogelijk.

Werkzaamheden van buurtsportcoaches

Een belangrijke constatering, en niet meer dan logisch, is dat de doelstellingen die buurtsportcoaches nastreven, de sectoren waarin zij werkzaam zijn, de doelgroepen waarop zij zich richten en de activiteiten die zij daarvoor ontplooiën, sterk met elkaar samenhangen.

- Het coördineren, verbinden, organiseren en uitvoeren staan per sector (sport, onderwijs, cultuur en overig) wisselend in de top 4 van meest genoemde werkzaamheden. Hierin zijn geen grote verschuivingen waarneembaar ten opzichte van de vorige meting.
- Het enthousiasmeren van doelgroepen tot deelname aan activiteiten krijgt in alle sectoren veel aandacht. Het inventariseren van behoeften en signaleren van problemen speelt met name voor buurtsportcoaches in de overige sectoren als welzijn en zorg.
- Buurtsportcoaches zijn het intensiefst betrokken bij sportactiviteiten na schooltijd op school (67%, wekelijks of dagelijks). Dit is iets hoger dan ten tijde van de vorige meting.
- Cultuurcoaches zijn het meest betrokken bij activiteiten voor leerlingen die niet op school plaatsvinden (59%, enkele keren per jaar). Een derde van de cultuurcoaches is wekelijks betrokken bij naschoolse activiteiten op school.
- Ongeveer de helft van de buurtsportcoaches is betrokken bij bewegingsonderwijs. Een kwart geeft zelfstandig gymlessen en is tevens vakleerkracht van een school (was 14% in 2013), 14 procent geeft zelfstandig gymlessen, maar is geen vakleerkracht (gelijk aan 2013) en één op de tien leerkrachten ondersteunt met het geven van bewegingsonderwijs (was 17% in 2013).

De inzet van buurtsportcoaches kan op lokaal niveau een kwaliteitsimpuls voor bewegingsonderwijs betekenen. Een schoolgerichte aanpak is ook van belang voor effectieve sportstimulering bij schooljeugd. Echter, het geven van bewegingsonderwijs draagt niet direct bij aan landelijke doelstellingen die met de inzet van buurtsportcoaches worden beoogd.

2. Ervaren opbrengsten van de inzet van buurtsportcoaches

Bereik van doelgroepen

De buurtsportcoaches en hun partners zijn tevreden over de mate waarin zij hun doelgroepen weten te bereiken. Het valt op dat buurtsportcoaches zich relatief minder vaak richten op doelgroepen waarop veel sport- en beweegwinst mogelijk is, zoals mensen met een handicap, inactieven en 65plussers. Ook de verbinding met organisaties die zich sterk maken voor doelstellingen die een gezonde leefstijl beogen, wordt nog niet vaak gemaakt.

- Buurtsportcoaches (80%) en betrokken organisaties (>69%) zijn in het algemeen behoorlijk tevreden over het bereik van de beoogde doelgroepen. Daarin is ten opzichte van voorgaande metingen niet veel veranderd.

- Het bereiken van nieuwe doelgroepen wordt door buurtsportcoaches als lastig ervaren. Deze doelgroepen kunnen via nieuwe netwerken worden bereikt. Dit kost tijd en vergt aandacht.

Aanbod en deelname aan sport en beweegactiviteiten

In het algemeen zijn de buurtsportcoaches en hun partners, net als in voorgaande jaren, positief over de resultaten die buurtsportcoaches opleveren. Die resultaten worden momenteel vooral bereikt bij de basisschooljeugd, waarop zij zich meestal nog richten.

- Buurtsportcoaches hebben een positief effect op het stimuleren van sportaanbod voor leerlingen op en rond scholen en op de sportvereniging. Het aanbod van dit soort activiteiten is in de ogen van ruim de helft tot twee derde van de scholen toegenomen (min of meer gelijk aan 2013). Minimaal 70 procent van de sportorganisaties is van mening dat dit aanbod is toegenomen met de komst van de buurtsportcoach (lijkt iets hoger dan in 2013).
- Minimaal de helft van culturele organisaties en 72 procent van de overige organisaties (welzijn e.a.) geven ook aan dat door de komst van de buurtsportcoach het aanbod aan sport- en beweegactiviteiten voor hun doelgroepen is toegenomen.
- Zowel buurtsportcoaches zelf als de sportorganisaties zijn van mening dat het ledental bij sportverenigingen is toegenomen door hun komst. Vooral het aantal jeugdleden (60%) en allochtone leden (43%) zou zijn toegenomen door de komst van de buurtsportcoach volgens sportverenigingen. Buurtsportcoaches schatten dit wat rooskleuriger in dan sportverenigingen. Het lijkt erop dat buurtsportcoaches en in iets mindere mate sportorganisaties nog iets meer geloven in de ledenwinst dan ten tijde van de vorige meting.
- Betrokken organisaties zijn overwegend positief over de bijdrage van buurtsportcoaches aan de kwaliteit van het aanbod. Ongeveer drie op de vijf organisaties uit de verschillende sectoren zegt dat de kwaliteit van het aanbod door de komst van buurtsportcoach is toegenomen. Hierin is niets veranderd vergeleken met de vorige meting.

3. Succes- en faalfactoren bij de inzet van buurtsportcoaches

Samenwerking tussen organisaties en de rol van de buurtsportcoach

Het leggen van verbindingen tussen verschillende sectoren is bij de inzet van buurtsportcoaches niet alleen middel tot een doel, maar ook een doel op zichzelf. De buurtsportcoaches hebben een iets positiever beeld van de samenwerking tussen organisaties bij het organiseren van activiteiten dan de betrokken organisaties zelf.

- Betrokken organisaties uit de verschillende sectoren (sport, onderwijs, cultuur en overig) blijken redelijk veel samen te werken met bekende partijen als de gemeente, (andere) scholen en (andere) sportorganisaties en in iets mindere mate met organisaties uit de ‘nieuwe’ sectoren (welzijn e.a.).
- Buurtsportcoaches spelen volgens de betrokken sportorganisaties (64%) en organisaties in overige sectoren (78%) in meer of mindere mate een rol bij deze samenwerkingsverbanden. Het aandeel van de betrokkenheid van buurtsportcoaches bij de totstandkoming van samenwerkingsverbanden ligt voor onderwijsorganisaties lager (43%).
- De samenwerkingsverbanden die als gevolg van de inzet van buurtsportcoaches ontstaan tussen verschillende organisaties, leiden volgens buurtsportcoaches en betrokken organisaties dikwijls tot het organiseren van gezamenlijke incidentele (71% resp. 55%) en/of jaarlijks terugkerende activiteiten (63% resp. 49%), en in iets mindere mate ook tot gezamenlijke structurele activiteiten (58% resp. 43%; maandelijks of wekelijks terugkerend).
- Samenwerking in de vorm van een projectgroep, een samenwerkingsovereenkomst of een gezamenlijk plan komt bij ongeveer een derde van de organisaties voor. Andere

samenwerkingsvormen, zoals een ketenaanpak, een gezamenlijke administratie of gedeeld werkgeverschap komen minder vaak voor.

De rol van buurtsportcoaches in deze processen kan variëren van verbinder tot organisator, en/of uitvoerder. Dit verschilt per gemeente en hangt samen met de taakstelling die buurtsportcoaches in sommige lokale situaties meekrijgen. Het succes van buurtsportcoaches als verbinder tussen organisaties hangt samen met de beschikbaarheid van vrijwilligers, docenten of andere sportprofessionals die uitvoering kunnen geven aan gezamenlijke ambities. Het streven zou dan ook moeten zijn dat de buurtsportcoach zichzelf overbodig maakt bij het verbinden van partijen en na verloop van tijd zijn of haar aandacht naar nieuwe organisaties kan verleggen.

Randvoorwaarden voor succes

- Communicatieve vaardigheden zijn volgens buurtsportcoaches en de betrokken organisaties cruciaal voor het succesvol functioneren van een buurtsportcoach. Het betreft hier communicatie met de doelgroep en betrokken partijen. Gelukkig doen de buurtsportcoaches het in de ogen van de betrokken organisaties in dat opzicht ook goed. Zij krijgen hiervoor het rapportcijfer 7,5. Ook in de vorige meting was dit de belangrijkste succesfactor.
- Betrokken organisaties vinden vervolgens voldoende opleiding en competenties van de buurtsportcoaches een belangrijke randvoorwaarde voor succes. Hiervoor geven betrokken organisaties het hoogste rapportcijfer, een 8,2. Het succes van de inzet van buurtsportcoaches wordt hiermee in sterke mate gekoppeld aan 'de persoon zelf' en zijn of haar opleiding, achtergrond, communicatieve vaardigheden, doorzettingsvermogen, et cetera. Deze succesfactor vonden betrokken organisaties vorig jaar ook belangrijk.
- Belangrijke constatering is dat zowel buurtsportcoaches als organisaties diverse randvoorwaarden voor succes noemen, waarbij er geen echte uitschieters naar boven zijn. Ook worden er geen onvoldoendes gegeven, hooguit een enkele keer een matig.

4. Opbrengsten in het licht van doelstellingen van het landelijke en lokale beleid?

Professionalisering beroepsgroep

In 2014 hebben 378 gemeenten zich voorgenomen om 2851 FTE aan buurtsportcoaches te realiseren. Het uiteindelijke doel is 2900 FTE buurtsportcoaches in 2016. Dit betekent dat in 2016 een veelvoud aan buurtsportcoaches in wijken en buurten aan de slag is (naar schatting tussen 4.500 en 5.000 personen). In een paar jaar tijd is er zo een heel nieuwe beroepsgroep ontstaan die een duidelijke bijdrage lijkt te leveren aan de professionalisering van de sportsector in termen van aanbod en kwaliteit.

Er is ook sprake van een duidelijke professionalisering van de inzet van buurtsportcoaches zelf. Zij blijken inmiddels goed te weten voor welke doelen en taken zij namens hun gemeente of werkgever worden ingezet. Het merendeel van hen is daarmee ook tevreden. Het werk is afwisselend en dynamisch. Buurtsportcoaches moeten kunnen schakelen tussen diverse rollen (coördineren, verbinden, organiseren en uitvoeren). Het is waarschijnlijk niet voor niets dat het merendeel hbo of academisch opgeleid is en het werk naar eigen zeggen ook niet onderdoet voor het niveau van de genoten opleiding.

VWS heeft met de uitvoeringpartners NISB, VSG en NOC*NSF een uitgebreid ondersteuningsprogramma ontwikkeld om buurtsportcoaches te ondersteunen bij hun competentieontwikkeling. Deze voorgenomen kwaliteitsverbetering van de functie van buurtsportcoach zal het niveau van het lokale sport- en beweegaanbod, en de verbindingen tussen organisaties een verdere impuls moeten geven.

Op weg naar verbreding en structurele samenwerking

Gemeenten zijn op weg om de inzet van buurtsportcoaches te verbreden. Dat is onder meer te zien in een grotere diversiteit aan betrokken sectoren, bijbehorende doelgroepen en doelstellingen. Een echt grote verschuiving van de oorspronkelijke sectoren (sport en onderwijs) en doelgroepen (schoolgaande jeugd) naar nieuwe sectoren laat echter nog op zich wachten. De verbrede inzet van buurtsportcoaches en structurele samenwerking tussen organisaties heeft tijd nodig en verdient meer aandacht in de lokale situatie.

1. Inleiding

Het kabinet wil met het programma Sport en Bewegen in de Buurt (SBB) voor iedere Nederlander in de eigen buurt een passend, veilig en laagdrempelig sport- en beweegaanbod realiseren. Kenmerkend voor SBB zijn, naast de focus op intersectorale samenwerking, de mogelijkheden voor lokale aanbieders om activiteiten te organiseren die passen bij de lokale situatie. In 2008 zijn, binnen de regeling ‘Impuls Brede scholen, sport en cultuur’, combinatiefunctionarissen aangesteld om de interactie tussen de sectoren onderwijs, sport en cultuur te bevorderen. Begin 2012 besloot de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het aantal combinatiefunctionarissen uit te breiden met breder inzetbare buurtsportcoaches. De naam van de regeling veranderde daartoe in ‘Brede impuls combinatiefuncties’.

1.1 Achtergrond

In de voorliggende meting zijn de bevindingen over de inzet van combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches voor het eerst samengenomen. De drie rapportages die eraan voorafgingen (zie Von Heijden et al., 2011, Von Heijden et al., 2012, Von Heijden et al., 2013) zijn nog grotendeels gewijd aan de inzet van combinatiefunctionarissen ‘oude stijl’. In 2013 was er voor het eerst ook aandacht voor de (prille) inzet van buurtsportcoaches, die sinds de uitbreiding van de regeling aan de slag zijn gegaan. We gebruiken in de onderhavige meting zoveel mogelijk de overkoepelende term buurtsportcoaches. Hiermee worden nadrukkelijk ook de combinatiefunctionarissen bedoeld. Alleen daar waar een onderscheid tussen beide groepen interessant is, gebruiken we expliciet beide termen naast elkaar.

We richten ons verder primair op de regeling ‘Brede impuls combinatiefuncties’, van waaruit buurtsportcoaches worden aangesteld. Lokale sportaanbieders kunnen startsubsidies krijgen uit nog een tweede regeling binnen het programma SBB om meer mensen te laten bewegen: ‘Sportimpuls’. Bij een deel van de Sportimpuls-projecten zijn ook buurtsportcoaches betrokken. De resultaten van een verdiepingsonderzoek naar Sportimpuls-projecten worden beschreven in andere rapportages (zie Cevaal et al., 2014).

1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

Dit verdiepingsonderzoek beoogt zicht te krijgen op de ervaringen van buurtsportcoaches en samenwerkingspartners met opbrengsten op lokaal niveau. Het onderzoek biedt een inzicht in lokale omstandigheden waaronder beoogde resultaten al dan niet optreden. Een belangrijk doel is zicht krijgen op succes- en faalfactoren bij de inzet van buurtsportcoaches. De uitkomsten van het onderzoek moeten aanknopingspunten bieden om het landelijke beleid doelmatiger in te zetten en kan door lokale beleidsmakers worden toegepast om beleidskaders inhoud te geven.

Onderzoeksvragen

Het verdiepingsonderzoek geeft antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

1. Voor welke taken worden buurtsportcoaches op lokaal niveau ingezet?
2. Welke beoogde en onvoorziene opbrengsten heeft die inzet volgens buurtsportcoaches en direct betrokkenen?
3. Welke lokale succes- en faalfactoren kunnen worden onderscheiden bij de inzet van buurtsportcoaches?

4. Hoe kunnen we de opbrengsten waarderen in het licht van de doelstellingen van het landelijke en lokale beleid?

1.3 Opzet van het onderzoek

Het verdiepingsonderzoek naar de inzet van buurtsportcoaches vond plaats in achttien gemeenten. Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen van dit verdiepingsonderzoek maakten we gebruik van kwantitatieve en kwalitatieve methoden. Een uitgebreide methodische verantwoording is opgenomen in bijlage I.

Context van de gemeenten

In tabel 1.1 is het moment af te lezen waarop gemeenten zijn gestart met de uitvoering van de regeling 'Brede Impuls Combinatiefuncties'. Gemeenten in tranche 1 zijn gestart in 2008, gemeenten in tranche 2 in 2009 en gemeenten in tranche 3 of hoger zijn gestart vanaf 2010. Drie gemeenten die in 2013 aan het onderzoek deelnamen, zijn vervangen door nieuwe gemeenten uit dezelfde tranche en/of regio. Het gaat om: Roosendaal, Dronten en Delft. In de tabel is verder opgenomen het beoogde aantal FTE (norm) buurtsportcoaches op basis van de financiering die gemeenten van het rijk ontvangen.

Tabel 1.1 Deelnemende gemeenten naar tranche en aantal FTE aan buurtsportcoaches

Gemeente	Tranche	Norm FTE buurtsportcoaches 2014 ^{II}
1 Amersfoort	1	31,7
2 Amsterdam	1	129,2
3 Den Haag	1	92
4 Utrecht	1	50,5
5 Venlo	1	19,1
6 Zwolle	1	23,5
7 Assen	2	14,1
8 Hoorn	2	12,4
9 Roermond	2	8,7
10 Vlaardingen	2	11,2
11 Delft	2	15,3
12 Roosendaal	2	6,6
13 Smallingerland	3	8,3
14 Gorinchem	3	7
15 Utrechtse Heuvelrug	3	10
16 Horst aan de Maas	4	7,5
17 Berkelland	4	9,5
18 Dronten	5	9,1

^{II}Bron: Gemeentefonds, meicirculaire 2014.

Vragenlijsten en respons

Er zijn online vragenlijsten uitgezet onder buurtsportcoaches en maatschappelijke organisaties die bij hun inzet betrokken waren. In 2014 ging het om scholen, sportverenigingen, culturele organisaties en overige organisaties, zoals zorg- en welzijnsinstellingen en het bedrijfsleven. Voor beide doelgroepen zijn verschillende vragenlijsten ontwikkeld. In de achttien deelnemende gemeenten hebben in totaal 298 buurtsportcoaches en 358 vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties de vragenlijst ingevuld. Dat is een netto respons van respectievelijk 56 en 22 procent, zie tabel 1.2.

Tabel 1.2 Responsoverzicht van buurtsportcoaches en betrokken organisaties

	Totaal uitgenodigd	Netto respons	Netto respons %
Buurtsportcoaches	537	298	55
Betrokken organisaties (sport, onderwijs, cultuur, overig)	1668	358	21

Evaluatiegesprekken

Naast het vragenlijstonderzoek zijn in de achttien deelnemende gemeenten evaluatiegesprekken georganiseerd met buurtsportcoaches en betrokken organisaties. In totaal is in 35 evaluatiegesprekken en 10 telefonische interviews met 97 buurtsportcoaches en 73 mensen van betrokken organisaties gesproken; dit betroffen voornamelijk vertegenwoordigers van sportverenigingen, scholen en culturele instellingen; zie tabel 1.3.

Tabel 1.3 Overzicht deelnemers evaluatie gesprekken

Functie	Totaal (n=164)	Tranche 1 (n=94)	Tranche 2 (n=40)	Tranche 3/4/5 (n=30)
Buurtsportcoaches	97	61	20	16
Betrokken organisaties	73	39	20	14

De evaluatiegesprekken boden de mogelijkheid door te vragen op succesfactoren en knelpunten in de dagelijkse werkzaamheden van buurtsportcoaches.

Vergelijkbaarheid met eerdere metingen

Veranderingen in de vragenlijst als gevolg van het wegvallen van het onderscheid tussen buurtsportcoaches en combinatiefunctionarissen maken vergelijking met voorgaande metingen minder betrouwbaar. Daarnaast hebben ten opzichte van voorgaande jaren drie nieuwe gemeenten deelgenomen aan het onderzoek. Ook om die reden is vergelijking van de resultaten in dit onderzoek met voorgaande metingen indicatief en niet overal mogelijk.

1.4 Leeswijzer

De inzet en werkzaamheden van buurtsportcoaches worden beschreven in hoofdstuk 2. Vervolgens gaan we in hoofdstuk 3 in op de inzet van buurtsportcoaches vanuit het perspectief van maatschappelijke organisaties. Procesfactoren van de inzet en werkzaamheden van de buurtsportcoach staan centraal in hoofdstuk 4. Hier gaan we in op tevredenheid over de samenwerking, betrokkenheid, draagvlak en randvoorwaarden voor succes. We benaderen deze onderwerpen zowel vanuit het perspectief van de buurtsportcoaches als vanuit het perspectief van de betrokken organisaties.

In hoofdstuk 5 gaan we in op ervaren opbrengsten van buurtsportcoaches en betrokken organisaties. Het gaat in dit hoofdstuk om bijvoorbeeld de mate waarin doelgroepen worden bereikt, de mate van

toename in het aanbod en de kwaliteit van sport- en beweegactiviteiten. Verder kijken we naar de mate waarin deelname aan sport- en beweegactiviteiten is toegenomen en in hoeverre volgens buurtsportcoaches en betrokken organisaties ledenwinst bij sportverenigingen waarneembaar is. De hoofdstukken 4 en 5 worden aangevuld met resultaten die tijdens de gevoerde evaluatiegesprekken aan bod zijn gekomen. In hoofdstuk 6 trekken we op basis van de resultaten conclusies over de inzet van buurtsportcoaches. In een afsluitende paragraaf formuleren we aanknopingspunten voor het landelijke en het lokale beleid.

2. Inzet en werkzaamheden van de buurtsportcoach

In dit hoofdstuk beschrijven we de inzet en de werkzaamheden van de buurtsportcoach. De resultaten zijn gebaseerd op de antwoorden van 298 buurtsportcoaches en combinatiefunctionarissen binnen de achttien deelnemende gemeenten. We hebben combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches in dit onderzoek samengenomen. Daar waar een onderscheid tussen beide groepen relevant is, wordt dit expliciet in de tabel en in de tekst aangegeven en gebruiken we beide termen naast elkaar. Het hoofdstuk sluit af met een opsomming van de belangrijkste bevindingen.

2.1 Achtergrondkenmerken van de buurtsportcoach

In tabel 2.1 is af te lezen hoeveel procent van de professionals zijn aangesteld als combinatiefunctionaris en hoeveel als buurtsportcoach. Driekwart van de professionals is naar eigen zeggen werkzaam als combinatiefunctionaris (oude regeling), 24 procent is werkzaam als buurtsportcoach, van wie 6 procent ooit als combinatiefunctionaris is aangesteld. Gemeenten lijken de transitie te maken van combinatiefunctionaris naar buurtsportcoach; in 2013 was nog 11 procent werkzaam als buurtsportcoach.

Tabel 2.1 Functie van professionals (n=298)

Functie	%
Combinatiefunctionaris	76
Buurtsportcoach	18
Buurtsportcoach (voorheen combinatiefunctionaris)	6

In tabel 2.2 is de man-vrouwverdeling en de leeftijd opgenomen. De gemiddelde leeftijd is 35,4 jaar met een minimumleeftijd van 22 jaar en een maximum van 64 jaar (niet in tabel). De achtergrondkenmerken van buurtsportcoaches wat betreft leeftijd en geslacht komen overeen met de meting in 2013.

Tabel 2.2 Geslacht en leeftijd van buurtsportcoaches (n=298)

	%
<u>Geslacht</u>	
Man	57
Vrouw	43
<u>Leeftijd</u>	
18-35 jaar	62
36-50 jaar	22
51-65 jaar	15

In tabel 2.3 is het aantal dienstjaren van de buurtsportcoaches af te lezen. De aanstelling van buurtsportcoaches in de achttien deelnemende gemeenten is voor gemiddeld 23 uur per week (niet in tabel).

Tabel 2.3 Duur van het dienstverband als buurtsportcoach (n=298)

	Gemiddelde	Minimum	Maximum
Aantal maanden werkzaam (in maanden)	38,3	2	83
Aantal jaar (in jaren)	3,2	0,2	6,9

2.2 Werkgeverschap en opleidingsniveau

Het werkgeverschap van de buurtsportcoaches is in de afgelopen jaren een belangrijk aandachtspunt voor beleidsmakers geweest. Omdat buurtsportcoaches in meerdere sectoren werkzaam zijn en voor meerdere organisaties werk verrichten, is het de vraag welke organisaties verantwoordelijk zijn voor de aanstelling. Hiermee hangt ook samen welke arbeidsvoorwaarden de buurtsportcoaches krijgen. In tabel 2.4 is te lezen bij welke werkgevers buurtsportcoaches zijn aangesteld.

Buurtsportcoaches die onder de oude regeling zijn aangesteld (combinatiefunctionarissen), zijn vaker aangesteld bij een onderwijsorganisatie (31%, niet in tabel). Buurtsportcoaches uit de nieuwe regeling zijn in de meeste gevallen werkzaam voor een gemeentelijk sportbedrijf (21%, niet in tabel) of een sportorganisatie (26%, niet in tabel).

Tabel 2.4 Werkgevers waar buurtsportcoaches bij in dienst zijn (n=298)

	%
Een onderwijsorganisatie	24
Een werkgeversinstituut, stichting of anders	17
Een gemeentelijk sportbedrijf	16
Een sportorganisatie	14
Een provinciaal sportservicebureau	9
Een kunst en cultuurorganisatie	5
Een welzijnsorganisatie	3
Een gemeentelijk samenwerkingsverband	3
Ik ben een zelfstandige zonder personeel (zzp'er)	2
Een zorgorganisatie	1
Anders	4
Weet niet	1

Van de buurtsportcoaches is bijna driekwart tevreden over het werkgeverschap (niet in tabel). Dit lijkt een positieve verschuiving ten opzichte van de vorige meting in 2013, waarin nog 64 procent van de combinatiefunctionarissen aangaf tevreden te zijn.

Opleidingsniveau buurtsportcoaches

Het opleidingsniveau van buurtsportcoaches is opgenomen in tabel 2.5. Net als in de meting van 2013 heeft het merendeel van de buurtsportcoaches een hoger opleidingsniveau (hbo of wo). Ongeveer een derde van de buurtsportcoaches (36%) geeft aan een vervolgopleiding of scholing te willen volgen (niet in tabel). Ook een derde (32%) zegt dit niet te willen. De meerderheid van de buurtsportcoaches (69%) geeft aan op zijn of haar niveau te werken, 16 procent werkt naar eigen zeggen onder zijn of haar niveau (niet in tabel). Vooral buurtsportcoaches met een afgeronde wetenschappelijke opleiding geven aan onder hun niveau te werken (73%).

Tabel 2.5 Hoogst voltooide opleidingsniveau van buurtsportcoaches (n=298)

	%
Vmbo	1
Havo	2
Vwo (atheneum/gymnasium)	1
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)	20
Hoger beroepsonderwijs (hbo)	63
Wetenschappelijk onderwijs (universiteit)	11
Anders	2

2.3 Inzet van de buurtsportcoach naar sectoren en doelgroepen

Buurtsportcoaches zijn, conform de bedoeling van de regeling, nadrukkelijk werkzaam op het snijvlak van verschillende sectoren en spannen zich voor verschillende doelgroepen in.

Gebied waarin de buurtsportcoach werkzaam is

Een buurtsportcoach kan een werkgebied toegewezen krijgen. Hij of zij kan bijvoorbeeld gemeentebreed of wijkgericht worden ingezet. 36 procent van de buurtsportcoaches werkt in of vanuit de hele gemeente (niet in tabel). Een derde van de buurtsportcoaches werkt in of vanuit één specifieke wijk of dorpskern (29%), één op de vijf werkt vanuit meerdere wijken of dorpskernen (22%) en 4 procent werkt in meerdere gemeenten.

Sectoren waarvoor de buurtsportcoach werkzaam is

De sectoren waarin buurtsportcoaches werkzaam zijn, zijn opgenomen in tabel 2.6. Tevens is gevraagd wat het belangrijkste werkveld van de buurtsportcoach is (niet in tabel). De helft van de buurtsportcoaches (53%) geeft aan dat de sportsector het primaire werkveld is. Dit betekent dat de buurtsportcoach sport als vertrekpunt heeft en van daaruit de samenwerking zoekt met organisaties uit andere sectoren. Van de buurtsportcoaches noemt 35 procent het onderwijs als primaire werkveld en 4 procent kunst en cultuur. De overige buurtsportcoaches geven aan primair vanuit welzijn (2%), buurt (2%) en ouderenzorg (7%) werkzaam te zijn. Deze door buurtsportcoaches zelf opgegeven verdeling naar werkvelden komt aardig overeen met de verdeling naar 'oorspronkelijke' sectoren, zoals deze bij de start van de regeling in 2008 was beoogd (sport 50%, onderwijs 44% en cultuur 6%) (zie OCV & VWS, 2007).¹

¹ www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/notas/2007/12/19/bestuurlijke-afspraken-impuls-brede-scholen-sport-en-cultuur.html.

Tabel 2.6 Sectoren waarin buurtsportcoaches werkzaam zijn (meerdere antwoorden mogelijk, n=298)

	%
Sport	86
Onderwijs	85
Buurt	28
Welzijn	19
Jeugd(zorg)	13
Zorg	12
Kunst en cultuur	12
Kinderopvang	12
Ouderen(zorg)	7
Bedrijfsleven	4
Anders	3

In vergelijking met de meting uit 2013 lijkt het aandeel buurtsportcoaches dat werkzaam is in de sectoren buurt, welzijn, jeugdzorg, ouderenzorg en kinderopvang hoger. Enige voorzichtigheid bij het vergelijken is geboden aangezien de vraagstelling iets gewijzigd is. De inzet in deze ‘nieuwe’ sectoren is een gevolg van de uitbreiding van de regeling in 2012, waarbij de buurtsportcoach in meer sectoren werkzaam mag zijn. Het betreft hier niet alleen buurtsportcoaches die vanuit sport (als primair werkveld) de verbinding zoeken met zorg, welzijn en overige sectoren, maar ook andersom. In een aantal gevallen wordt vanuit sectoren als welzijn en zorg de verbinding met sport gezocht. Ook in de Monitor Impuls brede scholen, sport en cultuur 2013 wordt gerapporteerd over deze verbreding naar andere sectoren (Van den Heuvel et al., 2013).

Buursportcoaches zijn gemiddeld in bijna drie sectoren werkzaam (2,8, niet in tabel). Een kleine meerderheid (53%, niet in tabel) van de buurtsportcoaches is in twee sectoren werkzaam, tweevijfde in drie of meer sectoren. De meest voorkomende combinaties van sectoren waarin buurtsportcoaches werkzaam zijn, staan vermeld in tabel 2.7. De samenstelling tussen cultuur en onderwijs (7%) is alleen van toepassing op de buurtsportcoach ‘oude’ stijl (combinatiefunctionaris).

Tabel 2.7 Meest voorkomende combinaties van sectoren waarin buurtsportcoaches werkzaam zijn (n=298)

	%
Sport en Onderwijs	42
Sport en Buurt	16
Sport en Kinderopvang	8
Cultuur en Onderwijs	7
Sport en Ouderenzorg	5
Sport en Welzijn	4

In vergelijking met de meting in 2013 is sport en onderwijs nog altijd veruit de meest voorkomende combinatie. De combinatie sport en buurt is in vergelijking met 2013 toegenomen. Over de combinaties sport en ouderenzorg, en sport en welzijn, is in eerdere metingen niet gerapporteerd.

Doelgroepen waarop de buurtsportcoach zich richt

De voornaamste doelgroep voor buurtsportcoaches is schoolgaande jeugd en in het bijzonder kinderen in de basisschoolleeftijd (4- tot 12-jarigen). Ruim vier op de vijf (82%) buurtsportcoaches zet zich (mede) in voor deze doelgroep; zie tabel 2.8. De hoge inzet op schoolgaande jeugd kan worden verklaard doordat buurtsportcoaches in het verleden vooral werkzaam waren op het snijvlak van onderwijs en sport, of onderwijs en cultuur. Het is mogelijk dat de bredere inzetbaarheid van buurtsportcoaches in de komende jaren tot een grotere inzet op andere doelgroepen leidt. Doelgroepen als inactieven, 18-plussers, mensen met een handicap of chronische ziekte, werkzoekenden en mensen uit het bedrijfsleven worden minder bediend met de inzet van de buurtsportcoach (< 18%). Vergelijking met de vorige meting is niet mogelijk, omdat dit nieuwe ontwikkelingen zijn en deze vraag daarom niet eerder was gesteld.

Tabel 2.8 Top 10-doelgroepen waarvoor buurtsportcoaches werkzaam zijn (meerdere antwoorden mogelijk, n=298)

Doelgroep	%
4- tot 12-jarigen	82
12- tot 18-jarigen	48
Meisjes/vrouwen	31
Mensen uit een aandachtswijk	30
Jongens/mannen	29
Allochtonen	28
Mensen met overgewicht	25
Buurtbewoners/wijkbewoners	24
Jeugd in arme gezinnen	22
0- tot 4-jarigen	18

De inzet van buurtsportcoaches voor sectoren en doelgroepen hangt voor een groot deel samen met de taak- of doelstelling die zij vanuit de gemeente of werkgever hebben meegekregen. In de volgende paragraaf gaan we daarom eerst in op de mate waarin buurtsportcoaches bepaalde doelstellingen nastreven.

2.4 Doelstellingen van buurtsportcoaches

De inzet van buurtsportcoaches is gekoppeld aan een aantal landelijke doelstellingen. Van oorsprong was de inzet van combinatiefunctionarissen gericht op het vergroten van het aantal brede scholen, het versterken van de maatschappelijke functie van sportverenigingen, het stimuleren van dagelijks sportaanbod op en rond school en het bevorderen dat de jeugd vertrouwd raakt met kunst en cultuur, en daarin actief participeert. Met de uitbreiding van de regeling in 2012 en de koppeling aan het programma SBB is het accent meer komen te liggen op het stimuleren dat meer mensen in de buurt kunnen sporten en bewegen, en op het leggen van verbindingen tussen de sportsector en andere sectoren zoals onderwijs, welzijn, zorg, kinderopvang, jeugdzorg alsmede het bedrijfsleven. Lokaal zijn echter ook nog andere doelstellingen denkbaar die meer inspelen op de lokale situatie.

Landelijke doelstellingen van buurtsportcoaches

De belangrijkste doelstelling van buurtsportcoaches is stimuleren dat meer mensen lid worden van een sportvereniging. Vier van de vijf buurtsportcoaches zetten zich hier voor in; zie tabel 2.9. Bijna driekwart heeft als doel een dagelijks sportaanbod op en rond school te realiseren en verder te stimuleren dat meer mensen sporten en bewegen in de buurt. Een geringer aantal buurtsportcoaches heeft aangegeven zich te richten op culturele doelstellingen. Dit is logisch, aangezien eerder al bleek dat 12 procent van alle buurtsportcoaches werkzaam is voor de sector kunst en cultuur (tabel 2.6). Maar: van de buurtsportcoaches in de cultuursector zet 86 procent zich in voor culturele doelstellingen.

Tabel 2.9 Mate waarin buurtsportcoaches aangeven landelijke doelstellingen na te streven naar sectoren waarin buurtscoaches werkzaam zijn (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten)

	Totaal (n=298)	Sport (n=257)	Cultuur (n=37)	Onderwijs (n=253)	Overig (n=143)
Stimuleren dat meer mensen lid worden van een sportvereniging/-organisatie	80	89	30	79	85
Stimuleren van een dagelijks sportaanbod op en rond school	72	79	32	77	73
Stimuleren dat meer mensen sporten en bewegen in de buurt	71	79	30	72	86
Versterken van sportverenigingen	69	78	22	69	74
Het leggen van verbindingen tussen sport en andere sectoren	67	74	30	67	78
Uitbreiding van het aantal brede scholen met een sport- en cultuuraanbod	32	31	43	33	31
Jeugd tot 18 jaar vertrouwd laten raken met één of meer kunst- en cultuurvormen	17	9	86	18	13
Stimuleren van actieve kunstbeoefening onder jongeren	14	7	84	14	12
Geen van deze doelen	-	-	-	-	1

Net als in eerdere metingen streven buurtsportcoaches met name de doelstellingen na die gericht zijn op het versterken van de sportverenigingen en het stimuleren van een dagelijks sportaanbod op en rond school. De doelstellingen om meer mensen in de buurt aan het sporten en bewegen te krijgen, meer mensen lid te laten worden van sportverenigingen en het verbinden van sport met andere sectoren zijn in eerdere metingen niet in de vraag opgenomen en hebben vooral betrekking op de bredere inzet van de nieuwe buurtsportcoaches. Vergeleken met de meting in 2013 zijn er ten aanzien van de 'oude' doelstellingen geen grote verschuivingen.

Specifieke doelstellingen van buurtsportcoaches

38 procent van de buurtsportcoaches geeft aan ook andere, meer specifieke, doelstellingen na te streven. Buurtsportcoaches met specifieke doelen konden verschillende antwoordcategorieën kiezen. De vijf meest gekozen specifieke doelstelling staan in tabel 2.10.

Hoewel de antwoordcategorieën ten opzichte van de vorige meting iets zijn gewijzigd, staan ongeveer dezelfde doelstellingen bovenaan. Het vergroten van de ouderbetrokkenheid was ook in het afgelopen jaar een veel gekozen doelstelling van buurtsportcoaches. De aandacht voor het vergroten van samenwerking was in de vorige meting de meest genoemde specifieke doelstelling van buurtsportcoaches (70%). Het leggen van verbindingen tussen sport en andere sectoren is dit jaar in de vraag over landelijke doelstellingen is opgenomen.

Tabel 2.10 Vijf meest gekozen specifieke doelstellingen van buurtsportcoaches die aangeven andere dan landelijke doelstellingen na te streven (meerdere antwoorden mogelijk, n=113)

	%
Vergroten van betrokkenheid van ouders	66
Uitbreiding van het sport- en beweegaanbod voor specifieke doelgroepen	64
Verbeteren van de kwaliteit van sport- en beweegaanbod aan specifieke doelgroepen	60
Verbeteren van de sociale competenties van jongeren	58
Vergroten van de vaardigheden kader binnen betrokken organisatie(s)/school	57

In hoofdstuk 5 gaan we in op de mate waarin de buurtsportcoaches resultaat zien met betrekking tot bovengenoemde doelstellingen.

2.5 Algemene taken en verantwoordelijkheden van de buurtsportcoach

In algemene zin zijn de werkzaamheden van buurtsportcoaches als volgt te omschrijven: voor sportorganisaties houden buurtsportcoaches zich voornamelijk bezig met het coördineren en het aangaan of verbeteren van samenwerkingsverbanden; zie tabel 2.11. Ook het uitvoeren en organiseren van activiteiten staan hoog op de agenda van buurtsportcoaches. Bij buurtsportcoaches die voor het onderwijs werkzaam zijn, zijn uitvoeren en organiseren de voornaamste taken. Binnen de culturele sector ligt de nadruk het meest op het leggen van samenwerkingsverbanden. Ook binnen de overige organisaties krijgt dit punt de meeste aandacht. Verder blijken buurtsportcoaches voor organisaties in de sector cultuur en overig, minder uitvoerende taken te hebben dan voor organisaties in de sector sport en onderwijs. In de top 4 van meest genoemde werkzaamheden (coördineren, verbinden, organiseren en uitvoeren) zijn geen grote verschuivingen waarneembaar ten opzichte van de vorige meting.

Tabel 2.11 Algemene werkzaamheden van buurtsportcoaches naar sectoren (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten)

	Voor sport (n=257)	Voor onderwijs (n=253)	Voor cultuur (n=37)	Voor overig (n=143)
Coördineren (afstemmen van mensen en activiteiten)	78	71	54	62
Samenwerkingsverbanden aangaan of verbeteren	77	71	70	78
Organiseren (organiseren en plannen van activiteiten/aanbod)	73	74	54	62
Uitvoeren (begeleiden van lessen/activiteiten)	68	76	41	58
Ondersteunen (technisch kader, trainers e.d.)	47	-	-	-
Opleiden (van trainers/coaches, docenten, medewerkers, vrijwilliger)	43	20	8	22
Ondersteunen (docenten, medewerkers, vrijwilligers)	-	43	35	39
Ondersteunen (bestuurders/organisatorisch)	42	-	-	-
Op de sportvereniging heb ik geen taak	5	-	-	-
Anders	5	4	8	6

Bijna alle buurtsportcoaches geven aan ook andere werkzaamheden uit te voeren (98%). De vijf meest aangegeven werkzaamheden per sector staan opgesomd in tabel 2.12. Werkzaamheden die door de buurtsportcoaches, in alle sectoren, het meest uitgevoerd worden zijn het enthousiasmeren van doelgroepen tot deelname aan de activiteiten (87%) en het verbeteren van bestaande, en het aanbieden van nieuwe, activiteiten (respectievelijk 76% en 74%; tabel 2.12). Buurtsportcoaches binnen de sectoren

overig geven in grotere mate aan zich bezig te houden met het inventariseren van de behoefte van de doelgroep en het enthousiasmeren van andere partijen dan buurtsportcoaches in de andere sectoren.

Tabel 2.12 Top 5 van andere dan algemene werkzaamheden van buurtsportcoaches naar sectoren (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten)

	Totaal (n=298)	Voor sport (n=257)	Voor onderwijs (n=253)	Voor cultuur (n=37)	Voor overig (n=143)
Het enthousiasmeren van de doelgroep(en) tot deelname aan activiteiten	87	87	88	92	86
Het verbeteren van bestaande activiteiten	76	77	77	70	82
Het aanbieden van nieuwe activiteiten	74	75	77	65	81
Inventariseren van de behoefte van de doelgroep(en)	71	72	73	70	80
Het enthousiasmeren van andere partijen	69	69	71	73	78
Het signaleren van mogelijke problemen/behoeften die spelen bij de doelgroep(en)	61	60	61	49	75
Anders	5	5	5	5	6
Geen andere werkzaamheden	2	2	2	-	1

2.6 Werkzaamheden voor de sectoren sport en onderwijs

We nemen deze twee sectoren in deze paragraaf samen, omdat dit de meest voorkomende combinatie van sectoren is. Dit betekent echter niet dat alle buurtsportcoaches over wie in deze paragraaf wordt gesproken, ook sport met onderwijs combineren. Buurtsportcoaches die voor sport werkzaam zijn, kunnen hun werkzaamheden ook combineren met bijvoorbeeld welzijn of zorg. Buurtsportcoaches die voor onderwijs werkzaam zijn, kunnen op hun beurt hun werkzaamheden combineren met cultuur (zie tabel 2.7).

Samenwerking met sport- en/of onderwijsorganisaties

Buurtsportcoaches werkzaam in de sector sport zijn in de afgelopen twaalf maanden nagenoeg allemaal betrokken geweest bij sportverenigingen (96%); zie tabel 2.13. Gemiddeld ging het om zo'n negen verschillende sportverenigingen per buurtsportcoach, waarbij doorgaans met drie verschillende sportverenigingen wekelijks contact is geweest (niet in tabel). Er is onderscheid gemaakt tussen sportverenigingen en overige sport- en beweegaanbieders. Deze laatste zijn bijvoorbeeld fitnesscentra, zwembaden, voetbalscholen, klimhallen en playgrounds. Driekwart van de buurtsportcoaches voor sport geeft aan bij dit soort sport- en beweegaanbieders betrokken te zijn geweest.

Buurtsportcoaches die voor de sector onderwijs werkzaam zijn, hebben in de afgelopen twaalf maanden het meest samengewerkt met scholen in het regulier basisonderwijs (88%; tabel 2.13). Met onderwijsinstellingen uit het regulier voortgezet onderwijs (37%) en middelbaar beroepsonderwijs (13%) wordt minder samengewerkt. Gemiddeld hebben buurtsportcoaches in de afgelopen twaalf maanden met tien basisscholen samengewerkt, tegenover vier scholen uit het voortgezet onderwijs en twee scholen uit het middelbaar beroepsonderwijs. Van de basisscholen waar buurtsportcoaches mee samenwerken, is doorgaans de helft een zogenoemde brede school (niet in tabel). De inzet van buurtsportcoaches is niet alleen voorbehouden aan het regulier onderwijs. Ook bij het speciaal basisonderwijs (38%), het speciaal onderwijs (18%) en speciaal voortgezet onderwijs (17%) zijn buurtsportcoaches betrokken geweest.

Tabel 2.13 Betrokkenheid van buurtsportcoaches bij type sport- en onderwijsorganisaties in de afgelopen twaalf maanden (buurtsportcoaches sector sport en buurtsportcoaches sector onderwijs)

		%	Gemiddeld aantal
Sport (n=257)	sportverenigingen	96	9,3
	overige sport- en beweegaanbieders	73	5,2
		%	Gemiddeld aantal
Onderwijs (n=253)	school uit basisonderwijs	88	9,8
	school uit speciaal basisonderwijs	38	3,0
	school uit speciaal onderwijs (so)	18	5,0
	school uit voortgezet onderwijs	37	3,8
	school uit speciaal voortgezet onderwijs	17	2,2
	school uit middelbaar beroepsonderwijs	13	1,7
	school uit ander onderwijs	4	1,8

Het lijkt erop dat buurtsportcoaches in vergelijking met de meting in 2013 gemiddeld met iets meer scholen samenwerken. In 2013 werkten buurtsportcoaches gemiddeld met acht basisscholen, waarvan ruim drie brede scholen. Ook bij de andere schooltypen, behalve voor het middelbaar beroepsonderwijs, lag het gemiddeld aantal scholen waarmee buurtsportcoaches samenwerkten, lager.

In tabel 2.14 zijn de vijf sporten te zien waar buurtsportcoaches in de afgelopen twaalf maanden het meest bij betrokken zijn geweest. Dat zijn voetbal (60%), basketbal (43%), tennis, dans en judo (alle 37%). In bijlage B.2.3 is een tabel opgenomen met alle sporten waarbij buurtsportcoaches betrokken zijn geweest.

Tabel 2.14. Top 5 van sporten waar buurtsportcoaches in de afgelopen twaalf maanden bij betrokken zijn geweest (meerdere antwoorden mogelijk, buurtsportcoaches sport, n=257)

	%
Voetbal	60
Basketbal	43
Tennis	37
Danssport	37
Judo	37

Sportactiviteiten op school en op de vereniging

De mate van betrokkenheid van buurtsportcoaches bij sportactiviteiten voor leerlingen van een school staan in tabel 2.15. Buurtsportcoaches zijn het meest intensief betrokken bij sportactiviteiten die na schooltijd op school plaatsvinden. 35 procent van de buurtsportcoaches is (vrijwel) wekelijks en 32 procent is (vrijwel) dagelijks betrokken bij naschoolse sportactiviteiten op school. In 2013 was dit iets lager (38% resp. 24%).

Tabel 2.15 Betrokkenheid van buurtsportcoaches bij sportactiviteiten voor leerlingen van een school, in de afgelopen twaalf maanden (in procenten, buurtsportcoaches sport, n=257)

	Nooit	Één tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Sportactiviteiten op school <u>onder</u> schooltijd*	14	37	16	18	14	
Sportactiviteiten op school <u>na</u> schooltijd	7	18	7	35	32	1
Sportactiviteiten op een sportvereniging	15	44	12	21	7	

*exclusief bewegingsonderwijs

In 2013 vulden vijf procentpunt minder buurtsportcoaches in dat zij nooit sportactiviteiten op een sportvereniging aanbieden. Het lijkt er dus op dat buurtsportcoaches in 2013 meer betrokken waren bij activiteiten op de sportvereniging dan in dit jaar. Het percentage buurtsportcoaches dat één of enkele keren per jaar en vrijwel dagelijks sportactiviteiten op de sportvereniging aanbiedt, is nagenoeg gelijk in vergelijking met 2013.

Buurtsportcoaches zijn bij verschillende soorten activiteiten betrokken die voor een school worden georganiseerd; zie tabel 2.16. Ongeveer een kwart is vrijwel dagelijks/wekelijks betrokken bij een schoolsportvereniging. Dit soort activiteiten heeft doorgaans een structureel karakter. De buurtsportcoaches kunnen daarmee naar verwachting een grotere bijdrage leveren aan de fysieke activiteit van leerlingen dan bijvoorbeeld sportdagen of schoolsporttoernooien die slechts één of enkele keren per jaar plaatsvinden.

Tabel 2.16 Betrokkenheid van buurtsportcoaches bij specifieke sportactiviteiten die voor een school zijn georganiseerd, in de afgelopen twaalf maanden (in procenten, buurtsportcoaches sport, n=257)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Sportdagen	15	82	2	1		
Schoolsporttoernooien	19	66	13	2		
Sportkennismakingslessen	11	40	22	19	8	
Schoolsportvereniging	39	25	9	18	7	3
Anders		36	14	14	36	

Betrokkenheid bij bewegingsonderwijs

In tabel 2.17 is de betrokkenheid van buurtsportcoaches bij bewegingsonderwijs weergegeven. Een kwart van de buurtsportcoaches (25%) geeft zelfstandig bewegingsonderwijs op scholen en is tevens de vakleerkracht van de school. Uit landelijk onderzoek naar de lestijd en de bevoegdheid van de leraar voor bewegingsonderwijs blijkt dat 70 procent van de scholen de aanstelling van hun vakleerkracht (deels) financiert uit eigen middelen (lumpsum). Bij één op de vijf scholen met een vakleerkracht wordt deze aanstelling (gedeeltelijk) mogelijk gemaakt door de inzet van een buurtsportcoach (Reijgersberg et al., 2013).

Eén op de tien buurtsportcoaches (9%) ondersteunt leerkrachten bij de lessen bewegingsonderwijs of zegt anders betrokken te zijn (13%). In de meeste gevallen gaat het dan om kennismakingslessen of clinics die tijdens de gymles, al dan niet onder toezicht van (gym)docent, verzorgd worden en eventueel een vervolg krijgen na schooltijd. Driekwart van de buurtsportcoaches die niet betrokken zijn bij

bewegingsonderwijs op school (76%), geeft aan dat er wel een vakleerkracht betrokken is bij het bewegingsonderwijs (niet in tabel).

Tabel 2.17 Mate waarin de buurtsportcoaches betrokken zijn bij bewegingsonderwijs (buurtsportcoaches sport, n=257)

	%
Geeft zelfstandig gymles aan kinderen op school en is tevens vakleerkracht op school	25
Geeft zelfstandig gymles aan kinderen op school en is geen vakleerkracht op school	14
Ondersteunt één of meerdere leerkrachten tijdens de gymles	9
Is anders betrokken	13
Is niet betrokken bij de gymles	28
Is niet werkzaam op of voor scholen	10

In vergelijking met de meting in 2013 is het aandeel buurtsportcoaches dat bij bewegingsonderwijs betrokken is, nagenoeg gelijk gebleven (61%, was 59% in 2013). Het aandeel buurtsportcoaches dat tevens vakleerkracht bewegingsonderwijs is, is wel met tien procentpunten toegenomen (was 14% in 2013).

Sportactiviteiten voor kinderen via andere organisaties dan de school

Buurtsportcoaches zijn het meest (vrijwel wekelijks) betrokken bij sportactiviteiten voor kinderen in een bepaalde wijk, aandachtswijk of via de naschoolse opvang; zie tabel 2.18. Veel minder frequent zijn buurtsportcoaches betrokken bij sportactiviteiten voor de jongste kinderen via de peuterspeelzaal of bij sportactiviteiten via welzijnsorganisaties of jeugdzorg.

Tabel 2.18 Betrokkenheid van buurtsportcoaches bij sportactiviteiten voor specifieke doelgroepen kinderen, in de afgelopen twaalf maanden (in procenten, buurtsportcoaches sport, n=257)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Kinderopvang (0-4 jaar)	71	16	1	7	1	3
Na/buitenschoolse opvang	37	23	8	19	11	2
Bepaalde wijk/buurt	25	21	5	25	21	4
Aandachtswijk	36	18	4	16	18	8
Welzijnsorganisatie	51	19	7	12	4	9
Jeugdzorg	64	13	4	5	2	12
Andere organisaties (n=37)	19	30	5	27	19	

Uit de meting in 2013 kwam eveneens naar voren dat buurtsportcoaches het meest (frequent) betrokken zijn bij sportactiviteiten in de wijk, aandachtswijken en in buitenschoolse opvang. Naar de doelgroep 0-4 jaar (kinderopvang) werd niet gevraagd.

2.7 Werkzaamheden voor de sector kunst en cultuur

De 37 combinatiefunctionarissen cultuur (hierna genoemd cultuurcoaches) zijn gemiddeld bij negen culturele organisaties betrokken (niet in tabel). Vanwege het geringe aantal cultuurcoaches zijn de resultaten in absolute aantallen weergegeven in plaats van in procenten. In tabel 2.19 staan zeven organisaties in de sector cultuur waar cultuurcoaches het meest (meer dan acht) bij betrokken zijn.

Tabel 2.19 Top 7 van kunst- en cultuurorganisaties waar cultuurcoaches in de afgelopen twaalf maanden bij betrokken zijn geweest (cultuurcoaches, n=37)

	Aantallen
Amateurkunst en cultuureducatie	20
Muziek en muziektheater	12
Theater	12
Cultuur	11
Bibliotheken	10
Dans	10
Beeldende kunst en vormgeving	8

Culturele activiteiten op school en elders

Cultuurcoaches zijn het meest betrokken bij culturele activiteiten voor leerlingen die niet op een school plaatsvinden: 22 cultuurcoaches geven aan één tot enkele keren per jaar bij deze activiteiten betrokken te zijn; zie tabel 2.20. Daarnaast zijn vijftien cultuurcoaches één tot enkele keren per jaar betrokken bij culturele activiteiten op school onder schooltijd. Naschoolse culturele activiteiten op school worden frequenter aangeboden: zo zijn twaalf cultuurcoaches vrijwel wekelijks betrokken bij naschoolse activiteiten op school.

Tabel 2.20 Betrokkenheid van cultuurcoaches bij culturele activiteiten voor leerlingen van een school, in de afgelopen twaalf maanden (in aantallen, cultuurcoaches, n=37)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Culturele activiteiten op school onder schooltijd	8	15	5	6	3	
Culturele activiteiten op school na schooltijd	7	12	4	12	2	
Culturele activiteiten elders dan op school	5	22	5	4	1	

De drie meest genoemde culturele activiteiten waar cultuurcoaches bij betrokken zijn geweest, staan in tabel 2.21. Cultuurcoaches zijn het meest betrokken bij muzikale activiteiten. Dit geldt voor zowel het aanbod op school onder schooltijd, als het naschoolse aanbod en het aanbod elders dan op school.

Tabel 2.21 Top 3 van typen culturele activiteiten die worden aangeboden aan leerlingen van een school en waarbij de cultuurcoaches betrokken zijn geweest (drie antwoorden mogelijk, cultuurcoaches)

		Aantal
Op school onder schooltijd (n=26)	muziek	10
	toneel	9
	media-educatie	8
Op school na schooltijd (n=28)	muziek	14
	dans	10
	toneel	6
Elders dan op school (n=31)	muziek	14
	dans	10
	media-educatie	6
	museumbezoek	6

Culturele activiteiten voor kinderen via andere organisaties dan school

Cultuurcoaches worden ook ingezet voor andere doelgroepen dan kinderen op school of binnen een culturele organisatie; zie tabel 2.22. Het frequentst werken zij samen met kinderen van de naschoolse opvang en met kinderen uit een bepaalde buurt of aandachtswijk.

Tabel 2.22 Betrokkenheid van cultuurcoaches bij culturele activiteiten voor specifieke doelgroepen kinderen, in de afgelopen twaalf maanden (in aantallen, cultuurcoaches, n=37)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Kinderopvang (0-4 jaar)	25	10	1	1		
Naschoolse opvang	16	8	3	8	1	1
Bepaalde wijk/buurt	12	7	4	11	3	
Aandachtswijk	16	4	5	8	4	
Welzijnsorganisaties	21	7	3	1	1	4
Jeugdzorg	25	3	3	1		5
Andere organisaties (n=7)		3		4		

2.8 Werkzaamheden voor overige sectoren

In totaal hebben 143 buurtsportcoaches aangegeven ook werkzaam te zijn voor organisaties uit de sectoren welzijn, zorg, kinderopvang en/of bedrijfsleven. Dat is bijna de helft van alle buurtsportcoaches in de achttien deelnemende gemeenten (zie ook tabel 2.6).

Iets meer dan 40 procent van de buurtsportcoaches werkzaam voor overige sectoren is de afgelopen twaalf maanden betrokken geweest bij een welzijnsorganisatie; zie tabel 2.23. Gemiddeld hebben deze buurtsportcoaches met twee organisaties uit de welzijnssector contact. 28 procent is betrokken bij een jeugdzorgorganisatie en heeft gemiddeld met twee organisaties contact. Buurtsportcoaches zijn minder betrokken bij organisaties uit het bedrijfsleven, maar diegene die betrokken zijn bij het bedrijfsleven zijn gemiddeld bij bijna zeven organisaties uit deze sector betrokken.

Tabel 2.23 Betrokkenheid van buurtsportcoaches bij type welzijns- en zorgorganisaties in de afgelopen twaalf maanden (buurtsportcoaches welzijn, zorg en overig, n=143)

	%	Gemiddeld aantal
Welzijn	41	2,2
Jeugd(zorg)	28	2,2
Zorg	24	2,7
Kinderopvang	26	2,4
Ouderen(zorg)	14	2,8
Bedrijfsleven	8	6,8
Anders	7	5,9

2.9 Samenvatting

De belangrijkste bevindingen uit hoofdstuk 2 puntsgewijs samengevat:

- Van de 297 buurtsportcoaches is 76 procent aangesteld vanuit de oude regeling (combinatiefunctionaris). In vergelijking met 2013 zijn er meer buurtsportcoaches met een bredere inzetbaarheid aangesteld (de vernieuwde regeling).
- Buurtsportcoaches zijn hoofdzakelijk in dienst bij een onderwijsorganisatie, een werkgeversinstituut of gemeentelijk sportbedrijf. De aanstelling bij onderwijsorganisaties geldt vooral voor buurtsportcoaches vanuit de oude regeling. Buurtsportcoaches vanuit de vernieuwde regeling zijn vooral in dienst bij een sportbedrijf of sportorganisatie.
- Het merendeel van de buurtsportcoaches is hoger opgeleid (hbo of wo, 75%). In het algemeen zeggen buurtsportcoaches op hun niveau te werken.
- De meeste buurtsportcoaches werken in of vanuit de hele gemeente (36%). Een derde van de buurtsportcoaches werkt in of vanuit één specifieke wijk of dorpskern (29%), één op de vijf vanuit meerdere wijken of dorpskernen (22%) en 4 procent in meerdere gemeenten.
- Buurtsportcoaches zijn gemiddeld in drie sectoren werkzaam. De sectoren sport en onderwijs zijn door de buurtsportcoaches het meest genoemd. De sectoren welzijn, jeudzorg en ouderenzorg worden door buurtsportcoaches vaker aangegeven dan in 2013.
- Buurtsportcoaches zetten zich vooral in voor schoolgaande jeugd en met name voor kinderen in het basisonderwijs (82%). Andere doelgroepen waarop buurtsportcoaches zich specifiek richten zijn meisjes/vrouwen (31%) en mensen uit aandachtswijken (30%).
- De doelstellingen waarvoor buurtsportcoaches zich inzetten, hangen grotendeels samen met de sector waarvoor zij zich inzetten. Aangezien de meeste buurtsportcoaches werken in de sectoren sport en onderwijs, is het niet vreemd dat de meest genoemde doelstellingen van buurtsportcoaches zijn: het stimuleren dat meer mensen lid worden van een sportvereniging (80%), een dagelijks sportaanbod op en rond school realiseren (72%) en stimuleren dat meer mensen sporten en bewegen in de buurt (71%).
- In algemene zin houden buurtsportcoaches zich bezig met coördineren en met het aangaan of verbeteren van samenwerkingsverbanden. Ook het organiseren van activiteiten krijgt veel aandacht.
- Het uitvoeren van activiteiten doen buurtsportcoaches vooral in de sectoren sport en onderwijs, en minder voor cultuur en overige sectoren. Het enthousiasmeren van doelgroepen tot deelname aan activiteiten krijgt in alle sectoren veel aandacht. Het inventariseren van de behoeften en signaleren van problemen spelen met name voor buurtsportcoaches in de sector welzijn en zorg.

- Buurtsportcoaches in de sector sport zijn gemiddeld bij negen sportverenigingen betrokken. Voor buurtsportcoaches werkzaam in de onderwijssector geldt dat zij bij gemiddeld tien basisscholen en vier middelbare scholen zijn betrokken.
- Buurtsportcoaches zijn het meest intensief betrokken bij sportactiviteiten na schooltijd op school. De betrokkenheid bij activiteiten met een frequent karakter (schoolsportvereniging) komt minder voor, terwijl dergelijke activiteiten een grotere bijdrage kunnen leveren aan de fysieke activiteit van leerlingen dan activiteiten die jaarlijks plaatsvinden.
- Een kwart van de buurtsportcoaches wordt ook ingezet als vakleerkracht bewegingsonderwijs op één of meerdere basisscholen.
- Cultuurcoaches zijn het meest betrokken bij activiteiten voor leerlingen die niet op school plaatsvinden (enkele keren per jaar). Een derde van de cultuurcoaches is wekelijks betrokken bij naschoolse activiteiten op school. Meestal zijn dit muziek- of dansactiviteiten.

3. Inzet van de buurtsportcoach volgens betrokken organisaties

In het vorige hoofdstuk zijn de werkzaamheden en ervaringen van de buurtsportcoaches vanuit hun eigen perspectief beschreven. In dit hoofdstuk beschrijven we de betekenis van de inzet van buurtsportcoaches vanuit het perspectief van betrokken scholen, sportorganisaties, culturele instellingen en overige organisaties als zorg- en welzijnsinstellingen, kinderopvang en het bedrijfsleven.

In totaal hebben 132 scholen, 169 sportorganisaties, 25 culturele organisaties en 32 overige organisaties die betrokken zijn bij de inzet van een buurtsportcoach, de vragenlijst ingevuld.

3.1 Kenmerken van betrokken organisaties

Onderwijsinstellingen

In tabel 3.1 is het type onderwijsinstelling te zien waarbij een buurtsportcoach betrokken is. De verdeling van de 132 scholen waar in 2014 een buurtsportcoach betrokken is naar type onderwijsinstelling, lijkt ten opzichte van 2013 nauwelijks gewijzigd.

Tabel 3.1 Type onderwijsinstelling waar een buurtsportcoach betrokken is (scholen, n=132)

	%
Regulier basisonderwijs	78
Regulier voortgezet onderwijs	12
Speciaal voortgezet onderwijs (vso)	3
Speciaal basisonderwijs (sbo) – moeilijk lerende kinderen	2
Anders, namelijk	2
Speciaal onderwijs (so)	2
Middelbaar beroepsonderwijs	1

Net als in 2013 is bijna de helft van de scholen (48%) een brede school (niet in tabel). Een kwart van de scholen (26%) heeft minder dan 150 leerlingen en 42 procent van de scholen heeft 150 tot 300 leerlingen (niet in tabel). De overige scholen zijn groter. Bijna de helft van de scholen (47%, niet in tabel) is gevestigd in een aandachtswijk. Op twee derde (64%, niet in tabel) van de basisscholen werkt een vakleerkracht bewegingsonderwijs. Dat wil niet zeggen dat de vakleerkracht alle gymlessen verzorgt. Een combinatie waarbij een groepsleerkracht de ene les verzorgt en de vakleerkracht de andere, komt vaak voor. Dit percentage, waarbij de inzet van een vakleerkracht en een groepsleerkracht wordt gecombineerd, ligt landelijk op 46 procent; een kwart van de scholen zet alleen vakleerkrachten in (Reijgersberg et al., 2013).

Sportorganisaties

Het merendeel van de 169 sportorganisaties waarbij een buurtsportcoach is betrokken (93%), is een sportvereniging. Slechts 7 procent van deze sportorganisaties is een andere sport- en/of beweegaanbieder.² De sportorganisaties bieden met name sporten als voetbal (24%), tennis (13%), gymnastiek/turnen (10%), badminton (9%), hockey, korfbal en volleybal (alle 8%) aan. De overige, niet genoemde sporten, worden door minder dan 8 procent van de organisaties aangeboden.

Het gemiddeld aantal leden van de sportverenigingen in de achttien gemeenten ten opzichte van het landelijke gemiddelde is af te lezen in tabel 3.2. Het gemiddeld aantal jeugdleden in de achttien gemeenten (230) ligt hoger dan het landelijke gemiddelde (109). Deze gegevens zijn afkomstig uit meting in het voorjaar van 2014 onder de leden van het Verenigingspanel van het Mulier Instituut.

Tabel 3.2 Jeugdleden en volwassen (18+) leden van sportverenigingen in de achttien gemeenten (n=165) ten opzichte van het landelijke gemiddelde (gemiddeld aantal, sportorganisaties)

	Onderzoek	Landelijk ¹
Jeugdleden (4-17 jaar)	230	109
Volwassen (18+) leden	191	179

¹ Bron Mulier Instituut, Verenigingspanel 2014.

Tabel 3.3 geeft informatie over de ontwikkeling van het ledental van de sportverenigingen ten opzichte van het landelijke beeld. De meerderheid van de sportorganisaties in de achttien gemeenten (51%) geeft aan dat het ledental zich positief heeft ontwikkeld. Dat percentage ligt hoger dan het landelijke beeld (20%) over de ontwikkeling van het ledental in de afgelopen twee jaar.

Tabel 3.3 Ontwikkeling van het ledental in de afgelopen twee jaar volgens sportorganisaties in de achttien gemeenten (n=169) ten opzichte van het landelijk beeld (in procenten, sportorganisaties)

	Onderzoek	Landelijk ¹
(Sterk) gestegen	51	20
Ongeveer gelijk gebleven	33	49
(Sterk) gedaald	16	32

¹ Bron Mulier Instituut, Verenigingspanel 2014.

Culturele organisaties

Er zijn 25 culturele organisaties die aangegeven hebben dat een cultuurcoach bij hun organisatie betrokken is. Vanwege dit geringe aantal is enige voorzichtigheid geboden bij het interpreteren van de resultaten. Het gaat bij culturele organisaties met name om organisaties voor amateurkunst en cultuureducatie, muziek en muziektheater, theater, film, media en bibliotheken.

² Hierbij kan worden gedacht aan een fitnesscentrum, zwembad, voetbalschool, klimhal, Thuis op Straat, Cruyff Court, Richard Krajicek Playground, een MBVO-groep, fysiofitnees, aangepaste sporten, et cetera.

Overige organisaties (welzijn e.a.)

Naast onderwijsinstellingen, sportorganisaties en culturele organisaties hebben 32 overige organisaties die betrokken zijn bij het werk van een buurtsportcoach, de vragenlijst ingevuld. Het type organisaties staat in tabel 3.4. Van deze organisaties geven twaalf aan dat hun type organisatie niet is onder te brengen bij de volgende typen organisaties: jeugd(zorg)organisatie, zorg(instelling), welzijnsorganisatie, buurtvoorziening, kinderopvang, ouderenvoorziening of een organisatie uit het bedrijfsleven. Het gaat met name om brede scholen of sportbedrijven van gemeenten. Deze organisaties hadden eigenlijk vragen voor onderwijs en sport voorgelegd moeten krijgen.

Tabel 3.4 Type organisaties gerangschikt onder 'overig' die de vragenlijst hebben ingevuld en waar een buurtsportcoach bij de organisatie is betrokken (overige organisaties, n=32)

	Aantallen
Zorg(instelling)	6
Welzijnsorganisatie	3
Kinderopvang	3
Bedrijfsleven	3
Buurtvoorziening	3
Jeugd(zorg)organisatie	1
Ouderenvoorziening	1
Anders, namelijk	12

De doelgroepen waarvoor de buurtsportcoaches binnen deze organisaties vooral worden ingezet, zijn 4- tot 12-jarigen (22) en 12- tot 18-jarigen (16). Daarnaast zet ongeveer een derde van deze organisaties de buurtsportcoach in voor mensen uit een aandachtswijk (11), mensen met overgewicht (10) en voor allochtonen (10). Ongeveer een kwart van de organisaties geeft tevens aan specifiek in te zetten op meisjes/vrouwen, jongens/mannen, buurtbewoners (9), jeugd in arme gezinnen (8) en inactieven (7). Andere leeftijdsgroepen (0 tot 4 jaar en 18+), mensen met een chronische ziekte of beperking, werkzoekenden en mensen uit het bedrijfsleven behoren binnen deze organisaties minder vaak tot de doelgroep waarvoor de buurtsportcoaches worden ingezet.

3.2 Doelstellingen van betrokken organisaties

Zoals in hoofdstuk 2 beschreven is, is de inzet van combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches gekoppeld aan landelijke doelstellingen. Aan de betrokken organisaties is gevraagd welke landelijke doelstellingen zij nastreven met de inzet van de buurtsportcoach.

Sportorganisaties hebben aandacht voor de doelstellingen: versterken van sportverenigingen (75%) en het aantal lidmaatschappen bij een sportvereniging/-organisatie vergroten (72%; tabel 3.5). Voor de culturele organisaties zijn het vertrouwd laten raken van de jeugd met kunst en cultuur (72%), het verbinden van sectoren (72%) en het stimuleren van actieve kunstbeoefening onder jongeren (68%) doelstellingen die met de inzet van de cultuurcoach worden nagestreefd. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat de doelstellingen afgestemd zijn op de verschillende sectoren: een sportorganisatie heeft niet de doelstelling voorgelegd gekregen om jeugd tot 18 jaar vertrouwd te laten raken met kunst en cultuur et cetera. Ten opzichte van de vorige meting is het aantal antwoordmogelijkheden uitgebreid met de meer algemene doelstellingen van het SBB-programma (meer leden, meer mensen sporten en bewegen en het verbinden van sectoren), waardoor een exacte vergelijking lastig is. In beide metingen zetten sportorganisaties in eerste plaats in op versterking van hun vereniging.

Onderwijsorganisaties vonden in de vorige meting het stimuleren van dagelijks sportaanbod belangrijker.

Tabel 3.5 Mate waarin betrokken organisaties aangeven landelijke doelstellingen na te streven, naar sector (meerdere antwoorden, in procenten)

	Onderwijs (n=132)	Sport (n=169)	Cultuur (n=25)	Overig (n=32)
Stimuleren dat meer mensen lid worden van een sportvereniging/-organisatie	70	72		41
Stimuleren van een dagelijks sportaanbod op en rond school	69	44		
Stimuleren dat meer mensen kunnen sporten en bewegen in de buurt	76	66		69
Versterken van sportverenigingen		75		
Het verbinden van onderwijs, sport, cultuur en/of andere sectoren	58	58	72	78
Uitbreiding van het aantal brede scholen met een sport- en/of cultuuraanbod	24	18	40	
Jeugd tot 18 jaar vertrouwd laten raken met één of meer kunst- en cultuurvormen	36		72	
Stimuleren van actieve kunstbeoefening onder jongeren	19		68	
Geen van deze doelen	2	4	8	3

Naast bovengenoemde landelijke doelstellingen is het mogelijk dat organisaties andere, wellicht meer lokale, doelstellingen nastreven. Een zesde van de scholen (17%, n=22), een kwart van de sportorganisaties (26%, n=44), 36 procent (n=9) van de culturele organisaties en bijna de helft van de overige organisaties (44%, n=14) geeft aan nog andere, specifieke doelstellingen na te streven.

In paragraaf 2.2 zagen we al dat specifieke doelstellingen als het vergroten van betrokkenheid van ouders en een uitbreiding en verbetering van de kwaliteit van het sport- en beweegaanbod door de buurtsportcoaches worden nagestreefd. Het verbeteren van de kwaliteit van het sport- en beweegaanbod wordt door veel onderwijsinstellingen nagestreefd, het vergroten van de betrokkenheid van ouders wordt door een groot deel van de sportorganisaties en overige organisaties nagestreefd en een uitbreiding van het sport- en beweegaanbod wordt tevens door een groot deel van de overige organisaties nagestreefd.

Onderwijsinstellingen geven voornamelijk aan het verbeteren van de sociale competenties van jongeren met de inzet van de buurtsportcoach na te streven. Sportorganisaties daarentegen hechten meer waarde aan het vergroten van het aantal kinderen dat lid is van de sportvereniging en verder aan het vergroten van de vaardigheden van vrijwilligers en trainers binnen de organisaties.

Het vergroten van de samenwerking met andere organisaties is onder de overige organisaties de meest genoemde specifieke doelstelling. De culturele organisaties geven vooral aan kinderen die van huis uit geen cultuur meekrijgen, hiermee kennis te willen laten maken. Daarnaast zeggen vier van de negen culturele organisaties die deze vraag hebben beantwoord, andere specifieke doelstellingen na te streven, zoals het bevorderen van leesplezier, het versterken van de leefbaarheid in de wijk, verankering van het cultuuronderwijs in het schoolcurriculum en aansluiting bij belangrijke culturele podia in de stad.

Ten opzichte van de meting in 2013 blijken de specifieke doelstellingen die veel door de betrokken organisaties worden nagestreefd, nauwelijks gewijzigd. In paragraaf 5.1 gaan we in op de mate waarin betrokken organisaties denken hun doelstellingen te hebben bereikt.

3.3 Betrokkenheid buurtsportcoach

In deze paragraaf bespreken we per type organisatie in welke mate één of meerdere buurtsportcoaches bij hun organisatie betrokken zijn. In tabel 3.6 presenteren we het gemiddeld aantal buurtsportcoaches dat bij een organisatie werkt, uitgesplitst naar de verschillende sectoren. Daarnaast is het gemiddeld aantal uren per week dat een buurtsportcoaches aanwezig is³ en het totaal aantal uren per week dat één of meerdere buurtsportcoaches aanwezig zijn, in de tabel opgenomen.

Mate van betrokkenheid buurtsportcoach bij onderwijsinstellingen

Er zijn gemiddeld meer buurtsportcoaches voor sport dan cultuurcoaches bij een school betrokken (1,7 versus 1,1). Buurtsportcoaches zijn gemiddeld ook meer uren per week betrokken bij de school dan cultuurcoaches; zie tabel 3.6. Het gemiddeld aantal uren dat er één of meerdere cultuurcoaches bij de school betrokken zijn is in 2014 toegenomen ten opzichte van 2013 (3,5 uur). Het aantal uren per week betrokkenheid per cultuurcoach is wel hoger (7,1 uur) dan voor buurtsportcoaches (6,5 uur).

Mate van betrokkenheid buurtsportcoach bij sportorganisaties

Het gemiddeld aantal uren dat één of meerdere buurtsportcoaches betrokken zijn bij de sportorganisaties, valt iets lager uit dan in de meting van 2013. Toen was er voor gemiddeld 12,2 uur betrokkenheid van één of meerdere buurtsportcoaches. Dat is nu 11,3.

Mate van betrokkenheid bij culturele en overige organisaties

Vergeleken met scholen en sportorganisaties zijn er gemiddeld meer buurtsportcoaches betrokken bij culturele organisaties en overige organisaties (respectievelijk 2,6 en 3,6). Het gemiddeld aantal uren per week dat één of meerdere cultuurcoaches betrokken zijn bij een culturele organisatie, wijkt nauwelijks af van de meting in 2013. Toen bedroeg het gemiddeld totaal aantal uren per week dat een cultuurcoach bij een culturele organisatie betrokken was, 20,6 uur.

Tabel 3.6 Gemiddeld aantal buurtsportcoaches en uren per week betrokkenheid bij betrokken organisaties, naar sector (gemiddelden)

	Onderwijs (n=132)	Cultuur coach (n=28)	Sport (n=169)	Cultuur (n=25)	Overig (n=31)
Gemiddeld aantal buurtsportcoaches	1,7	1,1	1,3	2,6	3,6
Gemiddeld totaal aantal uren dat één of meerdere buurtsportcoaches betrokken zijn*	8,3	7,2	11,3	19,7**	16,3**
Gemiddeld aantal uren per week betrokken per buurtsportcoach*	6,5	7,1	9,5	12,2**	9,2**

* Aantal uren per week door minder organisaties ingevuld i.v.m. 'weet niet'

** Het aantal uren betrokkenheid per week is gecorrigeerd voor enkele uitschieters

³ Het totaal aantal uur dat een of meerdere buurtsportcoaches betrokken zijn is gedeeld door het aantal buurtsportcoaches dat bij de organisatie betrokken is.

Interesse betrokkenheid buurtsportcoach

De achttien deelnemende gemeenten hebben de contactgegevens doorgegeven van onderwijsinstellingen en sportorganisaties waarvan zij het vermoeden hadden dat er een buurtsportcoach betrokken is. Organisaties konden bij het invullen zelf beoordelen of dat ook daadwerkelijk zo was. De organisaties die aangaven dat er geen buurtsportcoach betrokken is, kregen enkele aanvullende vragen voorgelegd. De organisaties in het onderzoek waarbij geen buurtsportcoach is betrokken, vormen geen representatief beeld van alle organisaties (scholen, sport) in de achttien gemeenten.

Onderwijsinstellingen en sportorganisaties waarbij geen buurtsportcoach betrokken is, hebben de vraag voorgelegd gekregen of zij interesse hebben in samenwerking met een buurtsportcoach. Van de dertig onderwijsinstellingen die niet samenwerken met een buurtsportcoach, geeft een kwart (23%) aan wel interesse te hebben in de betrokkenheid van een buurtsportcoach. Daarnaast geeft een derde (30%) van de 79 sportorganisaties die niet samenwerken met een buurtsportcoach, aan interesse te hebben in de betrokkenheid van een buurtsportcoach, 8 procent voert hierover oriënterende gesprekken.

Bij onderwijsinstellingen is tevens gevraagd naar de reden waarom er geen buurtsportcoach bij de instelling betrokken is. Een reden die door verschillende onderwijsorganisaties gegeven wordt, is de aanwezigheid van een vakleerkracht. Scholen zeggen dat deze vakleerkracht soms ook contacten onderhoudt met verenigingen en zicht heeft op naschoolse sportactiviteiten in de buurt. Ook het ontbreken van budget en knellende regels worden genoemd als redenen om niet samen te werken met een buurtsportcoach.

3.4 Samenwerking tussen organisaties

Een belangrijk doel van de inzet van de buurtsportcoach is het verbinden van, en daarmee de samenwerking tussen, organisaties uit verschillende sectoren te bevorderen. De verschillende soorten organisaties (onderwijs, sport, cultuur, overig) is, los van de inzet van buurtsportcoaches, gevraagd in hoeverre zij samenwerken met verschillende type organisaties.

In tabel 3.7 is te zien met welke organisatie - die gebruikmaken van een buurtsportcoach - zij samenwerken. De gemeente en organisaties afkomstig uit dezelfde sector blijken veelvoorkomende samenwerkingspartners.

Tabel 3.7 Organisaties waarmee de betrokken organisaties samenwerken, naar sector (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten)

	Onderwijs (n=132)	Sport (n=169)	Overig (n=32)
Gemeente (bijvoorbeeld als samenwerkingspartner in een project)	67	79	81
Onderwijsinstelling/school	62	*	81
Andere sportorganisaties	*	66	-
Jeugd(zorg)organisatie	46	15	75
Kinderopvang	45	20	53
Welzijnsorganisatie(s)	40	24	41
Sportservice/sportloket/sportraad	40	47	34
Buurtvoorziening	35	20	38
Zorginstelling(en)	30	14	28
Jeugdsportfonds	22	20	13
Bedrijfsleven	17	18	22
Ouderen(zorg)voorziening	13	9	50
Sportbond	9	50	22
Anders	8	5	16
Geen enkele organisatie/ instantie	4	2	3

*Samenwerking onderwijs met sport en sport met onderwijs via aparte vraag, zie pagina 38

Het gemiddeld aantal samenwerkingspartners per sector is af te lezen in tabel 3.8.

Onderwijsinstellingen en sportorganisaties werken in mindere mate samen met het bedrijfsleven (respectievelijk 17% en 18%, niet in tabel), maar als zij samenwerken met organisaties uit het bedrijfsleven, dan werken zij met relatief veel organisaties samen. Zo werken scholen die samenwerken met het bedrijfsleven, met gemiddeld zes organisaties uit het bedrijfsleven samen en voor sportorganisaties is dat gemiddeld zelfs zeven. Een vergelijking met de vorige metin is niet mogelijk omdat dit een nieuwe vraag is.

Het gemiddeld aantal sportorganisaties waarmee scholen samenwerken en het aantal scholen waarmee sportorganisaties samenwerken, wordt verderop in deze paragraaf besproken.

Tabel 3.8 Gemiddeld aantal organisaties waarmee betrokken organisaties samenwerken, naar sector (organisaties die samenwerken met onderstaande organisaties, gemiddelden)

	Onderwijs	Sport	Overig
(Andere) school/onderwijsinstellingen	5	*	10**
(Andere) sportorganisaties	*	4	8
Welzijnsorganisaties	2	2	2
Jeugd(zorg)organisaties	2	2	2
Zorginstellingen	2	2	2
Buurtvoorzieningen	2	2	3
Kinderopvang	2	2	2
Ouderen(zorg)voorzieningen	2	1	2
Bedrijfsleven	6	7	9
Anders	2	3	1

*Samenwerking onderwijs met sport en sport met onderwijs via aparte vraag

** Het aantal uren betrokkenheid per week is gecorrigeerd voor enkele uitschieters

De rol van de buurtsportcoach bij het totstandbrengen van de samenwerkingsverbanden is weergegeven in tabel 3.9. Uit deze tabel blijkt dat iets meer dan de helft van de onderwijsinstellingen (57%) aangeeft dat de buurtsportcoach geen rol gespeeld heeft bij het tot stand brengen van de samenwerking met andere organisaties.

Tabel 3.9 Rol van buurtsportcoach bij het tot stand brengen van samenwerking, naar sector organisatie (in procenten)

	Onderwijs (n=132)	Sport (n=166)	Overig (n=32)
Ja, in de meeste gevallen.	13	30	34
Ja, in enkele gevallen.	30	34	44
Nee.	57	37	22

Samenwerking van onderwijs met sport en cultuur

Acht op de tien onderwijsinstellingen (82%) die samenwerken met een buurtsportcoach, werkt samen met een sportvereniging (niet in tabel). Gemiddeld werken deze onderwijsinstellingen samen met vijf sportverenigingen. Zeven op de tien onderwijsinstellingen (71%) waarbij een buurtsportcoach betrokken is, werken samen met andere sport- of beweegaanbieders dan de sportvereniging. Gemiddeld werken zij samen met vier van deze sport- of beweegaanbieders. De meest voorkomende sporten die deze sportverenigingen of sport- en beweegaanbieders volgens de scholen aanbieden, zijn: voetbal (66%), judo (41%), basketbal (38%), danssport (38%) en tennis (36%).

Onderwijsinstellingen met een cultuurcoach worden geacht met culturele organisaties samen te werken. Deze onderwijsinstellingen werken gemiddeld met vier culturele organisaties samen.

Samenwerking sport- en cultuurorganisaties met onderwijs

De samenwerking van organisaties uit de sectoren sport en cultuur met verschillende typen onderwijsinstellingen is beschreven in tabel 3.10. Culturele organisaties werken met gemiddeld dertien scholen uit het regulier basisonderwijs samen en met gemiddeld drie scholen uit het speciaal basisonderwijs (niet in tabel). Sportorganisaties werken gemiddeld met vijf scholen uit het regulier basisonderwijs samen en met drie uit het voortgezet onderwijs (niet in tabel). Wat betreft de samenwerking van sportorganisaties met verschillende typen onderwijs zijn er vergeleken met de vorige meting geen grote verschuivingen opgetreden.

Tabel 3.10 Samenwerking met verschillende typen onderwijs, naar sector (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten)

	Sport (n=169)	Cultuur (n=25)
School uit regulier basisonderwijs	78	96
School uit speciaal basisonderwijs (sbo)	15	44
School uit speciaal onderwijs (so)	7	28
School uit regulier voortgezet onderwijs	37	40
School uit speciaal voortgezet onderwijs (vso)	6	16
School uit middelbaar beroepsonderwijs	22	20
School uit ander onderwijs, namelijk	4	12
Onze vereniging/organisatie werkt met geen enkele school samen	18	4

3.5 Aangeboden activiteiten voor het onderwijs

De landelijke doelstellingen vanuit de ‘oude’ Impuls-regeling waren het stimuleren van een dagelijks sportaanbod op en rond school en verder het stimuleren dat de jeugd vertrouwd raakt met één of meer kunst- of cultuurvormen. In deze paragraaf beschrijven we hoe vaak er volgens de scholen daadwerkelijk een sport- en culturaanbod is voor hun school, waaruit dat aanbod bestaat en welke rol de buurtsportcoach of cultuurcoach hierbij vervult.

De scholen die met een buurtsportcoach samenwerken, is gevraagd in hoeverre in de afgelopen twaalf maanden een sportorganisatie betrokken was bij sportactiviteiten voor leerlingen. In tabel 3.11 is te zien dat op 58 procent van de scholen een sportorganisatie betrokken is geweest bij sportactiviteiten die één tot enkele keren per jaar onder schooltijd worden georganiseerd. Net als in 2013 heeft de buurtsportcoach een duidelijke rol bij deze sportactiviteiten (niet in tabel). Bij meer dan de helft (55%) van de sportactiviteiten onder schooltijd, driekwart (76%) van de sportactiviteiten na schooltijd en 70 procent van de sportactiviteiten op de sportvereniging is er volgens de scholen meestal of altijd een buurtsportcoach betrokken (niet in tabel).

Tabel 3.11 Betrokkenheid van sportorganisaties bij sportactiviteiten voor leerlingen van deschool (gymles niet meegerekend), in de afgelopen twaalf maanden (in procenten, scholen met buurtsportcoach, n=106)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Sportactiviteiten op school <u>onder</u> schooltijd	15	58	6	16	4	1
Sportactiviteiten op school <u>na</u> schooltijd	8	29	16	34	9	3
Sportactiviteiten op een sportvereniging	18	55	8	10	1	8

Bijna alle scholen waarbij een buurtsportcoach voor sport betrokken is (92%), bieden hun leerlingen één tot enkele keren per jaar een sportdag aan. De mate waarin andere specifieke sportactiviteiten volgens scholen zijn aangeboden aan leerlingen, is af te lezen in tabel 3.12. Een aantal scholen geeft aan dat zij naast de genoemde sportactiviteiten ook nog andere activiteiten aanbieden. Sportactiviteiten die door hen worden genoemd, zijn de Nationale Sportweek, sportworkshops, pauzekeuze-activiteiten en vrij sporten. Deze activiteiten worden vrijwel wekelijks aangeboden. Er is niet gevraagd in hoeverre de buurtsportcoach betrokken was bij deze specifieke sportactiviteiten.

Tabel 3.12 Betrokkenheid van sportorganisaties bij specifieke sportactiviteiten voor leerlingen van de school (gymles niet meegerekend), in de afgelopen twaalf maanden (in procenten, scholen met buurtsportcoach, n=106)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Sportdagen	6	92	2			
Schoolsporttoernooien	9	78	8	3		1
Sportkennismakingslessen	2	79	8	9	2	
Schoolsportvereniging	47	32	3	8	3	8
Anders (n=6)		17	17	67		

Betrokkenheid buurtsportcoach bij bewegingsonderwijs

De betrokkenheid van buurtsportcoaches bij de lessen bewegingsonderwijs volgens basisscholen die met een buurtsportcoach samenwerken, is af te lezen in tabel 3.13. De opgegeven percentages komen overeen met de antwoorden die buurtsportcoaches zelf gaven (zie tabel 2.17).

Mate waarin de buurtsportcoaches betrokken zijn bij bewegingsonderwijs (buurtsportcoaches sport, n=257)

Tabel 3.13 Mate waarin buurtsportcoaches betrokken zijn bij bewegingsonderwijs (scholen met buurtsportcoach, n=106)

	%
Geeft zelfstandig gymles aan kinderen op school en is tevens vakleerkracht op school	22
Geeft zelfstandig gymles aan kinderen op school en is geen vakleerkracht op school	8
Ondersteunt één of meerdere leerkrachten tijdens de gymles	15
Is anders betrokken	13
Is niet betrokken bij de gymles	42

Cultuuraanbod op school

Aan scholen met een cultuurcoach (n=28) is gevraagd in welke mate er in de afgelopen twaalf maanden een culturele organisatie betrokken is geweest bij de culturele activiteiten die aan de leerlingen aangeboden worden; zie tabel 3.14.

Muziek, dans, toneel en lezen zijn de meest aangeboden activiteiten onder schooltijd. Na schooltijd worden vooral muziek, dans en media-educatie aangeboden. Op een andere locatie buiten de school worden veelal culturele activiteiten, zoals museabezoek, muziek en toneel, aangeboden. Op het merendeel van de scholen is meestal of altijd een combinatiefunctionaris betrokken bij de culturele activiteiten. Op 29 procent van de scholen is zelfs altijd een combinatiefunctionaris betrokken bij culturele activiteiten onder en na schooltijd (niet in tabel).

Tabel 3.14 Betrokkenheid van culturele organisaties bij culturele activiteiten voor leerlingen van de school, in de afgelopen twaalf maanden (in aantallen, scholen met cultuurcoach, n=28)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Culturele activiteiten op school <u>onder</u> schooltijd		23	1	4		
Culturele activiteiten op school <u>na</u> schooltijd	4	15	6	3		
Culturele activiteiten buiten de school	1	21	5	1		

3.6 Activiteiten vanuit sportorganisaties

In deze paragraaf beschrijven we in welke mate sportactiviteiten vanuit sportorganisaties worden aangeboden aan schoolkinderen en andere groepen kinderen. Daarnaast wordt de rol van de buurtsportcoach bij deze sportactiviteiten besproken. De vraag is beantwoord door sportorganisaties die hebben aangegeven dat er een buurtsportcoach bij hun organisatie betrokken is.

In tabel 3.15 is af te lezen in welke mate sportorganisaties sportactiviteiten voor leerlingen hebben georganiseerd. Bij zeven op de tien sportorganisaties is meestal of altijd een buurtsportcoach betrokken bij de sportactiviteiten voor leerlingen (niet in tabel). Dit geldt voor zowel sportactiviteiten op of rond de school als sportactiviteiten op de sportvereniging.

Tabel 3.15 Betrokkenheid van sportorganisaties bij sportactiviteiten voor leerlingen van een school, in de afgelopen twaalf maanden (in procenten, sportorganisaties, n=169)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet	Anders
Sportactiviteiten op of rond een school	14	54	9	13	3	3	3
Sportactiviteiten op de sportvereniging	7	66	7	17	1	1	

Sportorganisaties zijn het meeste betrokken bij sportkennismakingslessen of -clinics voor scholen. Andere sportactiviteiten die volgens sportorganisaties voor leerlingen worden uitgevoerd, zijn vermeld in tabel 3.16. Als het gaat om specifieke sportactiviteiten zoals sportdagen en schoolsporttoernooien, geldt dat bij meer dan de helft van deze activiteiten meestal of altijd een buurtsportcoach betrokken is (niet in tabel). Bij sportkennismakingslessen of -clinics, of activiteiten voor een schoolsportvereniging, is bij meer dan de helft van deze activiteiten altijd een buurtsportcoach betrokken (respectievelijk 51% en 56%, niet in tabel).

Tabel 3.16 Betrokkenheid van sportorganisaties bij specifieke sportactiviteiten voor leerlingen van een school, in de afgelopen twaalf maanden (in procenten, sportorganisaties, n=169)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Sportdagen	44	51	1			4
Schoolsporttoernooien	36	57	1	1		6
Sportkennismakingslessen	9	64	9	14	2	2
Schoolsportvereniging	61	18	3	8	2	8
Anders		83		17		

Sportactiviteiten voor andere doelgroepen

Naast sportactiviteiten voor scholen kunnen sportorganisaties betrokken zijn bij activiteiten voor andere groepen kinderen; zie tabel 3.17. Bij meer dan de helft van de sportactiviteiten gaat het om kinderen uit de naschoolse- en buitenschoolse opvang, kinderen verbonden aan Jeugdzorg, uit een bepaalde wijk of buurt of uit een aandachtswijk. Bij activiteiten voor kinderen uit de kinderdagopvang of Jeugdzorg, is in mindere mate een buurtsportcoach bij de sportactiviteiten betrokken. Bij de overige beschreven activiteiten is de meeste gevallen wel een buurtsportcoach betrokken.

Tabel 3.17 Betrokkenheid van sportorganisaties bij sportactiviteiten voor andere groepen kinderen, in de afgelopen twaalf maanden (in procenten, sportorganisaties, n=169)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Kinderdagopvang/Peuterspeelzaal (0-4 jaar)	80	9	2	4		5
NSO/BSO	40	34	5	14	4	3
Bepaalde wijk/buurt	31	38	6	19	2	4
Aandachtswijk	52	18	3	15	4	7
Welzijnsorganisaties	66	15	1	9	1	8
Jeugdzorg	77	9	1	4		9
Via andere organisaties (n=8)		50	38		13	

3.7 Activiteiten vanuit culturele organisaties

Samenwerking van culturele organisaties met scholen kan ervoor zorgen dat meer kinderen vertrouwd raken met verschillende kunst- en cultuurvormen en actieve kunstbeoefening stimuleren. Uiteraard kunnen kinderen ook op andere plaatsen dan school worden bereikt en zo vertrouwd raken met kunst en cultuur. In deze paragraaf beschrijven we dan ook het cultuuraanbod dat culturele organisaties aanbieden aan leerlingen van een school én aan andere groepen kinderen. We beschrijven tevens de rol van de cultuurcoach.

De mate waarin culturele organisaties culturele activiteiten aanbieden aan leerlingen onder of na schooltijd is opgenomen in tabel 3.18.

Tabel 3.18 Betrokkenheid van culturele organisaties bij culturele activiteiten voor leerlingen van een school, in de afgelopen twaalf maanden (in aantallen, culturele organisaties, n=25)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Culturele activiteiten op school <u>onder</u> schooltijd	3	4	3	6	6	2
Culturele activiteiten op school <u>na</u> schooltijd		6	4	7	5	2
Culturele activiteiten elders dan op school		9	3	3	7	2

Uit tabel 3.19 blijkt dat culturele organisaties ook culturele activiteiten organiseren voor andere groepen kinderen, maar dat dit aanbod minder frequent plaatsvindt dan voor schoolleerlingen. Bij de culturele activiteiten aan genoemde doelgroepen speelt de cultuurcoach een grote rol. Bij culturele activiteiten voor kinderen uit een bepaalde wijk of buurt en uit aandachtswijken is in meer dan de helft van de gevallen altijd een cultuurcoach betrokken (respectievelijk 53% en 62%).

Tabel 3.19 Betrokkenheid van culturele organisaties bij culturele activiteiten voor andere groepen kinderen, in de afgelopen twaalf maanden (in aantallen, culturele organisaties, n=25)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Kinderdagopvang/Peuterspeelzaal (0-4 jaar)	10	9	1	1	2	2
NSO/BSO	4	11	3	5		2
Bepaalde wijk/buurt	3	7	4	5	3	3
Aandachtswijk	8	4	2	5	2	4
Welzijnsorganisaties	7	8			2	8
Jeugdzorg	13	2				10
Via andere organisaties (n=8)		3			1	

3.8 Activiteiten vanuit overige organisaties

Bijna alle overige organisaties uit de kinderopvang-, welzijns- en zorgsector hebben in de afgelopen twaalf maanden sport- en beweegactiviteiten georganiseerd voor de eigen doelgroep; zie tabel 3.20. In bijna alle gevallen was hierbij een buurtsportcoach betrokken. Slechts bij een van de overige organisaties was geen buurtsportcoach betrokken bij de sportactiviteit(en) (niet in tabel).

Tabel 3.20 Betrokkenheid van overige organisaties bij sport- en beweegactiviteiten aan de eigen doelgroep (in aantallen, overige organisaties, n=32)

	Nooit	Eén tot enkele keren per jaar	(Vrijwel) maandelijks	(Vrijwel) wekelijks	(Vrijwel) dagelijks	Weet niet
Sport- en beweegactiviteiten eigen doelgroep	2	2	10	1	8	9

3.9 Samenvatting

Belangrijkste bevindingen uit hoofdstuk puntsgewijs samengevat:

- De onderwijsinstellingen die met een buurtsportcoach of cultuurcoach werken, zijn voor het overgrote merendeel scholen uit het reguliere basisonderwijs (78%).
- Het zijn voornamelijk grote sportverenigingen (meer dan 230 jeugdleden) die met een buurtsportcoach werken.
- De culturele organisaties die met een cultuurcoach werken, richten zich met name op amateurkunst en cultuureducatie, muziek(theater), theater, film en media.
- De overige organisaties waarbij een buurtsportcoach betrokken is, zijn zeer divers. Het grootste gedeelte is een zorginstelling (19%).
- Sportorganisaties hebben aandacht voor doelstellingen zoals het versterken van de sportverenigingen en het vergroten van het aantal lidmaatschappen bij een sportvereniging/-organisatie.
- Voor de culturele organisaties zijn het vertrouwd laten raken van de jeugd met kunst en cultuur, het verbinden van sectoren en het stimuleren van actieve kunstbeoefening onder jongeren doelstellingen die met de inzet van de buurtsportcoach worden nagestreefd.

- Door enkele organisaties worden, naast de landelijke doelstellingen, ook specifieke doelstellingen met de inzet van de buurtsportcoach nagestreefd: verbeteren van de kwaliteit van het sport- en beweegaanbod, vergroten van de betrokkenheid van ouders en uitbreiding van het sport- en beweegaanbod.
- Het merendeel van de onderwijsinstellingen dat samenwerkt met een buurtsportcoach, werkt samen met een sportvereniging. Gemiddeld werken zij samen met vijf sportverenigingen. Onderwijsinstellingen met een cultuurcoach werken gemiddeld met vier culturele organisaties samen.
- Van de dertig onderwijsinstellingen die niet samenwerken met een buurtsport- of cultuurcoach, geeft een kwart (23%) aan wel interesse te hebben in de betrokkenheid van een buurtsportcoach. Daarnaast geeft een derde (30%) van de sportorganisaties die niet samenwerken met een buurtsportcoach, aan interesse te hebben in de betrokkenheid van een buurtsportcoach.
- Ongeveer de helft van de onderwijsinstellingen geeft aan dat de buurtsportcoach geen rol gespeeld heeft bij het tot stand brengen van de samenwerking met andere organisaties. Voor zowel sport- als overige organisaties blijkt dat de buurtsportcoach vaker een rol speelt bij het tot stand brengen van samenwerkingen.
- Op meer dan de helft van de scholen is in de afgelopen twaalf maanden een sportorganisatie betrokken geweest bij sportactiviteiten die één tot enkele keren per jaar onder schooltijd voor de leerlingen worden georganiseerd. Bij naschools sportaanbod is frequenter een sportorganisatie betrokken. Daarnaast is bij ongeveer de helft van de scholen (55%) in de afgelopen twaalf maanden één tot enkele keren per jaar een sportorganisatie betrokken geweest bij sportactiviteiten georganiseerd op de sportvereniging.
- Op één van de acht scholen met een cultuurcoach is één tot enkele keren per jaar een culturele organisatie betrokken geweest bij culturele activiteiten onder schooltijd. Op de helft van de scholen was dat het geval bij culturele activiteiten na schooltijd.
- Ongeveer de helft van de sportorganisaties is één tot enkele keren per jaar betrokken bij sportactiviteiten voor leerlingen op of rond een school. Bijna één op de zeven sportorganisaties is één of enkele keren per jaar betrokken geweest bij sportactiviteiten op de eigen sportvereniging, en 17 procent (vrijwel) wekelijks.
- Meer dan de helft van de organisaties heeft sportactiviteiten aangeboden aan kinderen uit de naschoolse- en buitenschoolse opvang, en uit een bepaalde wijk of buurt. Een derde van de sportorganisaties organiseert één tot enkele keren per jaar sportactiviteiten voor deze doelgroepen, een (vrijwel) wekelijks aanbod wordt door minder sportorganisaties georganiseerd.
- De helft van de culturele organisaties biedt op (vrijwel) wekelijkse of (vrijwel) dagelijkse basis culturele activiteiten aan leerlingen onder of na schooltijd aan. Daarnaast bieden alle culturele organisaties minstens enkele keren per jaar culturele activiteiten voor leerlingen aan op de eigen locatie of elders dan op school. De combinatiefunctionaris speelt hierbij een belangrijke rol.
- Bijna alle overige organisaties uit sectoren zoals kinderopvang, welzijn en zorg zijn in de afgelopen twaalf maanden betrokken geweest bij sport- en beweegactiviteiten voor de eigen doelgroep. In bijna alle gevallen was daarbij een buurtsportcoach betrokken.

4. Het uitvoeringsproces

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe de inzet van de buurtsportcoaches binnen de achttien gemeenten van het onderzoek wordt ervaren door de buurtsportcoaches zelf en door de betrokken organisaties. We gaan in op de manier waarop buurtsportcoaches werken binnen een bepaalde uitvoeringscontext. De resultaten in dit hoofdstuk zijn enerzijds gebaseerd op het vragenlijstonderzoek en anderzijds op verdiepende informatie, die is verkregen uit evaluatiesessies met buurtsportcoaches en organisaties die bij hun inzet betrokken zijn.

Het hoofdstuk is opgedeeld in verschillende thema's die betrekking hebben op het uitvoeringsproces:

- de tevredenheid met de taken, rollen en werkwijzen van de buurtsportcoach;
- de samenwerking en betrokkenheid rondom de inzet van de buurtsportcoach;
- de randvoorwaarden voor succes;
- lokale borging van de inzet van de buurtsportcoach;
- tevredenheid rondom werkgeverschap.

Per thema komen zowel de resultaten vanuit de buurtsportcoaches als vanuit de betrokken organisaties aan de orde. Het hoofdstuk sluit af met een opsomming van de belangrijkste bevindingen

4.1 Tevredenheid over taken, rollen en werkwijzen

In zowel de online vragenlijsten als de verdiepende gesprekken is de buurtsportcoaches en betrokken partijen gevraagd hoe de buurtsportcoaches de taken uitvoeren, welke rol zij daarbij vervullen en hoe zij de werkwijzen ervaren.

Taken

De taken die de buurtsportcoaches in de achttien gemeenten uitvoeren, zijn zeer verschillend. In de voorgaande hoofdstukken is uitgebreid stilgestaan bij het soort taken dat buurtsportcoaches uitvoeren en welke verschillen er zijn tussen de uiteenlopende typen organisaties waarvoor ze werkzaam zijn. Het is belangrijk om te constateren dat bijna alle buurtsportcoaches aangeven dat zij tevreden zijn over de activiteiten die ze uitvoeren; zie tabel 4.1 (91%). Dat geldt ook voor de meerderheid van de betrokken organisaties (80%; tabel 4.2a) en culturele instellingen (84%; tabel 4.2b)

Tabel 4.1 Uitspraken buurtsportcoaches over aspecten van het werk (in procenten, buurtsportcoaches, n=298)

	Eens	Neutraal	Oneens	Weet niet
Ik ben tevreden over de activiteiten die ik uitvoer	91	7	2	
Het is mij helder welke taken en werkzaamheden ik als combinatiefunctionaris of buurtsportcoach moet doen	87	9	3	
Het aantal uren dat ik kan worden ingezet, is toereikend voor de werkzaamheden die ik moet verrichten	59	16	24	1
Ik ben tevreden over de mogelijkheid om werkervaringen met collega's uit te wisselen	75	16	9	

Tabel 4.2a Uitspraken betrokken organisaties over aspecten van het werk van de buurtsportcoaches (in procenten, betrokken organisaties, n=333)

	Eens	Neutraal	Oneens	Weet niet
Ik ben tevreden over de activiteiten die de buurtsportcoach uitvoert	80	11	7	2
Het is mij helder wat de buurtsportcoach doet	90		8	2
Het aantal uren dat de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach kan worden ingezet, is toereikend voor de werkzaamheden die hij of zij moet verrichten	62		27	11

Tabel 4.2b Uitspraken culturele organisaties over aspecten van het werk van de cultuurcoach (in procenten, culturele organisaties, n=25)

	Eens	Neutraal	Oneens	Weet niet
Ik ben tevreden over de activiteiten die de combinatiefunctionaris uitvoert	84	8	4	4
Het is mij helder wat de combinatiefunctionaris doet	84	8	4	4
Het aantal uren dat de combinatiefunctionaris kan worden ingezet, is toereikend voor de werkzaamheden die hij of zij moet verrichten	28	28	32	12

Uit het vragenlijstonderzoek komt bovendien naar voren dat het voor het merendeel van de buurtsportcoaches helder is welke taken ze moeten uitvoeren. In de verdiepende gesprekken gaven enkele buurtsportcoaches aan dat de taken soms onduidelijk zijn. Zo gaf een buurtsportcoach aan dat de kaders waarbinnen ze werken (welke taken ze wel/niet moeten uitvoeren) soms onduidelijk zijn. Een andere buurtsportcoach gaf aan dat bij de vrij nieuwe inzet van buurtsportcoaches, waarbij de samenwerking wordt gezocht met andere partners dan sport en onderwijs, de taken van de buurtsportcoach voor de betrokken partijen soms niet helemaal duidelijk zijn. Deze buurtsportcoach had contact met een dorpsraad, die het beeld had dat de buurtsportcoach een jongerenwerker is. Dat beeld heeft de buurtsportcoach bijgesteld. Niettemin heeft de meerderheid van de betrokken partijen (90%) en de culturele organisaties (84%) die de vragenlijst heeft ingevuld, aangegeven dat het voor hen helder is wat de buurtsportcoach doet.

Toereikendheid uren

De toereikendheid van de uren van de buurtsportcoach voor de taken die worden verricht, is af te lezen in tabel 4.1. De mening van de betrokken organisaties over de toereikendheid van uren staat vermeld in de tabellen 4.2a en 4.2b.

De werkdruk van de buurtsportcoaches is in de verdiepende gesprekken niet echt teruggekomen. Het lijkt erop dat in de grote gemeenten in de loop van de jaren duidelijke afspraken zijn gemaakt over de ureninzet van de buurtsportcoaches. Er zijn vaste uren aan een bepaalde taak gekoppeld, met bijscholing wordt rekening gehouden en overuren of uren die te weinig worden gemaakt, kunnen in andere weken gecompenseerd worden. Buurtsportcoaches in twee grote gemeenten gaven aan dat het soms lastig is om de uren ook daadwerkelijk te maken. In de winter kan bijvoorbeeld minder naschools aanbod worden gerealiseerd, omdat er dan geen gebruik kan worden gemaakt van buitenfaciliteiten. De uren die dan niet gemaakt worden, worden in de zomer wel gecompenseerd door meer uren te draaien in bijvoorbeeld een sportvakantieweek.

In sommige gemeenten is het aantal uren van de buurtsportcoaches als gevolg van bezuinigingen door de jaren heen verminderd. Dit wordt deels als lastig, maar deels ook als uitdagend ervaren. Doordat de buurtsportcoaches minder uren hebben, wordt het soms moeilijker om bestaande dienstverlening voort te zetten. Betrokkenen geven echter ook aan dat een vermindering van uren ook uitdaagt om de werkzaamheden efficiënter in te richten of om keuzes te maken en alleen de belangrijkste taken uit te blijven voeren. Als gevolg daarvan worden sommige taken wellicht niet meer door de buurtsportcoach uitgevoerd, maar door andere betrokken partijen. Aan de andere kant zijn er ook gemeenten waar men 'te veel uren moest wegzetten' bij scholen. Iedere school kreeg bijvoorbeeld zes uur per week naschools aanbod toegewezen, terwijl de school zelf vier uur al voldoende vond. Doordat de inzet van buurtsportcoaches hier is veranderd, kunnen nu minder uren worden ingezet per school. Dit lijken de scholen niet als nadelig te beschouwen; er zijn signalen dat de verminderde inzet voor de scholen 'beter te behappen is'. Het vergt van de onderwijsinstellingen namelijk ook inzet om naschools aanbod door de buurtsportcoaches goed vorm te geven, te ondersteunen en te communiceren.

Vraaggericht werken

Uit de verdiepende gesprekken komt naar voren dat de buurtsportcoaches in de loop van de jaren steeds meer vraaggericht zijn ingezet. Vraaggericht werken betekent zowel uitgaan van de vraag van de einddoelgroep die buurtsportcoaches aan het sporten en bewegen willen krijgen, als van de betrokken organisaties. Verschillende buurtsportcoaches gaven echter aan dat alleen vraaggericht werken volgens hen niet de beste werkwijze is. Voor organisaties uit sectoren die nog geen lange historie hebben op samenwerking met sport, is het soms niet duidelijk wat zij aan de buurtsportcoaches kunnen vragen. Door activiteiten op eigen initiatief te organiseren of mogelijke samenwerkingspartners bij elkaar te roepen, kunnen buurtsportcoaches ook vragen laten ontstaan. Ook de doelgroep heeft soms nog geen goed beeld van welke vragen of wensen ze hebben.

Buurtsportcoach 1^e tranche gemeente:

"Aanbod roept vraag op, en andersom. We zeggen wel dat we vraaggericht moeten werken, maar moeten we daar niet meer evenwicht, een balans, in vinden? Want als het aanbod er niet is, komen mensen ook niet snel op het idee om erom te vragen, ze weten niet dat het bestaat. Vragenderwijs moeten we behoeften boven water krijgen!"

Besluitvorming over werkzaamheden

In sommige gemeenten hebben de buurtsportcoaches vrij veel autonomie. Ze bepalen zelf hoe ze hun doelstellingen verwezenlijken. Ze bepalen bijvoorbeeld zelf met welke partners ze in zee gaan en welke projecten ze opzetten om de ambities te realiseren. Binnen enkele grote gemeenten is dit voor een deel van de buurtsportcoaches minder het geval. Hun inzet in het naschoolse sportaanbod wordt dan bijvoorbeeld door iemand anders gepland, de buurtsportcoach zelf heeft daarin maar beperkte vrijheid.

In tabel 4.3 is te zien dat twee derde van de buurtsportcoaches (64%) in overleg met betrokken instellingen besluit over de eigen werkzaamheden. Bijna één op de zes buurtsportcoaches geeft aan zelf te besluiten over de inrichting van de eigen werkzaamheden.

Tabel 4.3 Wijze van besluitvorming over de inzet van buurtsportcoaches (in procenten, buurtsportcoaches, n=298)

	%
Ik besluit zelf over de inrichting van mijn werkzaamheden	16
Ik besluit in overleg met betrokken instellingen over mijn werkzaamheden	64
De betrokken instellingen besluiten over mijn werkzaamheden	7
De doelgroep besluit over mijn werkzaamheden	1
Er is geen standaard proces van besluitvorming	6
Anders	6

Beschrijving taken buurtsportcoach 4^e tranche gemeente:

“Het werk van de buurtsportcoaches is zeer afwisselend. De sportpunten zijn de basis, maar daaromheen richten ze zelf hun werkzaamheden in. Iedere dag is anders. Ze focussen op waar behoefte aan is vanuit de wijk. De buurtsportcoaches geven aan dit zelf heerlijk te vinden werken, maar denken wel dat dit je moet liggen.”

4.2 Samenwerking en betrokkenheid

Intensiteit van de samenwerking

Er vindt inmiddels in de meeste gemeenten veel samenwerking plaats rondom de inzet van de buurtsportcoaches. De intensiteit van de samenwerking kan sterk verschillen, van incidenteel tot heel intensief. In deze meting is voor het eerst gevraagd naar de wijze waarop verschillende organisaties in de sectoren waarvoor de buurtsportcoach werkzaam is, samenwerken. Zowel buurtsportcoaches als betrokken organisaties kregen verschillende stellingen voorgelegd over de eigenschappen en intensiteit van de samenwerking; zie de tabellen 4.4 en 4.5.

Het beeld dat de betrokken organisaties hebben over de wijze van samenwerking tussen de organisaties waar de buurtsportcoaches voor werkzaam zijn, verschilt niet veel van het beeld dat de buurtsportcoaches hebben. Deze stellingen zijn niet voorgelegd aan de culturele organisaties.

Tabel 4.4. Stellingen over de wijze waarop organisaties waarvoor buurtsportcoach werkzaam is, met elkaar samenwerken (in procenten, buurtsportcoaches, n=298)

	Ja	Nee	Hier zijn plannen voor	Weet niet
De organisaties voeren gezamenlijk op incidentele basis activiteiten uit	71	11	6	12
De organisaties voeren gezamenlijk een jaarlijks terugkerende activiteit (evenement) uit	63	16	9	12
De organisaties voeren gezamenlijk op structurele basis activiteiten uit (bijv. maandelijks of wekelijks terugkerend)	58	21	8	12
De organisaties participeren in een projectgroep	47	25	6	22
De organisaties hebben een samenwerkingsovereenkomst ondertekend	32	31	6	32
De organisaties hebben een gezamenlijk plan van aanpak voor de samenwerking	38	25	11	27
De organisaties werken samen in een zogenoemde ketenaanpak (doorverwijzing van cliënten/deelnemers)	23	30	8	39
De organisaties voeren een gezamenlijke administratie/overhead	13	53	3	31
De organisaties hebben het werkgeverschap van mijn functie gezamenlijk geregeld	20	51	1	28

Tabel 4.5. Stellingen over wijze waarop organisaties waarvoor buurtsportcoach werkzaam is met elkaar samenwerken (in procenten, organisaties, n=333)

	Ja	Nee	Hier zijn plannen voor	Weet niet
De organisaties voeren gezamenlijk op incidentele basis activiteiten uit	55	17	12	16
De organisaties voeren gezamenlijk een jaarlijks terugkerende activiteit (evenement) uit	49	25	11	15
De organisaties voeren gezamenlijk op structurele basis activiteiten uit (bijv. maandelijks of wekelijks terugkerend)	43	33	9	15
De organisaties participeren in een projectgroep	33	38	7	22
De organisaties hebben een samenwerkingsovereenkomst ondertekend	36	34	5	26
De organisaties hebben een gezamenlijk plan van aanpak voor de samenwerking	39	26	10	26
De organisaties werken samen in een zogenoemde ketenaanpak (doorverwijzing van cliënten/deelnemers)	16	44	5	35
De organisaties voeren een gezamenlijke administratie/overhead	7	62	2	28
De organisaties hebben het werkgeverschap van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach gezamenlijk geregeld	20	49	2	29

Tevredenheid over de samenwerking – algemeen

De buurtsportcoaches gaven aan dat ze met succes samenwerken met diverse betrokken organisaties (82% eens; tabel 4.6). Ook gaven ze aan met succes samen te werken met andere buurtsportcoaches in de gemeente (77%). Het is mogelijk dat de samenwerkingsverbanden waarbij de buurtsportcoaches betrokken zijn, voor een langere periode worden aangegaan. Slechts 10 procent van de buurtsportcoaches gaf aan dat organisaties waarmee verbinding is gelegd, zich inmiddels hebben teruggetrokken uit de samenwerking (18% geeft aan dit niet te weten).

Tabel 4.6 Stellingen over samenwerking (in procenten, buurtsportcoaches, n=298)

	Eens	Neutraal	Oneens	Weet niet
De samenwerking tussen de organisaties waarvoor ik werkzaam ben, verloopt via mij, zij zelf hebben onderling geen contact	25	24	48	6
Ik werk als buurtsportcoach met succes samen met diverse betrokken organisaties	82	13	3	3
De animo van betrokken partijen om samen te werken is groot	63	27	6	3
Het leggen van verbindingen tussen organisaties uit verschillende sectoren wordt bemoeilijkt door onderlinge verschillen in werkwijze en cultuur	32	27	32	10
Ik neem als buurtsportcoach veel werk uit handen van de organisaties waarvoor ik werkzaam ben	46	28	19	7
Mijn inzet als buurtsportcoach is er vooral op gericht dat organisaties zelfstandig kunnen functioneren	53	26	13	9
Sommige organisaties waarmee verbindingen zijn gelegd, hebben zich inmiddels teruggetrokken uit de samenwerking	10	14	58	18
Ik werk met succes samen met andere buurtsportcoaches in de gemeente	77	12	8	3

Niet alleen buurtsportcoaches gaven aan dat zij met succes samenwerken met betrokken organisaties. Ook de organisaties (83%) en culturele organisaties (22 van de 25) gaven aan dat zij tevreden zijn over de samenwerking met de buurtsportcoach; zie de tabellen 4.7a en 4.7b. De betrokken organisaties en culturele organisaties zijn het vaker dan de buurtsportcoaches eens met de stelling dat de animo van betrokken partijen om samen te werken groot is.

Tabel 4.7a Stellingen over samenwerking met buurtsportcoach (in procenten, betrokken organisaties, n=333)

	Eens	Neutraal	Oneens	Weet niet
Ik ben tevreden over de samenwerking met de buurtsportcoach	83	10	5	2
De animo van betrokken partijen om samen te werken is groot	72	18	6	4
De samenwerking tussen de betrokken organisaties verloopt via de buurtsportcoach, ik heb zelf geen contact met betrokken organisaties	35	19	40	6

Tabel 4.7b Stellingen over samenwerking met cultuurcoach, culturele organisaties (in aantallen, culturele organisaties, n=25)

	Eens	Neutraal	Oneens	Weet niet
Ik ben tevreden over de samenwerking met de cultuurcoach	22	1	1	1
De animo van betrokken partijen om samen te werken is groot	17	5	1	2

Rol van de buurtsportcoach in de samenwerking

Een kwart van de buurtsportcoaches is het eens met de stelling dat de samenwerkingsverbanden tussen de organisaties waarvoor de buurtsportcoach werkzaam is, voornamelijk via de buurtsportcoach lopen, de organisaties hebben dan onderling (vrijwel) geen contact (tabel 4.6). In deze vorm van samenwerken is de buurtsportcoach een schakel tussen verschillende organisaties. Bijna de helft van de buurtsportcoaches is het echter niet eens met deze stelling en geeft daarmee aan dat de organisaties ook onderling contact hebben geïnitieerd of mede hebben geregeld. De buurtsportcoach is in deze samenwerkingsverbanden meer een ‘verbinder’ tussen de verschillende organisaties. De betrokken organisaties daarentegen blijken het iets vaker eens te zijn met de stelling dat de samenwerking geheel via de buurtsportcoach loopt en dat zij zelf geen contact hebben met de andere organisaties (35%; tabel 4.7a). Vier op de tien organisaties (40%) geeft aan dat zij het met deze stelling oneens zijn.

Partner 2^e tranche gemeente:

“Onze buurtsportcoach is echt de verbinder. Als ik een kindje heb met overgewicht, dan vraag ik aan haar wie ik daarvoor moet hebben. Zij verwijst dan door en heeft de lijnen.”

Uit de verdiepende gesprekken komt naar voren dat daar waar de buurtsportcoach als ‘verbinder’ optreedt, hij of zij vaak ook een schakel tussen de verschillende partijen is. Dit komt bijvoorbeeld doordat de buurtsportcoach een professional is wiens opdracht het is om samenwerkingsverbanden vorm te geven en hij of zij daardoor ook meer de tijd heeft om zaken zelf uit te voeren dan medewerkers of vrijwilligers van betrokken partijen. Deze medewerkers of vrijwilligers hebben vaak nog andere, reguliere, werkzaamheden voor de organisatie. Deelnemen aan een nieuw samenwerkingsverband en bijbehorende actiepunten uitvoeren is voor hen meestal een extra inspanning, die daardoor mogelijk lastiger is in te plannen en uit te voeren. In een overleg tussen de buurtsportcoach en betrokken partijen, waarin ambities werden bepaald en door de buurtsportcoach werden uitgewerkt, kwam bijvoorbeeld het volgende ter sprake:

Partner 1^e tranche gemeente:

“Al heeft de buurtsportcoach de rol van verbinder, blijkt het toch moeilijk te zijn om verenigingen bij elkaar te krijgen vanwege de vraag waar gemeenschappelijke belangen liggen. Die zijn niet helemaal zichtbaar, we hebben geen hinder van de ander, maar ook geen voordeel.”

Het verschilt per gemeente in hoeverre het het doel is van de buurtsportcoaches om een verbinder te zijn tussen partijen in plaats van een schakel. In één gemeente zijn de buurtsportcoaches bijvoorbeeld ondergebracht in een stichting. De stichting moet haar eigen opdrachten op het gebied van ondersteuning in sport en bewegen binnenhalen. Dan is het niet direct in het eigen belang om partijen die om hun ‘dienstverlening’ vragen, onderling in contact te brengen.

Buurtsportcoach 2de tranche gemeente:

“De betrokken partijen hebben zelf niet heel veel nieuwe contacten opgedaan door de inzet van de buurtsportcoach. De buurtsportcoach is schakel tussen betrokken partijen en andere organisaties. De buurtsportcoach is de beweegmakelaar met alle contacten. Het is niet echt de bedoeling dat contacten worden overgenomen door de partijen zelf, vandaar ook dat er niet echt nieuwe samenwerkingen zijn opgestart.”

Samenwerking tussen de buurtsportcoaches onderling

Ruim driekwart van de buurtsportcoaches geeft aan met succes samen te werken met andere combinatiefunctionarissen of buurtsportcoaches in de gemeente; zie tabel 4.6. De intensiteit van de onderlinge samenwerking tussen de buurtsportcoaches verschilt sterk tussen de verschillende gemeenten die deelnemen aan dit verdiepende onderzoek. Uit de verdiepende gesprekken komt naar voren dat bij sommige gemeenten de buurtsportcoaches deel uitmaken van een team en gezamenlijk projecten uitvoeren/taken verdelen. Bij andere gemeenten maken ze weliswaar deel uit van hetzelfde team, maar hebben ze weinig gezamenlijke taken. Bij nog weer andere gemeenten werken ze zeer intensief samen. Zie ook tabel 4.1, waaruit blijkt dat driekwart van de buurtsportcoaches tevreden is met de mogelijkheid om werkervaringen uit te wisselen met collega buurtsportcoaches.

Buurtsportcoach 4^e tranche gemeente:

“De tevredenheid over de samenwerking onderling is heel groot: gemiddeld een 9,5. De buurtsportcoaches hebben veel contact en werken ook samen aan projecten. Ze werken echt als een team.”

Uit de gesprekken blijkt dat de samenwerking tussen buurtsportcoaches in grote gemeenten vaak wat minder intensief is dan bij de ‘combinatiefunctionarissen oude stijl’. Zij hebben daar vaker vergelijkbare werkzaamheden, maar dan in een andere omgeving, voor een andere doelgroep of vanuit een andere sport. Ze hebben vaker contact in de vorm van uitwisselingen, een opleiding of bijscholing dan dat er gezamenlijk zaken worden opgepakt. Dit gebeurt binnen deze gemeenten bijvoorbeeld wel tussen buurtsportcoaches die binnen dezelfde tak van sport werkzaam zijn.

De samenwerking tussen de ‘nieuwe’ buurtsportcoaches in de grote gemeenten is vaak ook minder intensief, omdat ze daar juist minder vaak vergelijkbare werkzaamheden uitvoeren maar allemaal verschillende taken, doelen, werkwijzen of werkgevers hebben.

Tevredenheid over de samenwerking naar type organisaties

De buurtsportcoaches zijn in het algemeen tevreden over de samenwerking met betrokken organisaties. Over de samenwerking met sportorganisaties en scholen uit het basisonderwijs zijn de buurtsportcoaches het meest tevreden; zie tabel 4.8. Het minst tevreden zijn de buurtsportcoaches over de samenwerking met het bedrijfsleven. Hierbij dient wel vermeld te worden dat één op de vijf buurtsportcoaches aangeeft niet te weten hoe tevreden ze zijn over de samenwerking met het bedrijfsleven. “Ik heb weinig contact met deze organisatie(s)” wordt als belangrijkste reden voor ontevredenheid genoemd (52%, niet in tabel).

Tabel 4.8 Mate van tevredenheid over samenwerking met betrokken organisaties (in procenten, buurtsportcoaches die samenwerken met onderstaande organisaties)

	Tevreden	Neutraal	Ontevreden	Weet niet
Sportorganisatie(s) (n=276)	83	14	2	1
Culturele organisatie(s) (n=151)	51	36	3	10
School/scholen uit basisonderwijs (incl. sbo/so) (n=265)	89	9	1	1
School/scholen uit voortgezet onderwijs (incl. vso) (n=170)	66	25	4	4
School/scholen uit middelbaar beroepsonderwijs (n=112)	53	29	5	13
Organisatie(s) uit sector welzijn (n=184)	64	22	7	7
Organisatie(s) uit sector jeugd(zorg) (n=158)	51	30	8	11
Organisatie(s) uit sector zorg (n=146)	55	32	3	10
Buurtvoorziening(en) (n=187)	55	30	7	9
Organisatie(s) uit kinderopvang (n=163)	60	26	5	9
Organisatie(s) uit sector ouderen(zorg) (n=89)	37	38	3	21
Organisatie(s) uit bedrijfsleven (n=95)	35	35	11	20

Andersom geven de betrokken organisaties ook aan tevreden te zijn over de samenwerking met de buurtsportcoaches; zie tabel 4.9. In de verdiepende gesprekken klonken ook voornamelijk positieve geluiden over de samenwerking.

Tabel 4.9 Mate van tevredenheid over de samenwerking met betrokken buurtsportcoach, naar type organisatie (in procenten, betrokken organisaties)

	Tevreden	Neutraal	Ontevreden	Weet niet
Onderwijs (n=132)	80	13	4	3
Sportvereniging/sportaanbieder (n=169)	83	9	7	1
Culturele instelling n=25)	88	8	4	
Overig betrokken organisaties (n=32)	88	6	6	

Ook zijn de organisaties in het algemeen tevreden over de samenwerking tussen betrokken partijen onderling. Kijk voor een uitgebreide weergave van de tevredenheid over de samenwerking tussen organisaties onderling, uitgesplitst naar sector, naar tabel B2.5 in bijlage II.

Betrokkenheid

In de verdiepende gesprekken is het thema betrokkenheid besproken. De organisaties zijn in het algemeen tevreden over de betrokkenheid van de buurtsportcoaches bij hun organisaties en werkzaamheden. Een enkele keer werd aangegeven dat de buurtsportcoaches nog veel vanuit het onderwijs werken en daar een sterke betrokkenheid bij voelen, terwijl de organisaties dachten dat de inzet van de buurtsportcoaches ook meer op de andere partijen in de wijk gericht zou zijn. Deze partijen missen soms wat betrokkenheid van de buurtsportcoach. Er zijn meerdere voorbeelden waarbij men hierover heel tevreden is, maar daar tegenover staan ook voorbeelden waarbij men negatief is.

Partner 2^e tranche gemeente:

“De betrokkenheid van scholen vind ik erg laag. Op vergadermomenten is iedereen aanwezig. Dat is super, want je kunt daar kennis en ervaring uitwisselen. Maar het moet daarna doorgezet worden in de school. En dan is het nodig dat de vakleerkrachten het verspreiden in de school. En als je dan met een iets grotere school te maken hebt, dan moet je bijvoorbeeld met de directie overleggen. En je hebt dan de groepsleerkrachten die het moeten doorvertellen. En als dat niet gedaan wordt, dan loopt het gewoon niet.”

Buurtsportcoach 4^e tranche gemeente:

“Betrokkenheid van scholen (klein en groot) is goed. Je ziet wel iets verschil in communicatie en korte lijnen. Je krijgt sneller iets voor mekaar.”

Betrokkenheid bij Sportimpuls

Met de rijkssubsidieregeling Sportimpuls kunnen lokale sport- en beweegaanbieders tot en met 2016 financiële hulp krijgen bij het opzetten van tweejarige projecten om meer mensen te laten bewegen. Buurtsportcoaches kunnen binnen deze projecten een stimulerende, adviserende of uitvoerende rol hebben. In een aparte rapportage belichten Cevaal et al. (2014) de ervaringen van projectaanvragers met de Sportimpuls.

Een derde van de buurtsportcoaches (37%) is in de afgelopen twaalf maanden betrokken geweest bij een Sportimpuls-project. Enthousiasmeren van lokale partijen om een aanvraag in te dienen of projecten uit te voeren zijn de meest voorkomende manieren waarop buurtsportcoaches betrokken zijn bij Sportimpuls. Het lijkt erop dat de betrokkenheid van buurtsportcoaches bij Sportimpuls-projecten is toegenomen. In 2013 gaf één op de vijf buurtsportcoaches aan bij een Sportimpuls-project betrokken te zijn.

4.3 Randvoorwaarden voor succes

Een belangrijk doel van het in kaart brengen van de uitvoeringsprocessen van buurtsportcoaches is om te bepalen welke processen van invloed zijn op het behalen van resultaten, en hoe die zich tot elkaar verhouden.

De buurtsportcoaches over randvoorwaarden voor succes

Aan zowel de buurtsportcoaches als de betrokken partijen is in de online vragenlijst gevraagd welke randvoorwaarden zij het belangrijkste vinden om de inzet van de buurtsportcoach succesvol te maken. Vervolgens is gevraagd of zij met behulp van een rapportcijfer konden aangeven in welke mate deze randvoorwaarden lokaal goed of slecht scoren. In tabel 4.10 is af te lezen dat meer dan de helft van de buurtsportcoaches een goede communicatie met de doelgroep en een betrokken instelling de belangrijkste randvoorwaarden voor succes vinden. Ook in de vorige meting was dit een belangrijke randvoorwaarde.

Tabel 4.10 Belangrijke randvoorwaarden voor succes (maximaal vijf antwoorden) en mate waarin het lokaal goed of slecht ging met deze randvoorwaarde (rapportcijfer), (buurtsportcoaches, n=298)

	%	Rapportcijfer
Goede communicatie met de doelgroep en betrokken instellingen	54	7,3
Goede afstemming van de wederzijdse verwachtingen van de betrokken organisaties	42	7
Goede samenwerking met andere buurtsportcoaches	42	7,6
Voldoende tijd voor het uitvoeren van mijn werkzaamheden	41	6,7
Grote betrokkenheid van en draagvlak bij betrokken organisaties m.b.t. mijn werkzaamheden	41	7
Heldere doelstellingen en/of visie met betrekking tot mijn inzet	40	7
Voldoende animo tot samenwerken van de betrokken organisatie	35	7,1
Goede aansluiting tussen binnenschools en naschools aanbod	31	7,5
Duidelijke taakomschrijving van mijn functie	26	7,1
Goede zichtbaarheid van buurtsportcoaches in de wijk/buurt	21	6,9
Grote betrokkenheid van ouders	19	6,3
Goede inbedding van mijn werkzaamheden	19	7,1
Eén aanspreekpunt voor meerdere activiteiten	18	7,3
Heldere lokale organisatiestructuur	15	6,9
Geringe tijdsinvestering voor betrokken organisaties	4	7,2
Anders	3	

Ten opzichte van de meting in 2013⁴ heeft een aantal verschuivingen plaatsgevonden. Goede aansluiting tussen binnenschools en naschools aanbod stond in 2013 op de derde plaats van belangrijke randvoorwaarden. Dit jaar is deze randvoorwaarde gezakt naar de achtste plaats. Dit komt wellicht doordat in voorgaande jaren de ‘combinatiefunctionaris oude stijl’ nog een nadrukkelijk werd ingezet op de koppeling met het onderwijs en de ‘nieuwe buurtsportcoaches’ nu breder worden ingezet.

De samenwerking met andere buurtsportcoaches is de randvoorwaarde voor succes die lokaal het beste scoort. Hiermee geven de buurtsportcoaches aan dat zij vinden dat dit in hun gemeente goed gaat. In het algemeen geven de buurtsportcoaches geen uitmuntende scores. Bij geen enkel aspect is een 8 of hoger gegeven, wat impliceert dat er nog ruimte voor verbetering is.

Uit de evaluatiesessies komt ‘een bekend gezicht’ vaak naar voren als randvoorwaarde voor succes. Daarnaast is genoemd dat de buurtsportcoaches steeds meer vraaggericht gaan werken en dat dit ook een positief effect heeft op het behalen van resultaten. Zo gaf een buurtsportcoach aan nu goed te luisteren waar bijvoorbeeld de behoefte van een sportclub echt ligt. En dat als de behoefte van een club toevallig niet in lijn ligt van wat de gemeente wil, je dat dan ook niet moet forceren. Dan moet nagedacht worden of ingegaan kan worden op de vragen van de club.

⁴ De vergelijkingen met voorgaande jaren zijn indicatief, omdat er enkele wijzigingen in de vraagstelling en antwoordmogelijkheden hebben plaatsgevonden.

Ook is aangegeven dat vraaggericht werken meer ruimte biedt om aan te sluiten bij trends. Geen vooraf te bepalen inzet, maar datgene aanbieden waar de doelgroep enthousiast van wordt.

Beschrijving inzet buurtsportcoach 3de tranche gemeente:

“Wat betreft succesfactoren is de band die je met de kinderen hebt 60 procent van je werk. Je contact en binding met de doelgroep bij het spelen is cruciaal. Je moet daarbij wel kennis hebben, je moet weten wat je moet doen om goed te spelen en bewegen. Ook je uitstraling naar kinderen en de rest op school is belangrijk. Ons herkenbare groene shirt helpt daarbij. Je moet zorgen dat je er voor de school bent en niet alleen losstaande activiteiten organiseert en begeleidt.”

De buurtsportcoaches over mogelijke knelpunten

Het hebben van voldoende tijd voor het uitvoeren van de werkzaamheden is, met een gemiddelde score van 6,7, ook dit jaar nog enigszins een knelpunt. Dit thema is al aangekaart in paragraaf 4.1 wat betreft tevredenheid over taken, rollen en werkzaamheden. Met dit rapportcijfer wordt deze randvoorwaarde als een na laagste gewaardeerd. Alleen de ‘betrokkenheid van ouders’ (rapportcijfer 6,3) scoort slechter. De ouderbetrokkenheid wordt door 19 procent van de buurtsportcoaches genoemd als belangrijke randvoorwaarde voor succes. Ook deze randvoorwaarde lijkt een knelpunt te zijn. In de evaluatiesessies werd het ontbreken van ouderbetrokkenheid meerdere malen genoemd als knelpunt.

De betrokken partijen over randvoorwaarden voor succes

De betrokken partijen lijken gemiddeld iets tevredener over hoe goed de randvoorwaarden voor succes lokaal worden vormgegeven. De buurtsportcoaches geven gemiddeld een 7,1 als rapportcijfer tegenover een 7,5 gemiddeld door de betrokken partijen.

Meer dan de helft van de betrokken partijen (56%) geeft net als de buurtsportcoaches aan dat communicatie (met doelgroep en/of betrokken organisatie en/of buurtsportcoach) een belangrijke randvoorwaarde voor succes is; zie tabel 4.11. Ook in de vorige meting was dit een belangrijke succesfactor. Daarnaast wordt ‘voldoende opleiding/competenties van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach’ (45%) als belangrijke randvoorwaarde voor succes gezien. Dit lijkt lokaal goed vormgegeven te worden. De betrokken partijen geven als rapportcijfer namelijk een 8,2. Ook in de vorige meting was dit een belangrijke succesfactor. De onderwijsinstellingen, sportaanbieders en overige partijen hebben een vergelijkbaar idee over de randvoorwaarden voor succes rondom de inzet van de buurtsportcoaches. De culturele instellingen hebben hierin een iets afwijkende mening. Zij kiezen ‘grote betrokkenheid van en draagvlak bij betrokken organisaties m.b.t. de werkzaamheden van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach’ als belangrijkste randvoorwaarde voor succes (64%). Verder zien zij ‘een aanspreekpunt voor meerdere activiteiten’ als belangrijke randvoorwaarde voor succes (40%).

Tabel 4.11 Belangrijke randvoorwaarden voor succes (maximaal vijf antwoorden) en rapportcijfer voor de mate waarin het hiermee lokaal goed of slecht gaat, naar type organisatie (betrokken organisaties, n=333)

		Totaal betrokken organisaties ¹ (n=333)	Naar type organisatie			
			Onderwijs (n=132)	Sport (n=169)	Cultuur (n=25)	Overig (n=32)
			%	%	%	%
Goede communicatie met de doelgroep en/of betrokken organisaties	56	7,5	63	49	32	66
Goede communicatie met de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach	56	7,8	54	57	20	53
Voldoende opleiding/competenties van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach	45	8,2	47	44	20	44
Duidelijke taakomschrijving van de functie van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach	38	7,5	33	44	12	28
Goede afspraken over de werkzaamheden van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach	37	7,5	33	43	12	22
Combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches hebben voldoende tijd voor het uitvoeren van hun werkzaamheden	35	7,3	39	33	32	28
Heldere doelstellingen en/of visie met betrekking tot de inzet van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach	33	7,4	29	36	8	34
Goede aansluiting tussen binnenschools en naschools aanbod	20	7,8	32	12	36	19
Grote betrokkenheid van en draagvlak bij betrokken organisaties m.b.t. de werkzaamheden van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach	20	7,6	16	21	64	31
Goede zichtbaarheid van combinatiefunctionaris/buurtsportcoaches in de wijk/buurt	20	7,5	21	16	12	31
Eén aanspreekpunt voor meerdere activiteiten	16	7,6	20	12	40	22
Goede afstemming van de wederzijdse verwachtingen tussen uitvoerende organisaties en onze organisatie	15	7,6	11	15	20	31
Voldoende animo tot samenwerken van de betrokken organisaties	14	7,7	11	12	24	31
Geringe tijdsinvestering voor onze organisatie	13	7,3	14	14		3
Goede inbedding van de werkzaamheden van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach	11	7,8	13	11	24	6
Grote betrokkenheid van ouders	10	6,8	11	9	8	6
Mensen binnen onze organisatie zijn goed op de hoogte van het werk van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach	10	7,0	8	12		6
Voldoende intern draagvlak in onze organisaties voor het werk van de combinatiefunctionaris/buurtsportcoach	9	7,8	11	9	12	6
Heldere lokale organisatiestructuur	8	7,5	8	8	20	9

¹ Exclusief culturele organisaties

De betrokken partijen somden in de verschillende evaluatiesessies voornamelijk dezelfde randvoorwaarden voor succes op als in de vragenlijst staan genoemd. Er werd regelmatig aangegeven dat het ‘de persoon zelf’ is die de belangrijkste randvoorwaarde voor succes is. Hiermee worden verschillende zaken als opleidingsniveau en -achtergrond, communicatieve vaardigheden, doorzettingsvermogen bedoeld. Hierover is men in het algemeen tevreden.

De betrokken partijen over mogelijke knelpunten

Net als onder de buurtsportcoaches scoort de ouderbetrokkenheid bij de betrokken partners het laagst. In de gesprekken kwam naar voren dat dit op verschillende vlakken wordt ervaren. Zo is het bijvoorbeeld moeilijk om genoeg ouders te krijgen om te rijden naar een uitwedstrijd voor de sportvereniging of geven kinderen zich niet op voor toernooien die georganiseerd worden, omdat ouders een te drukke agenda hebben om dit in te plannen. Daarnaast schetste een betrokken partij dat ouders soms ook een vertekend beeld hebben van de mogelijkheden van hun kind en dat dit wellicht realistischer zou zijn als ze zelf meer betrokken zouden zijn.

Partner 1ste tranche gemeente:

“Al die mensen denken dat hun zoon de nieuwe Messi is. Wat mensen vragen is om hun kind in het hoogste team te zetten ook als kind twee linkerbenen heeft en dik is. De realiteitszin is heel laag.”

4.4 Overdragen van taken (borging)

In de meeste van de achttien deelnemende gemeenten hebben buurtsportcoaches het streven om initiatieven te organiseren of samenwerkingsverbanden vorm te geven die vervolgens door de lokale betrokken partijen voortgezet worden. Hierdoor kunnen de buurtsportcoaches na verloop van tijd andere organisaties ondersteunen of andere doelgroepen in de gemeente bedienen. Bij een klein aantal gemeenten wordt (een deel van) de buurtsportcoaches juist structureel ingezet om betrokken partijen te ondersteunen of gemeentelijk sport- en cultuurbeleid vorm te geven en uit te voeren. Buurtsportcoaches zijn in die gevallen juist structureel gekoppeld aan één of enkele sportverenigingen. Opvallend is dat dit vaker voorkomt bij 1e-tranchegemeenten dan bij gemeenten uit de overige tranches. Ook hier gaan echter geluiden op om de inzet van de buurtsportcoaches meer tijdelijk (maar wel nog steeds gedurende enkele jaren) te koppelen aan betrokken partijen.

Uit de interviews komt naar voren dat de buurtsportcoaches vaak wel bezig zijn met het overdragen van taken/ opgezette activiteiten, maar dat het jaren tijd kost om dit vorm te geven met de betrokken partijen. Bij sportverenigingen is een obstakel in het overdragen van taken, het werken met vrijwilligers, die vaak nog naast hun vrijwillige taak op de sportvereniging nog een betaalde baan hebben. Ook het wisselen van bestuurders en andere betrokkenen door de jaren heen wordt genoemd als obstakel. De buurtsportcoach moet de betrokkenen het kunstje dus telkens weer leren. Daar waar de buurtsportcoaches meer structureel aan een vereniging gekoppeld zijn, worden ze soms dusdanig onderdeel van de organisatie dat men wellicht de ondersteuning als vanzelfsprekend gaat zien.

Partner 3^e tranche gemeente

“Het is ontzettend belangrijk met die projecten om de jeugd te behouden en 65-plusser’ers te stimuleren om te sporten. Maar door een combinatiefunctionaris tijdelijk in de maatschappij te zetten gaan we het niet redden, we moeten structureel kijken hoe professionals de vrijwilligers kunnen ondersteunen. Dat kun je allemaal niet vragen van de goed willende vrijwilliger, die heeft niet de kennis en middelen om dat te doen.”

Er zijn bij verschillende gemeenten ook al duidelijke voorbeelden waarbij de inzet van de buurtsportcoaches is overgenomen door betrokken partijen. Activiteiten die zijn opgezet door de buurtsportcoach zijn dan bijvoorbeeld overgenomen door groepsleerkrachten. Of er is nieuw jeugdbeleid opgesteld met medewerking van de buurtsportcoach dat wordt uitgevoerd door commissies binnen een sportvereniging.

Buurtsportcoach 4de tranche gemeente:

“We zagen op veel scholen dat het best wel een chaos is op het schoolplein, leraren zijn brandjes aan het blussen en er wordt niet fijn gespeeld. Er wordt gevoetbald en de haantjes nemen het voortouw, de minder vaardigen worden op doel gezet. De rustigen die minder assertief zijn, komen dan minder aan bod. Je probeert dit in drie jaar op te bouwen en dan kun je ook zien dat er effect is. Je merkt het onwijs, het is een succes. In principe kan de school het na drie jaar zelf, soms wordt nog op onderdelen begeleid.”

Door de betrokken onderwijsinstellingen wordt als struikelblok voor het overnemen en voortzetten van taken/ activiteiten, tijdsgebrek meerdere malen genoemd. De onderwijsinstellingen gaven aan dat ze veel reguliere taken hebben en daardoor niet genoeg tijd/ inzet hebben om zaken over te nemen. Daarnaast komt het beeld naar voren dat voortzetting van deze taken niet altijd prioriteit heeft en dat er soms ook niet de juiste mensen met de juiste capaciteiten aanwezig zijn om deze zaken over te nemen. Groepsleerkrachten bijvoorbeeld die weinig affiniteit hebben met sporten en bewegen.

Mogelijke gevolgen bij afloop/ vermindering van inzet

Verschillende buurtsportcoaches denken dat samenwerkingsverbanden wel zullen blijven bestaan in het geval de buurtsportcoaches mochten wegvallen, maar dat de extra inzet die nu door de buurtsportcoaches gepleegd wordt, niet overgenomen kan worden door vrijwilligers of andere professionals. Andere buurtsportcoaches gaven aan dat vrijwilligers bij een sportvereniging mogelijk wel in staat zijn om nieuw opgezette activiteiten te blijven uitvoeren, maar dat de structurele samenwerking tussen verschillende partijen wellicht minder zal worden.

Beschrijving inzet buurtsportcoach 4de tranche gemeente:

“Door de rol van verbinder op zich te nemen proberen de buurtsportcoaches het resultaat van hun werkzaamheden in te bedden. Een goed voorbeeld hiervan is de vraag van een aantal Turkse en Marokkaanse vrouwen om te kunnen sporten met alleen maar andere vrouwen. De buurtsportcoaches hebben hierop verschillende organisaties met elkaar in contact gebracht om dit te kunnen realiseren. In het beginsel hielpen ze mee met de vormgeving en invullen van dit project, maar zijn steeds meer hun handen er vanaf gaan trekken. Nu is er elke doordeweekse dag een laagdrempelige aerobicsachtige les voor deze doelgroep in een gymzaaltje in de wijk.”

4.5 Samenvatting

De belangrijkste bevindingen uit dit hoofdstuk puntsgewijs samengevat:

- De ervaren tevredenheid over taken, rollen en werkzaamheden is hoog. De buurtsportcoaches zijn tevreden over de activiteiten die ze uitvoeren. Het aantal uren wordt door een kwart van de buurtsportcoaches als niet toereikend gezien. De partners delen deze mening.
- De buurtsportcoaches zijn meer vraaggericht gaan werken, maar geven aan dat er ook zelf met initiatieven gekomen moet worden, omdat niet elke partner/doelgroep een heldere vraag heeft.
- De buurtsportcoaches bepalen grotendeels zelf (in overleg met betrokken partijen) over de wijze waarop de ze hun doelstellingen zullen gaan realiseren.
- De intensiteit van de samenwerking tussen betrokken partijen rondom de inzet van de buurtsportcoaches verschilt sterk, van incidenteel tot structureel. Zowel de buurtsportcoaches als de betrokken partijen zijn in het algemeen tevreden over de samenwerking.
- De buurtsportcoaches vervullen zowel de rol van schakel als verbinder tussen betrokken partijen.
- Communicatie met doelgroep en met de betrokken partijen is de belangrijkste randvoorwaarde voor succes. Dit geven zowel de buurtsportcoaches als de betrokken partijen aan. De onderlinge samenwerking tussen de buurtsportcoaches gaat volgens de buurtsportcoaches zelf lokaal het beste. De betrokken partijen geven aan de toereikendheid van de opleiding/competenties van de buurtsportcoaches lokaal het beste scoort.
- Weinig tijd en een geringe ouderbetrokkenheid lijken de belangrijkste knelpunten te zijn. Ook de betrokken partijen geven aan dat ouderbetrokkenheid lokaal het minst goed gaat.
- Het overdragen van taken verschilt onderling sterk. Er worden al verschillende zaken door betrokken partijen van buurtsportcoaches overgenomen, maar het werken met vrijwilligers en het tijdsgebrek bij betrokken partijen vormen in het algemeen een struikelblok.

5. Opbrengsten van de inzet van buurtsportcoaches

In hoofdstuk 5 bespreken we de opbrengsten die met de inzet van buurtsportcoaches worden bereikt. Dit hoofdstuk gaat in op de mate waarin doelgroepen worden bereikt en de mate waarin het aanbod aan sport- en culturele activiteiten is toegenomen door betrokkenheid van buurtsportcoaches. We presenteren de resultaten van de organisaties waarbij een buurtsportcoach betrokken is bij het organiseren van de activiteiten. Verder gaan we in op de bijdrage aan landelijke doelstellingen. De resultaten zijn gebaseerd op de meningen van buurtsportcoaches en betrokken organisaties.

5.1 Bereik doelgroep

Om succes te genereren is het belangrijk dat de buurtsportcoaches de beoogde doelgroep ook daadwerkelijk bereiken. Buurtsportcoaches zijn het meest tevreden over de mate waarin zij de doelgroep weten te bereiken; zie tabel 5.1. Betrokken organisaties zijn nagenoeg even tevreden over de mate waarin de buurtsportcoaches de doelgroep bereiken. Ten opzichte van 2013 blijkt er nauwelijks sprake te zijn van veranderingen in de mate van tevredenheid over het bereik van de beoogde doelgroep.

Tabel 5.1 Mate van tevredenheid over het bereik van de beoogde doelgroep (percentage (zeer) tevreden, buurtsportcoaches en betrokken organisaties)

	Totaal (zeer) tevreden	Tevreden	Zeer tevreden
Buurtsportcoaches (n=298)	80	63	17
Onderwijs (n=132)	73	46	27
Sport (n=169)	69	42	27
Cultuur (n=25)	76	44	32
Overig (n=32)	72	34	38

Buurtsportcoaches gaven in de verdiepende gesprekken aan dat via het onderwijs nog steeds veel kinderen worden bereikt. Via het binnenschools aanbod bereikt de buurtsportcoach alle kinderen, ook de inactieve. Men twijfelt soms of met het naschools sportaanbod niet voornamelijk die kinderen bereikt worden die toch al sporten en of ook de inactieve kinderen daadwerkelijk bereikt worden. Een betrokken partij gaf aan dit te herkennen. Deze partij meldde dat de buurtsportcoaches en de betrokken partijen nu samen aan het kijken zijn hoe ze inactieve kinderen beter kunnen bereiken. Het Jeugdsportfonds kan hier mogelijk een rol spelen; hiervan kan gebruikgemaakt worden als er voor kinderen een financiële drempel is om deel te nemen.

Een culturele organisatie gaf aan dat een combinatiefunctionaris cultuur een app-groep als methode gebruikt om kinderen te bereiken.

Betrokkenen gaven aan dat het soms nog wel lastig is om 'nieuwe' doelgroepen (zoals ouderen of inactieven) te bereiken. Een buurtsportcoach vertelde dat het bereiken van 'nieuwe' doelgroepen alleen via nieuwe netwerken mogelijk is, maar dat dit tijd en inzet vergt. Die doelgroepen kunnen via betrokken partijen bereikt worden.

Buurtsportcoach 1^e tranche gemeente:

“Bij de zorginstellingen daar moeten medewerkers enthousiast zijn en medewerking verlenen. Een vraag is of we actief of passief moeten werven. Je moet in ieder geval investeren! Regelmatig contact, langsgaan, informatie geven et cetera.”

5.2 Aanbod van sport- en beweegactiviteiten

Het realiseren van een (dagelijks) sport- en beweegaanbod op of rond school is een van de doelstellingen waarvoor buurtsportcoaches worden ingezet. Om die reden is gevraagd in hoeverre het sportaanbod voor schoolleerlingen of andere doelgroepen is veranderd door de komst van de buurtsportcoach.

Ervaring scholen

Van de scholen waarbij een buurtsportcoach bij sportactiviteiten betrokken is geweest, geeft de helft (51%) aan dat het aanbod van sportactiviteiten onder schooltijd is toegenomen door de komst van de buurtsportcoach, zie tabel 5.2. Dit is nagenoeg gelijk aan de vorige meting.

Tabel 5.2 Mate waarin sportaanbod voor de leerlingen van de school is veranderd door de komst van de buurtsportcoach, volgens scholen waarbij een buurtsportcoach betrokken is bij de activiteiten (in procenten)

	Aanbod van deze activiteiten is afgenomen	Aanbod van deze activiteiten is min of meer gelijk gebleven	Aanbod van deze activiteiten is toegenomen	Weet niet
Sportactiviteiten onder schooltijd (n=82)	2	41	51	5
Sportactiviteiten na schooltijd (n=88)	5	28	65	2
Sportactiviteiten op de sportvereniging (n=71)		30	56	14

In de verdiepende gesprekken met de betrokken partijen kwam naar voren dat door de inzet van de buurtsportcoaches er meer aanbod is (voornamelijk voor kinderen). En dat het aanbod dat er is, gevarieerder is, dus meer verschillende soorten sport of verschillende culturele activiteiten. Verschillende partijen gaven ook aan dat dit zorgt voor meer doorstroom naar de sportverenigingen (hierover volgt meer in de volgende paragraaf).

Organisatie 2de tranche gemeente:

“We zien dat kinderen die kennismaken met een bepaalde sport, daar ook best vaak lid van worden. Uit één klas bijvoorbeeld. Die hadden een workshop honkbal gehad en daar werden ook meteen twee kinderen lid. Met die sport waren ze anders nooit in aanraking gekomen. En dat geldt ook voor hockey. Ik zie gewoon als kinderen breed kennismaken met verschillende sporten, dat ze dan een bewuste keuze kunnen maken voor een sport die bij ze past.”

Ervaring sportorganisaties

Sportorganisaties waarbij een buurtsportcoach betrokken is geweest bij sportactiviteiten voor leerlingen van een school, merken een sterkere toename in het aanbod van deze activiteiten; zie tabel 5.3. Het aandeel sportorganisaties dat een toename merkt in het aanbod lijkt iets hoger te zijn dan in de vorige meting.

Tabel 5.3 Mate waarin het sportaanbod voor de leerlingen van de school is veranderd door de komst van de buurtsportcoach, volgens sportorganisaties waarbij een buurtsportcoach betrokken is bij de activiteiten (in procenten)

	Aanbod van deze activiteiten is afgenomen	Aanbod van deze activiteiten is min of meer gelijk gebleven	Aanbod van deze activiteiten is toegenomen	Weet niet
Sportactiviteiten op of rond een school (n=106)	2	25	72	1
Sportactiviteiten op de sportvereniging (n=117)	1	26	70	3

Naast sportactiviteiten op of rond een school en op de sportvereniging kunnen sportorganisaties nog meer specifieke sportactiviteiten aanbieden waarbij een buurtsportcoach betrokken is. Uit tabel 5.4 blijkt dat minstens de helft van de sportorganisaties aangeeft dat het aanbod van alle specifieke sportactiviteiten is toegenomen.

Tabel 5.4 Mate waarin het aanbod van deze specifieke sportactiviteiten voor een school is toegenomen door de komst van de buurtsportcoach, volgens sportorganisaties waarbij een buurtsportcoach betrokken is bij de activiteiten (in procenten)

	Aanbod van deze activiteiten is afgenomen	Aanbod van deze activiteiten is min of meer gelijk gebleven	Aanbod van deze activiteiten is toegenomen	Weet niet
Sportdagen (n=60)	2	37	57	
Schoolsporttoernooien (n=68)		43	54	3
Sportkennismakingslessen of -clinics (n=115)	1	27	70	3
Schoolsportclub/schoolsportvereniging die verbonden is aan school (n=39)		21	79	

Naast specifieke sportactiviteiten zijn buurtsportcoaches ook betrokken bij sportactiviteiten die sportorganisaties voor specifieke doelgroepen organiseren. Volgens sportorganisaties zijn sportactiviteiten voor mensen uit aandachtswijken en de jeugdzorg het meest toegenomen door de komst van de buurtsportcoach; zie tabel 5.5.

Tabel 5.5 Mate waarin het aanbod voor specifieke doelgroepen is toegenomen door de komst van de buurtsportcoach, volgens sportorganisaties waarbij een buurtsportcoach betrokken is bij activiteiten aan de doelgroep (in procenten)

	Aanbod van deze activiteiten is afgenomen	Aanbod van deze activiteiten is min of meer gelijk gebleven	Aanbod van deze activiteiten is toegenomen	Weet niet
Kinderdagopvang/Peuterspeelzaal (0-4 jaar) (n=12)		25	67	8
NSO/BSO (n=64)	2	30	69	
Bepaalde wijk/buurt (n=80)	3	25	71	1
Aandachtswijk (n=50)	2	20	78	
Welzijnsorganisaties (n=14)	14	50	36	
Jeugdzorg (n=50)	2	20	78	

Ervaring overige organisaties

Overige organisaties zoals zorg- en welzijninstellingen zien ook een toename in het aanbod van sport- en beweegactiviteiten die zij voor de doelgroep organiseren. Zeven op de tien organisaties (72%) geeft aan dat het aanbod is toegenomen door de komst van de buurtsportcoach; zie tabel 5.6. In 14 procent van de gevallen is het aanbod min of meer gelijk gebleven en 7 procent geeft aan dat het aanbod is afgenomen.

Tabel 5.6 Mate waarin het aanbod van sport- en beweegactiviteiten voor de doelgroep van de organisatie is toegenomen door de komst van de buurtsportcoach, volgens overige organisaties waarbij een buurtsportcoach betrokken is bij activiteiten aan de doelgroep (in aantallen, n=29)

	Aanbod van deze activiteiten is afgenomen	Aanbod van deze activiteiten is min of meer gelijk gebleven	Aanbod van deze activiteiten is toegenomen	Weet niet
Sport- en beweegactiviteiten doelgroep	2	4	21	2

5.3 Ledenwinst bij sportverenigingen

De komst van de buurtsportcoach heeft mogelijk een positief effect op het ledental van sportorganisaties. De vraag in hoeverre het ledental van een sportvereniging door de komst van de buurtsportcoach is toegenomen, is voorgelegd aan de buurtsportcoaches en de sportorganisaties; zie de tabellen 5.7 en 5.8.

De buurtsportcoaches die werkzaam zijn in de sportsector, ervaren door hun inzet een stijging in het aantal jeugdleden bij sportverenigingen. Ook het aantal allochtone leden is naar hun zeggen gestegen. Dit komt overeen met het beeld dat de sportorganisaties hebben. Het aandeel sportorganisaties dat aangeeft dat het ledental per doelgroep is toegenomen, ligt wel wat lager dan het aandeel buurtsportcoaches dat aangeeft dat het ledental is toegenomen.

Tabel 5.7 Mate waarin buurtsportcoaches denken dat het aantal leden bij de sportvereniging al dan niet is veranderd door hun komst, naar doelgroepen van de sportvereniging(in procenten, buurtsportcoaches sport)

	Ledental is toegenomen	Ledental is min of meer gelijk gebleven	Ledental is afgenomen	Weet niet
Jeugd (n=234)	79	12	-	9
Allochtonen (n=177)	62	12		26
Wijkbewoners (n=162)	53	18	1	28
Inactieven (n=166)	49	15	1	35
Overgewicht (n=166)	46	22	1	32
Lage SES (n=139)	39	21	2	38
Handicap/chronische aandoening (n=106)	37	21	2	41
Volwassenen (n=120)	36	29	2	33
Ouderen (n=111)	28	30	1	41
Anders (n=11)	45	36	18	-

Tabel 5.8 Mate waarin sportorganisaties denken dat het aantal leden van sportorganisaties is toegenomen door de komst van de buurtsportcoach, naar doelgroepen van de sportvereniging (in procenten, sportorganisaties)

	Ledental is toegenomen	Ledental is min of meer gelijk gebleven	Ledental is afgenomen	Weet niet
Jeugd (n=162)	60	29	4	7
Allochtonen (n=121)	43	39	4	14
Wijkbewoners (n=119)	39	39	4	18
Inactieven (n=101)	22	40	7	32
Ouderen (n=106)	19	62	7	12
Overgewicht (n=94)	19	50	5	26
Lage SES (n=88)	18	48	6	28
Volwassenen (n=129)	16	68	8	9
Handicap/chronische aandoening (n=82)	15	59	6	21

Vergeleken met de vorige meting geeft een hoger percentage buurtsportcoaches en sportorganisaties (in iets mindere mate) aan dat het aantal leden van sportorganisaties voor verschillende doelgroepen is toegenomen. Ook toen waren buurtsportcoaches iets positiever dan sportorganisaties zelf. Vergelijking is alleen mogelijk voor jeugd (in 2013 74% resp. 60%), allochtonen (in 2013 44% resp. 32%), inactieven (in 2013 33% resp. 15%), lage ses (in 2013 29% resp. 19%), handicap/chronische aandoening (in 2013 16% resp. 11%) en ouderen (in 2013 12% resp. 12%). De andere doelgroepen in de tabel zijn deze meting toegevoegd.

Uit de verdiepende gesprekken komt duidelijk naar voren dat de sportverenigingen een stijging van de ledenaantallen zien bij hun organisaties door de komst van de buurtsportcoaches. Soms wordt er gesproken van meer individuele aanwas van kinderen die na de kennismaking op of rondom school doorstromen, soms wordt er een compleet nieuwe team of een nieuwe groep gevormd als gevolg van de inzet van de buurtsportcoach.

Organisaties 2de tranche gemeente:

“Er is een verdubbeling van het aantal jeugdleden bij honkbal.

Er is meestal gestage aanwas van kinderen door promotie van voetbalsport.

5.4 Deelname aan sport en bewegactiviteiten

Het stimuleren van een (dagelijkse) sport- en beweegdeelname van verschillende doelgroepen is een van de doelstellingen van de inzet van buurtsportcoaches. Om die reden is gevraagd in hoeverre de inzet van de buurtsportcoaches heeft geleid tot een hogere sport- en beweegdeelname van verschillende doelgroepen. Dat is aan buurtsportcoaches gevraagd (tabel 5.9) en aan overige organisaties, uit de sector zorg, welzijn en bedrijfsleven (tabel 5.10).

Tabel 5.9 Mate waarin buurtsportcoaches in de sector welzijn en zorg denken dat meer mensen zijn gaan deelnemen aan sport- en bewegactiviteiten, naar doelgroepen van de organisaties (in procenten, buurtsportcoaches welzijn, zorg en overig)

	Meer deelname aan sport	Niet meer deelname aan sport	Weet niet
Jeugd (n=129)	89	3	8
Jongens/mannen (n=114)	75	5	19
Buurt- /wijkbewoners (n=111)	75	5	20
Meisjes/vrouwen (n=115)	74	7	19
Jeugd in arme gezinnen (n=116)	66	9	25
Mensen uit aandachtswijk(n=110)	65	10	25
Allochtonen (n=114)	62	11	27
Mensen met overgewicht (n=11)	60	8	32
Inactieven (n=105)	58	11	30
Mensen met een handicap/chronische aandoening (n=87)	46	22	32
Volwassenen (n=92)	43	23	34
65-plussers (n=81)	30	35	36
Mensen uit bedrijfsleven (n=79)	19	27	54
Werkzoekenden (n=78)	17	26	58

Tabel 5.10 Mate waarin overige organisaties (welzijn en zorg) denken dat meer mensen zijn gaan deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten, naar doelgroepen van de organisaties (in procenten, overige organisaties*)

	Meer deelname aan sport	Niet meer deelname aan sport	Weet niet
Jeugd (n=28)	82	7	11
Mensen met overgewicht (n=23)	74	9	17
Jeugd in arme gezinnen (n=22)	68	5	27
Mensen uit aandachtswijk(n=22)	64	5	32
Inactieven (n=21)	62	10	29
Allochtonen (n=23)	61	-	39
Jongens/mannen (n=24)	58	4	38
Meisjes/vrouwen (n=24)	50	8	42
Buurt-/wijkbewoners (n=22)	50	14	36
Volwassenen (n=22)	41	14	45
Mensen met een handicap/chronische aandoening (n=20)	30	35	35
65-plussers (n=21)	14	38	48
Werkzoekenden (n=15)	13	33	53
Mensen uit bedrijfsleven (n=15)	-	40	60

* *let op, lage N*

Verschillende betrokken partijen gaven in de verdiepende gesprekken aan dat er meer mensen uit specifieke doelgroepen zijn gaan deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten. Wel werd aangegeven dat het soms lastig is om die extra deelname vast te houden. Zo kan jeugd die bereikt is en deelneemt, weer wegvallen, doordat de ouders niet betrokken zijn en ze niet stimuleren om te blijven deelnemen.

Buurtsportcoach 1^e tranche gemeente:

“Bij een aantal jeugdleden moet je het echt goed volgen met ouderbetrokkenheid, want die zijn het niet gewend om in een structuur te sporten en die ben je dan binnen de kortste keren ook weer kwijt als je niet oppast. Dit zijn niet de kinderen die al sporten. Als je kijkt naar het vervolg, dan moet je niet streven naar honderd jongeren die deelnemen, maar misschien naar tien, maar wel dat ze lid blijven. Het gaat niet om aantallen maar om kwaliteit.”

Sommige buurtsportcoaches houden zelf bij hoeveel mensen door hun inzet meer deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten. In een aantal gemeenten gaven de buurtsportcoaches aan het belangrijk te vinden om te laten zien wat de resultaten van hun inzet zijn. Zij hebben geen centraal systeem of een gedeelde methode, maar volgen elk een eigen methode. Een groepje buurtsportcoaches in een andere gemeente gaf aan dat ze niet weten of er bijvoorbeeld meer kinderen lid worden van een sportvereniging, maar dat het nog wel een wens van hen is om dit inzichtelijk te krijgen. In weer een andere gemeente werd aangegeven dat het er bij hun inzet niet altijd direct om gaat om meer mensen aan het bewegen te krijgen, maar dat ze soms ook andere doelstellingen hebben, zoals de ondersteuning bij het aanstellen van een verenigingsmanager.

Buurtsportcoach 1^e tranche gemeente:

“Soms is heel duidelijk wat een resultaat moet zijn, bij een concreet project. Dat is resultaatgericht werken. Er zijn dan kaders waarbinnen je moet werken. Het kan bijvoorbeeld gaan over percentage leden dat moet stijgen in een vereniging. Of bijvoorbeeld dat alles digitaal vastgelegd gaat worden. Of bijvoorbeeld dat per een bepaalde datum een verenigingsmanager is aangesteld bij een vereniging. Wij regelen dat dan. Dat gaat dan niet direct op aantallen mensen dat meer sport.”

5.5 Aanbod en deelname aan culturele activiteiten

Ook voor het aanbod van culturele activiteiten zijn landelijke doelstellingen opgesteld. Het uitbreiden van cultuuraanbod op scholen, jongeren vertrouwd laten maken met kunst en cultuur en het verbinden van onderwijs en cultuur zijn enkele van deze doelstellingen. Zowel aan scholen als aan de culturele organisaties waarbij een cultuurcoach op school betrokken is, is de vraag voorgelegd in hoeverre het aanbod van deze activiteiten is toegenomen door de komst van de cultuurcoach.

De meningen van scholen over de toename van het aanbod is opgenomen in tabel 5.11. De meningen van culturele organisaties in tabel 5.12. In vergelijking met de scholen zien iets minder culturele organisaties een toename in het aanbod van culturele activiteiten voor leerlingen.

Tabel 5.11 Mate waarin cultuuraanbod voor de leerlingen van de school is veranderd door de komst van cultuurcoach, volgens scholen waarbij een cultuurcoach betrokken is bij de activiteiten (in aantallen, scholen)

	Aanbod van deze activiteiten is afgenomen	Aanbod van deze activiteiten is min of meer gelijk gebleven	Aanbod van deze activiteiten is toegenomen	Weet niet
Culturele activiteiten onder schooltijd (n=24)	2	7	14	1
Culturele activiteiten na schooltijd (n=22)	1	7	13	1
Culturele activiteiten elders dan op school (n=23)	2	9	11	1

Tabel 5.12 Mate waarin het cultuuraanbod voor leerlingen van de school is toegenomen door de komst van de combinatiefunctienaris, volgens culturele organisaties waarbij een cultuurcoach betrokken is bij de activiteiten (in aantallen, culturele organisaties)

	Aanbod van deze activiteiten is afgenomen	Aanbod van deze activiteiten is min of meer gelijk gebleven	Aanbod van deze activiteiten is toegenomen	Weet niet
Culturele activiteiten onder schooltijd (n=17)		7	9	1
Culturele activiteiten voor de leerlingen na schooltijd (n=20)		7	11	2
Culturele activiteiten elders dan op school (n=19)		10	8	1

Culturele organisaties constateren met name een toename in het cultuuraanbod voor kinderen uit de naschoolse- en buitenschoolse opvang, kinderen betrokken bij welzijnsorganisaties en kinderen uit een bepaalde wijk of buurt. Het cultuuraanbod voor de overige doelgroepen blijkt min of meer gelijk gebleven. Door het lage aantal culturele organisaties die activiteiten voor genoemde doelgroepen organiseren, zijn de uitkomsten niet in een tabel geplaatst.

5.6 Bijdrage aan kwaliteit aanbod

Een buurtsportcoach kan, behalve bijdragen aan een hogere frequentie van sport- en cultuuraanbod, ook positief bijdragen aan de kwaliteit van dit aanbod. De betrokken organisaties is gevraagd in hoeverre zij door de komst van de buurtsportcoach veranderingen in de kwaliteit van het aanbod ervaren.

De betrokken organisaties zijn overwegend positief over de bijdrage van de buurtsportcoach aan de kwaliteit van het aanbod; zie tabel 5.13. Zo is de meerderheid van de overige organisaties (72%), scholen met een buurtsportcoach (68%), de scholen met een cultuurcoach (64%), de culturele organisaties (64%) en de sportorganisaties (57%) van mening dat de kwaliteit van het aanbod is toegenomen door de komst van de buurtsportcoach.

Tabel 5.13 Mate waarin de kwaliteit van het aanbod door de komst van de buurtsportcoach is toegenomen, naar sector (in procenten, betrokken organisaties)

	Afgenomen	Min of meer gelijk	Toegenomen	Weet niet
Onderwijs – Sport (n=106)	4	23	68	6
Onderwijs – Cultuur (n=28)	4	25	64	7
Sport (n=169)	2	34	57	7
Cultuur (n=25)		20	64	16
Overig (n=32)	6	16	72	6

Betrokken partijen gaven in de verdiepende gesprekken aan dat ze verbetering zien in de kwaliteit van het aanbod door de inzet van de buurtsportcoaches. Eén betrokken partij gaf aan dat de buurtsportcoaches bekendstaan om de kwaliteit van hun aanbod.

5.7 Bijdrage aan landelijke doelstellingen

De inzet van de buurtsportcoaches is gekoppeld aan verschillende landelijke doelstellingen. In de vragenlijst is gevraagd welke doelstellingen de buurtsportcoaches nastreven met hun inzet en in hoeverre de buurtsportcoaches resultaat zien van hun inzet op deze doelstellingen.

Het percentage buurtsportcoaches en betrokken organisaties dat resultaat ziet wat betreft de landelijke doelstellingen, is af te lezen in tabel 5.14. De buurtsportcoaches zien in het algemeen meer resultaat op de doelstellingen die zij nastreven dan de betrokken organisaties.

Tabel 5.14 Percentage buurtsportcoaches en betrokken organisaties dat aangeeft (een beetje/duidelijk) resultaat te zien op de landelijke doelstellingen die zij nastreven, naar sector (in procenten)

	Buurtsport coaches	Onderwijs	Sport	Cultuur	Overig
Stimuleren van een dagelijks sportaanbod op en rond school	96	88	85	-	-
Stimuleren dat meer mensen kunnen sporten en bewegen in de buurt	94	85	81	-	96
Stimuleren dat meer mensen lid worden van een sportvereniging/-organisatie	94	76	84	-	92
Versterken van sportverenigingen	93	-	83	-	-
Het verbinden van sport en andere sectoren zoals onderwijs, welzijn, zorg, kinderopvang en bedrijfsleven / van onderwijs en cultuur	92	84	79	89	92
Jeugd tot 18 jaar vertrouwd laten raken met een of meer kunst- en cultuurvormen	88	83	-	67	-
Stimuleren van actieve kunstbeoefening onder jongeren	81	92	-	71	-
Uitbreiding van het aantal brede scholen met een sport- en cultuuraanbod	78	78	67	70	-

5.8 Samenvatting

De belangrijkste bevindingen uit dit hoofdstuk puntsgewijs samengevat:

- Buurtsportcoaches zijn het meest tevreden over de mate waarin zij de doelgroep weten te bereiken. Zij zijn echter minder vaak zeer tevreden over de mate waarin ze de doelgroep bereiken dan de betrokken organisaties. Buurtsportcoaches geven aan dat het bereiken van de ‘nieuwe’ doelgroepen (zoals ouderen of inactieven) soms nog wel lastig is.
- Van de scholen waarbij een buurtsportcoach bij sportactiviteiten betrokken is geweest, geeft de helft aan dat het aanbod van sportactiviteiten onder schooltijd is toegenomen door de komst van de buurtsportcoach. Daarnaast geeft 41 procent van de scholen aan dat dit min of meer gelijk is gebleven. Ook sportactiviteiten na schooltijd en sportactiviteiten op de sportvereniging zijn volgens het merendeel van de scholen toegenomen. Ongeveer een derde van de scholen geeft aan dat sportactiviteiten na schooltijd op school en op de sportvereniging min of meer gelijk gebleven zijn.
- Sportorganisaties waarbij een buurtsportcoach betrokken is geweest bij sportactiviteiten voor leerlingen van een school, merken een sterkere toename in het aanbod van deze activiteiten. Zo geven zeven op de tien sportorganisaties aan dat de sportactiviteiten op of rond de school en op de sportvereniging zijn toegenomen door de komst van de buurtsportcoach. Een kwart van de sportorganisaties geeft aan dat het aanbod van deze activiteiten min of meer gelijk is gebleven
- Overige organisaties als zorg- en welzijninstellingen zien tevens een toename in het aanbod van sport- en beweegactiviteiten die zij voor de doelgroep organiseren. Zeven op de tien organisaties (72%) geeft aan dat het aanbod is toegenomen door de komst van de buurtsportcoach.
- De buurtsportcoaches die werkzaam zijn in de sportsector ervaren door hun inzet een stijging in het aantal jeugdleden en allochtone leden bij sportverenigingen. Zowel buurtsportcoaches

als de sportorganisaties ervaren een toename in het ledental onder allochtonen en wijkbewoners.

- De buurtsportcoaches die werkzaam zijn in de overige sectoren als welzijn en zorg, ervaren dat door hun de komst meer mensen vanuit deze organisaties zijn gaan deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten. Ook de organisaties uit de welzijn- en zorgsector zelf ervaren dat door de komst van de buurtsportcoach meer mensen vanuit hun organisatie zijn gaan deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten. In overeenstemming met de ervaringen van de buurtsportcoaches blijkt met name de jeugd meer deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten.
- Volgens een meerderheid van de scholen is het aanbod van culturele activiteiten onder en na schooltijd toegenomen door de komst van de cultuurcoach. Daarnaast is de helft van de scholen van mening dat het aanbod van culturele activiteiten elders dan op school is toegenomen door de komst van de combinatiefunctionaris. In vergelijking met de scholen zien iets minder culturele organisaties een toename in het aanbod van culturele activiteiten voor leerlingen.
- De betrokken organisaties zijn overwegend positief over de bijdrage van de buurtsportcoach aan de kwaliteit van het aanbod.
- Zowel de buurtsportcoaches als de betrokken organisaties geven aan resultaat te zien op de landelijke doelstellingen die zij nastreven. Uit de resultaten blijkt dat de buurtsportcoaches in het algemeen meer resultaat zien op de doelstellingen dan de betrokken organisaties.

6. Conclusies en beschouwing

6.1 Inleiding

Sinds 2008 kunnen gemeenten met cofinanciering van het rijk hun lokale sport- en beweegbeleid een impuls geven door de aanstelling van combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches. Tot 2012 hadden de combinatiefunctionarissen, zoals ze toen werden genoemd, vooral het doel om de sectoren onderwijs, sport en/of cultuur te verbinden. Vanaf 2012 besloot de minister van VWS tot uitbreiding van het aantal combinatiefunctionarissen. Deze kregen een nieuwe naam, buurtsportcoaches, en kregen als specifieke opdracht mee om een passend sport- en beweegaanbod in de buurt te organiseren en verbindingen te maken tussen sport- en beweegaanbieders, en organisaties uit andere sectoren als zorg, welzijn, kinderopvang en onderwijs. Zij werden dus breder ingezet dan de combinatiefunctionarissen 'oude stijl'. Ook de doelstelling van hun inzet is breder, namelijk stimuleren dat meer mensen in de buurt kunnen sporten en bewegen. De 'Brede Impuls Combinatiefuncties' werd onderdeel van het programma SBB van het ministerie van VWS. Het streven is tot en met 2016 2.900 FTE aan combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches te realiseren. Dit betekent dat er tegen die tijd een veelvoud aan professionals in het veld aan de slag is als combinatiefunctionaris of buurtsportcoach, en dat zij samen een nieuwe beroepsgroep vormen. Dat de regeling lokaal aanslaat, blijkt wel uit het feit dat in 2014 al 371 gemeenten meedoen (Gemeentefonds, meicirculaire 2014).

Onderzoeksvragen en opzet

Het rijk en de bestuurlijke partners van de 'Brede Impuls Combinatiefuncties' zijn vanaf het begin geïnteresseerd in de resultaten van en de ervaringen met de inzet van deze grote groep combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches. De belangrijkste vragen zijn:

1. Voor welke taken worden buurtsportcoaches op lokaal niveau ingezet?
2. Welke beoogde en onvoorziene opbrengsten heeft die inzet volgens buurtsportcoaches en direct betrokkenen?
3. Welke lokale succes- en faalfactoren kunnen worden onderscheiden bij de inzet van buurtsportcoaches?
4. Hoe kunnen we de opbrengsten waarderen in het licht van de doelstellingen van het landelijke en lokale beleid?

Het Mulier Instituut en Kennispraktijk voerden met subsidie van het ministerie van VWS voor het vierde jaar op rij een lokaal verdiepingsonderzoek uit in achttien gemeenten om antwoord te krijgen op bovenstaande vragen. Voornaamste doel was om zicht te krijgen op de ervaringen van combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches, en de organisaties waarbij zij betrokken zijn. Het onderzoek bestond uit een online vragenlijst onderzoek onder professionals (n=298) en betrokken organisaties (n=358), en 35 verdiepende groepsgesprekken en 10 telefonische interviews met zowel professionals als betrokken organisaties in de achttien gemeenten.

De metingen van 2010 en 2011 waren gericht op de inzet van de combinatiefunctionarissen 'oude stijl'. In 2012 werd voor eerst de 'prille' inzet van de buurtsportcoaches meegenomen in aparte vragen. In de huidige meting zijn de combinatiefunctionarissen 'oude stijl' en buurtsportcoaches 'nieuwe stijl' samen bevraagd. Nu men verwacht dat de scheidslijnen tussen beide functies in de loop van de tijd vervagen, streeft het kabinet naar meer herkenbaarheid van de functie en is ervoor gekozen om de benaming buurtsportcoach te hanteren voor beide functies. In deze rapportage wordt deze benaming gebruikt voor beide functies.

In de volgende paragraaf bespreken we de belangrijkste conclusies van het onderzoek aan de hand van de eerste drie onderzoeksvragen. We sluiten af met een algemene beschouwing van de actuele ontwikkelingen van de 'Brede Impuls Combinatiefuncties' in relatie tot de landelijke doelstellingen en tot de lokale context (onderzoeksvraag 4).

Waar mogelijk, vergelijken we de resultaten met de vorige meting uit 2013 om na te gaan hoe het beleidsveld zich ontwikkelt. We zijn echter voorzichtig met het vergelijken van deze meting met de vorige. Door het samenvoegen van combinatiefunctionarissen 'oude stijl' en buurtsportcoaches 'nieuwe stijl' zijn de vragenlijsten ten opzichte van de voorgaande metingen gewijzigd. Er zijn vragen verwijderd dan wel samengevoegd, en antwoordcategorieën toegevoegd. Er zijn nieuwe vragen opgenomen die specifiek zijn gericht op de samenwerking tussen buurtsportcoaches en organisaties. Daarnaast doen dit jaar drie nieuwe gemeenten mee aan het onderzoek, waardoor de steekproef mogelijk iets veranderd is.

6.2 Belangrijkste bevindingen

1. Bevindingen van taken en werkzaamheden

- Ondanks de nieuwe naam 'buurtsportcoach' herkent een groot deel van de professionals in de achttien gemeenten zich nog goed in de functienamen combinatiefunctionaris ('oude stijl') of buurtsportcoach ('nieuwe stijl'). We zien echter wel een lichte verschuiving ten gunste van de rol van buurtsportcoach.
- Het merendeel van de buurtsportcoaches heeft een hoger opleidingsniveau (hbo of hoger) en geeft aan op zijn of haar niveau te werken. Een klein deel is naar eigen zeggen overgekwalificeerd voor de baan. Buurtsportcoaches uit de achttien gemeenten zijn vooral jonge mensen (gemiddelde leeftijd 35 jaar), en het zijn iets meer mannen dan vrouwen. Gemiddeld werken ze zo'n drie jaar in de functie van buurtsportcoach en hebben ze een aanstelling van gemiddeld 23 uur per week. Ongeveer een derde van de buurtsportcoaches heeft interesse in een vervolgopleiding of scholing. De achtergrondkenmerken van buurtsportcoaches wat betreft opleidingsniveau, leeftijd en geslacht komen overeen met de vorige meting.
- Hoewel we zien dat sport en onderwijs nog steeds veruit de belangrijkste sectoren zijn waarin de buurtsportcoach werkzaam is, lijkt de buurtsportcoach in vergelijking met de vorige meting vaker de koppeling te maken met andere sectoren, zoals buurt, welzijn, (jeugd/ouderen)zorg, kinderopvang en bedrijfsleven. De inzet in andere sectoren is een gevolg van de uitbreiding van de regeling in 2012. In het programma SBB ligt de focus sterk op buurtgericht werken. De helft van de buurtsportcoaches is naar eigen zeggen vanuit één of meerdere wijken of dorpskernen actief, en doet daarmee zijn naam eer aan.
- De jonge jeugd (4-12 jaar) is nog steeds de belangrijkste doelgroep voor buurtsportcoaches. We zien wel dat buurtsportcoaches zich ook focussen op andere doelgroepen die meer passen bij het werkterrein van de buurtsportcoach 'nieuwe stijl', zoals mensen uit een aandachtswijk of met overgewicht, buurt/wijkbewoners, jeugd in arme gezinnen. Kwetsbare doelgroepen als mensen met een handicap, inactieven en 65plussers krijgen wel aandacht, maar hier valt nog veel winst te boeken. Vergelijking met de vorige meting is niet mogelijk, omdat deze vraag niet eerder is gesteld.

- Buurtsportcoaches en de betrokken organisaties herkennen zich goed in de landelijke doelstellingen van de 'Brede Impuls Combinatiefuncties'. Hierin zijn geen grote verschuivingen opgetreden sinds de vorige meting. Stimuleren van (georganiseerde) sportdeelname en dagelijks sportaanbod op en rond de school, versterking van sportverenigingen en het verbinden van sectoren staan bovenaan.
- Ook in de diversiteit aan taken zijn geen grote verschuivingen opgetreden sinds de vorige meting. Coördineren, verbinden, organiseren en uitvoeren staan per sector (sport, onderwijs, cultuur en overig) wisselend in de top 4. Buurtsportcoaches zijn in die zin te vergelijken met duizendpoten. Het komt veelvuldig voor dat zij zich op wisselende momenten in de dag, week of maand met al deze rollen bezighouden.
- Een belangrijke constatering, en niet meer dan logisch, is dat de doelstellingen die buurtsportcoaches nastreven, de sectoren waarin zij werkzaam zijn, de doelgroepen waarop zij zich richten en de activiteiten die zij daarvoor ontplooiën, sterk met elkaar samenhangen. Gekeken naar de taakstelling die buurtsportcoaches meekrijgen van hun gemeente is de invulling van hun werk redelijk goed te voorspellen. Er zijn echter wel grote verschillen in de verschillende soorten combinaties tussen eerder genoemde aspecten, en dat is met de verbreding van de regeling in 2012 alleen maar meer geworden. Denk aan: sportdeelname stimuleren - sport en onderwijs - jeugd - kennismakingslessen; stimuleren dagelijks sportaanbod op en rond scholen - onderwijs en sport - schoolgaande jeugd - naschoolse sportactiviteiten; leggen van verbindingen - sport en buurt - mensen uit een aandachtswijk - wijksportactiviteiten; sport en bewegen stimuleren - sport en zorg - mensen met overgewicht - doorverwijzen, et cetera.

2. Bevindingen van de opbrengsten bij de inzet van buurtsportcoaches

- Het leggen van verbindingen tussen verschillende sectoren is bij de inzet van buurtsportcoaches niet alleen middel tot een doel, maar ook een doel op zichzelf. Betrokken organisaties uit de verschillende sectoren (sport, onderwijs, cultuur en overig) blijken redelijk veel samen te werken met bekende partijen als de gemeente, (andere) scholen en (andere) sportorganisaties en in iets mindere mate met organisaties uit de 'nieuwe' sectoren (welzijn e.a.). Buurtsportcoaches spelen volgens de betrokken organisaties in meer of mindere mate een rol bij deze samenwerkingsverbanden. Vergelijking met de vorige meting is niet mogelijk, omdat deze vraag nieuw is. Als wordt gekeken naar de samenwerking van sportorganisaties met verschillende typen onderwijs, dan zijn er geen grote verschuivingen opgetreden.
- De samenwerkingsverbanden die als gevolg van de inzet van buurtsportcoaches ontstaan tussen verschillende organisaties, leiden volgens buurtsportcoaches en de betrokken organisaties dikwijls tot het organiseren van gezamenlijke incidentele en/of jaarlijks terugkerende activiteiten, en in iets mindere mate ook tot gezamenlijke structurele activiteiten (maandelijks of wekelijks terugkerend). Samenwerking in de vorm van een projectgroep, een samenwerkingsovereenkomst of een gezamenlijk plan komt regelmatig voor (bij ongeveer een derde van de organisaties). Andere samenwerkingsvormen, zoals een ketenaanpak, gezamenlijke administratie of gedeeld werkgeverschap, komen minder vaak voor. De buurtsportcoaches hebben een iets positiever beeld van de samenwerking tussen organisaties bij het organiseren van activiteiten dan de betrokken organisaties zelf. Vergelijking met de vorige meting is niet mogelijk, omdat deze vragen niet eerder zijn gesteld.

- Er is onzekerheid over de duurzaamheid van de ontstane samenwerkingsverbanden, wanneer de buurtsportcoach in de toekomst zou wegvallen en zijn of haar verbindende rol niet meer kan vervullen. In sommige gevallen zullen partijen de samenwerking voortzetten, in andere gevallen zal de samenwerking aan intensiteit verliezen, zo is de verwachting. Het streven zou dan ook moeten zijn dat de buurtsportcoach zichzelf overbodig maakt bij het verbinden van partijen en na verloop van tijd zijn of haar aandacht kan verleggen naar nieuwe organisaties.
- Buurtsportcoaches en betrokken organisaties zijn in het algemeen behoorlijk tevreden over het bereik van de beoogde doelgroep kinderen. Daarin is ten opzichte van voorgaande metingen niet veel veranderd.
- Buurtsportcoaches hebben een positief effect op het stimuleren van sportaanbod voor leerlingen op en rond scholen, en op de sportvereniging. Het aanbod van dit soort activiteiten is in de ogen van ruim de helft tot twee derde van de scholen toegenomen (min of meer gelijk aan 2013). Sportorganisaties met een buurtsportcoach schatten dit nog iets rooskleuriger in (minimaal 70%, iets hoger dan in 2013).
- Overige organisaties (welzijn o.a.) geven ook aan dat door de komst van de buurtsportcoach het aanbod aan sport- en beweegactiviteiten voor de eigen doelgroepen is toegenomen.
- De inzet van buurtsportcoaches heeft daarnaast een positief effect op het ledental van sportorganisaties. Zowel buurtsportcoaches als de sportorganisaties geven dit aan. Vooral het aantal jeugdleden en allochtone leden zou zijn toegenomen door de komst van de buurtsportcoach. Ook bij andere doelgroepen wordt een ledenwinst gesignaleerd. Buurtsportcoaches schatten dit iets rooskleuriger in dan sportorganisaties. Het lijkt erop dat buurtsportcoaches en in iets mindere mate sportorganisaties nu nog iets meer geloven in de ledenwinst dan ten tijde van de vorige meting.
- Buurtsportcoaches en organisaties in de overige sectoren (welzijn o.a.) zijn van mening dat door de komst van de buurtsportcoach meer mensen vanuit deze organisaties zijn gaan deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten. Het gaat hierbij om diverse doelgroepen. Vergelijking met de vorige meting is niet mogelijk.
- Er ontbreekt zicht op het precieze aantal mensen dat lid is geworden van een sportvereniging en de mate waarin mensen meer zijn gaan sporten. Het is niet duidelijk in hoeverre de ervaren toename kan worden gestaafd met lokale metingen. Daar is in dit onderzoek niet naar gevraagd.
- Betrokken organisaties zijn overwegend positief over de bijdrage van buurtsportcoaches aan de kwaliteit van het aanbod. Hierin is niets veranderd vergeleken met de vorige meting.
- Buurtsportcoaches uit de achttien gemeenten en hun lokale partners ervaren bijna altijd een positieve bijdrage van de buurtsportcoach aan de beoogde effecten van de Brede impuls.
- Buurtsportcoaches maken vaker dan in de vorige meting de koppeling met de Sportimpuls.

3. Bevindingen van het uitvoeringsproces en succes- en faalfactoren

- Het merendeel van zowel buurtsportcoaches als betrokken organisaties zijn in het algemeen tevreden met de activiteiten die buurtsportcoaches uitvoeren. Wat minder tevreden zijn zij met

het aantal uren inzet in relatie tot de werkzaamheden die zij moeten verrichten. Vergelijking met de vorige meting is niet mogelijk. De vragen zijn nieuw.

- Buurtsportcoaches en betrokken organisaties waarderen hun onderlinge samenwerking in het algemeen positief. Organisaties zijn in het algemeen ook tevreden over de samenwerking met andere betrokken partijen. Dat beeld komt aardig overeen met de vorige meting.
- Communicatieve vaardigheden zijn volgens buurtsportcoaches zelf en de betrokken organisaties cruciaal voor het succesvol functioneren van buurtsportcoaches. Het betreft hier communicatie met de doelgroep en met de betrokken partijen. Gelukkig doen de buurtsportcoaches het in de ogen van de betrokken organisaties in dat opzicht ook goed. Zij krijgen hiervoor het rapportcijfer 7,5. Ook in de vorige meting was dit de belangrijkste succesfactor.
- Betrokken organisaties vinden vervolgens voldoende opleiding en competenties van de buurtsportcoaches een belangrijke randvoorwaarde voor succes. Hiervoor geven betrokken organisaties het hoogste rapportcijfer, een 8,2, wat betekent dat dit lokaal goed gaat. Het succes van de inzet van buurtsportcoaches wordt hiermee in sterke mate gekoppeld aan 'de persoon zelf' en zijn of haar opleiding, achtergrond, communicatieve vaardigheden, doorzettingsvermogen, et cetera. Deze succesfactor vonden betrokken organisaties vorig jaar ook belangrijk.
- Belangrijke constatering is dat zowel buurtsportcoaches als organisaties diverse randvoorwaarden voor succes noemen, waarbij er geen echte uitschieters naar boven zijn waar te nemen. Ook worden er geen onvoldoendes gegeven voor de lokale situatie, hooguit een enkele keer een matig.
- Zowel buurtsportcoaches als betrokken organisaties geven de ouderbetrokkenheid lokaal een iets lager rapportcijfer. Verbetering op dit vlak is dan ook mogelijk, en zou het resultaat van de inzet van buurtsportcoaches met name gericht op de jeugd positief kunnen beïnvloeden. Tegelijkertijd scoort ouderbetrokkenheid niet heel hoog als belangrijke randvoorwaarde voor succes. Betrokkenheid van ouders werd in de vorige meting nog als een belangrijk knelpunt aangemerkt. Dit verschil kan te maken hebben met de andere vraagstelling in deze meting.
- De overdracht van taken (borging) verschilt per type buurtsportcoach. Het overdragen van taken kost in de beleving van buurtsportcoaches soms jaren tijd. Belemmeringen zijn het werken met vrijwilligers in de sport en het gebrek aan tijd of capaciteit bij mensen in het onderwijs. Toch slaagt een deel van de buurtsportcoaches er wel degelijk in taken over te dragen aan lokale partijen en de aandacht vervolgens te verleggen naar nieuwe organisaties en/of doelgroepen.

6.3 Beschouwing

Beschouwing van taken en werkzaamheden van buurtsportcoaches

Er lijkt sprake te zijn van verbreding van de inzet van de buurtsportcoaches in vergelijking met voorgaande metingen. Er is met name een verbreding zichtbaar van sectoren (zoals zorg en welzijn) en doelgroepen (zoals volwassenen en ouderen). Daarnaast valt op dat buurtsportcoaches vaker dan vorig jaar betrokken zijn bij een Sportimpuls-aanvraag van sportaanbieders. Deze ontwikkelingen sluiten aan bij het ingezette rijksbeleid, waarin een bredere inzetbaarheid van buurtsportcoaches wordt nagestreefd en waarin doelen van verschillende beleidsimpulsen via het programma SBB met elkaar zijn

verbonden. Belangrijk te vermelden is dat de verbrede inzet van buurtsportcoaches tijd nodig heeft en meer aandacht verdient in de lokale situatie.

Verder sluit het algemene beeld betreffende taken en werkzaamheden grotendeels aan op de eerdere jaren en op de (al bestaande) grote diversiteit aan taken en lokale doelstellingen waaraan door buurtsportcoaches wordt gewerkt. De belangrijkste landelijke en lokale doelstellingen van de buurtsportcoaches zijn gericht op meer mensen die sporten en bewegen, op meer aanbod in de buurt om te gaan sporten en op het leggen van verbindingen tussen verschillende sectoren. Uit dit onderzoek blijkt dat de buurtsportcoaches daar positief aan bijdragen, maar dat ze tegelijk aan diverse andere doelen werken. Zo werken ze vaak ook aan de verbetering van de kwaliteit en continuïteit van het bestaande aanbod. Daarnaast zijn buurtsportcoaches ook regelmatig betrokken bij de lessen bewegingsonderwijs op de basisschool en worden ze soms ook als vakleerkracht ingezet. Hoewel dit op lokaal niveau een kwaliteitsimpuls voor bewegingsonderwijs kan betekenen, dragen deze activiteiten niet direct bij aan landelijke doelstellingen van het SBB-programma. Hoewel we ook in eerdere rapportages aangaven dat het bewegingsonderwijs en een schoolgerichte aanpak van belang zijn voor effectieve sportstimulering bij schooljeugd, is het wel de vraag in hoeverre het verzorgen van bewegingsonderwijs tot de taakstelling van een buurtsportcoach gerekend mag worden.

Beschouwing van opbrengsten van de inzet van buurtsportcoaches

In het algemeen zijn de buurtsportcoaches en hun partners, net als in voorgaande jaren, positief over de resultaten die buurtsportcoaches opleveren. Die resultaten worden momenteel vooral bereikt bij de basisschooljeugd, op wie zij zich meestal nog richten. Dit lijkt in het licht van het verhogen van sportdeelname opvallend, aangezien juist daar de sportdeelname al relatief het hoogst is ten opzichte van andere leeftijdsgroepen. Mogelijk dat deze activiteiten er wel voor zorgen dat kinderen vaker en aan meer verschillende sportactiviteiten deelnemen, maar hierover zijn geen gegevens bekend.

Verschiedende verklaringen om te focussen op basisschooljeugd zijn legitiem, maar het lijkt goed als men zich ervan bewust is dat dit niet altijd direct en op korte termijn leidt tot een verhoging van de landelijke sportdeelnamecijfers. Het verhogen van die cijfers is namelijk wel vaak als direct of indirect doel voor de inzet van buurtsportcoaches vastgesteld. De grootste winst in het verhogen van de sportdeelname is met name te bereiken bij andere doel- en/of leeftijdsgroepen, zoals volwassenen, ouderen en mensen met een beperking. Als basis voor een levenlang sporten kan overigens wel geredeneerd worden dat een diverse en kwalitatief hoogwaardige sport- en bewegingsintroductie in de basisschoolleeftijd een bijdrage kan leveren aan het voorkomen van uitval en herintreding in de sport kan stimuleren op latere leeftijd. Effecten van die sportintroductie op sportdeelnamecijfers zouden pas op lange termijn zijn aan te tonen. Er dient nog wel genoemd te worden dat er met name in de grote steden wel specifieke buurten en wijken zijn waar sportdeelname ook bij de basisschooljeugd laag is en de inzet van buurtsportcoaches hier stimulerend kan werken. Of de inzet van buurtsportcoaches effect heeft op het lokale sport- en beweeggedrag, wordt momenteel met subsidie van het ministerie van VWS onderzocht in een aantal gemeenten. De resultaten van deze effectmeting worden in het late najaar van 2014 verwacht.

De buurtsportcoaches en hun partners zijn tevreden over de mate waarin zij hun doelgroepen weten te bereiken. Het valt op dat buurtsportcoaches zich relatief minder vaak richten op kwetsbare doelgroepen (mensen met een handicap, inactieven, 65plussers) en werknemers. Dit lijken juist doelgroepen waarop sport- en beweegwinst mogelijk is en er dus veel impact heeft. Dit zijn tevens groepen die een belangrijke plek hebben in het rijksbeleid van het programma SBB.

In aansluiting op de resultaten van de vorige meting lijken de buurtsportcoaches in deze achttien gemeenten nog niet heel vaak de koppeling met de zorg te maken. Er is wel sprake van een positieve ontwikkeling ten opzichte van de vorige meting. Er is nog onvoldoende zicht op de vraag of buurtsportcoaches in hun werk een directe koppeling leggen met doelstellingen gericht op een gezonde leefstijl. Buurtsportcoaches in deze meting geven wel aan zich te richten op doelgroepen als mensen met overgewicht, inactieven of mensen met een handicap of het verminderen van overgewicht na te streven. Verder is er nog weinig informatie voorhanden over hoe buurtsportcoaches kunnen zorgen voor een gezonde leefstijl van specifieke groepen mensen. De doelstelling van buurtsportcoaches is er primair op gericht om meer mensen aan het sporten en bewegen te krijgen, omdat men hoopt dat dit een gunstige invloed heeft op de leefstijl van betrokkenen. Vanuit het onderzoek 'Verbinding zorg, sport & bewegen' van de Wageningen Universiteit en Radboud Universiteit Nijmegen komt in de komende jaren meer informatie beschikbaar over de vraag wat het effect van de inzet van buurtsportcoaches en ook de inzet van leefstijlinterventies is op de gezondheid van de deelnemers. Van een dergelijke meer integrale benadering kunnen positieve resultaten worden verwacht. Daar liggen kansen voor buurtsportcoaches om in samenwerking met lokale partijen (fysiotherapeuten, huisartsen en GGD's) breder op te pakken.

In het kader van een lokale integrale gezondheidsbenadering geven de onderwijsraden (po, vo en mbo) op initiatief van de ministeries van VWS en OCW uitvoering aan het programma 'Onderwijsagenda Sport Bewegen en Gezonde Leefstijl'. De onderwijsraden stimuleren hun schoolbesturen en directies Dezone schoolbeleid te voeren, waardoor leerlingen en studenten gezonder worden, beter leren en minder uitvallen. Scholen konden in de afgelopen jaren ondersteuning aanvragen voor de ontwikkeling van Gezondschoolbeleid op verschillende deelgebieden als roken, alcoholgebruik, voeding en sport. Inmiddels hebben zo'n tweeduizend scholen van het ondersteuningsaanbod gebruikgemaakt. De verbindingen met scholen die een gezonde leefstijl van hun leerlingen stimuleren, kwam niet in dit onderzoek aan bod. Aangezien buurtsportcoaches vooral werken op het snijvlak tussen onderwijs en sport, liggen hier goede kansen voor buurtsportcoaches om aan te haken bij activiteiten die sommige scholen in het kader van Gezondschoolbeleid ontwikkelen of uitvoeren.

Beschouwing van het uitvoeringsproces en succes- en faalfactoren

De buurtsportcoaches worden positief gewaardeerd waar het gaat om het realiseren van samenwerking tussen sportaanbieders met organisaties uit andere sectoren. Vooral het kunnen toepassen van hun communicatieve vaardigheden op verschillende niveau's (operationeel-tactisch-strategisch) lijken daarin cruciaal te zijn. Dit werd ook in eerdere metingen vastgesteld.

Dit jaar is specifiek gekeken naar de rol van de buurtsportcoaches bij de samenwerking tussen organisaties. Betrokken organisaties blijken al redelijk veel samen te werken met andere organisaties en dikwijls heeft de buurtsportcoach daarin een rol gespeeld. De samenwerking tussen organisaties heeft deels een incidenteel karakter (gezamenlijke eenmalige activiteiten), deels een structureel karakter (maandelijks of wekelijkse activiteiten). Als specifiek naar de activiteiten van sportorganisaties op en rond scholen en andere organisaties wordt gekeken, valt op dat deze vooral incidenteel van aard zijn. Het positief beïnvloeden van samenwerkingsprocessen tussen organisaties uit verschillende sectoren en het structureel betrekken van sportorganisaties bij sport- en beweegactiviteiten op en rond school is een complex en vaak meerjarig proces. Het is interessant te volgen of dit in de meting van 2016 anders ligt.

De rol van buurtsportcoaches in deze processen kan variëren van verbinder tot organisator en/of uitvoerder. Dit verschilt per gemeente en hangt samen met de taakstelling die buurtsportcoaches in sommige lokale situaties krijgen. Ook kan de rol van buurtsportcoaches in de lokale context verschillen per 'samenwerkingsverband'. Het blijkt regelmatig voor te komen dat de buurtsportcoaches niet zozeer zorgen voor het verbinden van organisaties, maar dat ze zelf de schakel zijn tussen organisaties. Ook buurtsportcoaches als uitvoerder binnen een samenwerkingsverband komen regelmatig voor. In die laatste gevallen is er niet zozeer behoefte aan iemand die sectoren verbindt, maar aan een sportprofessional die uitvoering geeft aan plannen en gezamenlijke ambities van de samenwerkende partijen. Dit laatste lijkt ook terug te komen in de bredere discussie over de rol van de buurtsportcoach als uitvoerder en begeleider van sportactiviteiten ten opzichte van een rol als verbinder of procesbegeleider in de sport. Er lijkt vaker dan enkele jaren geleden te worden gekozen voor meer nadruk op de rol als verbinder en minder nadruk op het begeleiden van sportactiviteiten. Dit lijkt ook aan te sluiten op de aanpassing van het rijksbeleid via SBB in 2012.

Binnen de lokale context op gemeenteniveau komt meer nadruk op de verbindende rol van buurtsportcoaches. Soms kunnen daarbij vrij fundamentele keuzes worden gemaakt om de lokale aanpak en inzet drastisch te wijzigen of om buurtsportcoaches als duidelijk andere functie neer te zetten naast de (bestaande) combinatiefunctionaris. In enkele gemeenten is zo de koers vanuit een andere visie op de rol van sportprofessionals omgegooid, terwijl andere gemeenten juist vasthouden aan hun bestaande visie en die willen uitbreiden. Het is niet helemaal duidelijk of minder nadruk op de uitvoering ook volgens alle lokale partners en de buurtsportcoaches zelf gewenst en haalbaar is, en of dat bijdraagt aan het realiseren van de doelstellingen. Voor wat betreft het realiseren van een kwalitatief passend sportaanbod in de buurt kan men stellen dat juist overdag een uitvoerende professional nodig is. Het succes van buurtsportcoaches als verbinder tussen organisaties hangt samen met de beschikbaarheid van vrijwilligers, docenten of medewerkers die uitvoering kunnen geven aan gezamenlijke ambities. Het streven van buurtsportcoaches zou moeten zijn om daar waar mogelijk de samenwerking tussen organisaties te stimuleren en anderen (vrijwilligers, studenten of andere professionals) toerusten om specifieke sport- en beweegactiviteiten te organiseren en te begeleiden.

Een specifiek element, dat ook in eerdere rapportages opviel, is ouderbetrokkenheid. Hoewel dit nu niet direct als belangrijke randvoorwaarde voor succes werd benoemd, kwam deze factor op meerdere plaatsen aan het licht. Vooral voor basisschooljeugd is de invloed van ouders wat betreft sportmotivatie, sportkeuze en invloed op gezonde leefstijl groot. Op het punt van ouderbetrokkenheid is verbetering mogelijk. Voor buurtsportcoaches lijkt het niet eenvoudig om ouders meer te betrekken en daarmee het gedrag van kinderen structureel te beïnvloeden. Aangezien buurtsportcoaches niet de enige partij zijn die aan deze thematiek werken, lijkt het zinvol zoveel mogelijk aan te sluiten bij activiteiten die vanuit andere organisaties worden georganiseerd, zoals sportvereniging en met name het onderwijs.

Op weg naar verbreding en structurele samenwerking

De impuls om lokaal buurtsportcoaches aan te stellen is een belangrijke pijler van het programma SBB. Dit uit zich niet alleen in de hoogte van de rijksbijdrage, maar ook in het aantal buurtsportcoaches dat sinds 2008 is aangesteld. Bijna alle gemeenten (378 van de 403) doen inmiddels mee. Zij hebben samen tot doel om in 2014 2851 FTE aan buurtsportcoaches te realiseren. Het uiteindelijke doel is 2900 FTE buurtsportcoaches in 2016. Het rijk draagt hier in 2014 met 57 miljoen euro voor 40 procent aan bij, de gemeenten zorgen voor de overige 60 procent cofinanciering (Meicirculaire Gemeentefonds 2014). Omdat buurtsportcoaches veelal een parttime aanstelling hebben (gemiddeld 23 uur), is het aantal buurtsportcoaches uitgedrukt in aantal personen een stuk hoger dan de nagestreefde 2.900 FTE.

Omgerekend zullen er naar schatting in 2016 rond de 4.500 tot 5.000 buurtsportcoaches in wijken en buurten aan de slag zijn. In een paar jaar tijd is er zo een heel nieuwe beroepsgroep ontstaan die een duidelijke bijdrage lijkt te leveren aan de professionalisering van de sportsector in termen van aanbod en kwaliteit. Om hoeveel 'echt' nieuwe professionals het gaat, is niet helemaal duidelijk. De regeling 'Brede Impuls Combinatiefuncties' is dikwijls een voortzetting van reeds bestaand sportstimuleringsbeleid (denk aan BSI, BOS, NASB, Meedoen). De aanstelling van buurtsportcoaches zorgt dan voor continuïteit van de bestaande inzet van sportprofessionals.

Deze en voorgaande metingen laten ook zien dat er sprake is van een duidelijke professionalisering van de inzet van buurtsportcoaches zelf. Zij blijken inmiddels goed te weten voor welke doelen en taken zij namens hun gemeente of werkgever worden ingezet. Het merendeel van hen is daarmee ook tevreden. Dat het werk van een buurtsportcoach naar eigen zeggen heel afwisselend en dynamisch is, lijkt eerder als voordeel dan als nadeel te worden gezien. Het kunnen schakelen tussen diverse rollen (coördineren, verbinden, organiseren en uitvoeren) moet 'je in je hebben', waarbij communicatieve vaardigheden een belangrijke rol spelen. Het is waarschijnlijk niet voor niets dat het merendeel hbo of hoger opgeleid is en het werk naar eigen zeggen ook niet onderdoet voor het niveau van de genoten opleiding. Om te stimuleren dat lokale partijen meer en beter gebruikmaken van de inzet van buurtsportcoaches en buurtsportcoaches zelf te ondersteunen bij de uitvoering van hun werk en competentieontwikkeling heeft VWS met de uitvoeringpartners NISB, VSG en NOC*NSF een uitgebreid ondersteuningsprogramma ontwikkeld. Bij een nieuwe beroepsgroep hoort het ontwikkelen van een duidelijk competentieprofiel, mogelijkheden tot (bij)scholing en reflectie. Deze voorgenomen kwaliteitsverbetering van de functie van buurtsportcoach zal de kwaliteit van het lokale sport- en beweegaanbod en de verbindingen tussen organisaties een verdere impuls moeten geven

Net als in eerdere rapportages concluderen we dat er behoorlijke verschillen zijn tussen de achttien gemeenten en met name tussen grote, middelgrote en kleine gemeenten. In een kleine krimpgemeente op het platteland van Limburg worden buurtsportcoaches anders ingezet dan in een groeiende aandachtswijk in een van de vier grote steden. In een verschillende lokale context zijn ook doelgroepen, taken, werkwijzen en resultaten van buurtsportcoaches verschillend. Dit is inherent aan het karakter van de regeling, waarbij het rijk op hoofdlijnen stuurt op een aantal doelstellingen, maar de uitvoering van de regeling overlaat aan de verantwoordelijkheid van de gemeenten en daarmee gemeenten de vrijheid gunt om passende in de lokale context de inzet van buurtsportcoaches te regelen.

Tot slot concluderen we dat gemeenten hard op weg zijn om de inzet van buurtsportcoaches te verbreden. Dat is onder meer te zien in een grotere diversiteit aan sectoren, bijbehorende doelgroepen en doelstellingen. Een echt grote verschuiving van de oorspronkelijke sectoren (sport en onderwijs) en doelgroepen (schoolgaande jeugd) naar nieuwe sectoren laat echter nog op zich wachten. De verbrede inzet van buurtsportcoaches en structurele samenwerking tussen organisaties heeft tijd nodig en verdient meer aandacht in de lokale situatie.

7. Literatuur

- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) (2013). *Demografische kerncijfers per gemeente 2013*. Den Haag: CBS.
- Cevaal, A. en Boers, E. (2014, te verschijnen). *Sportimpuls, meting 2014. Verdiepingsonderzoek naar de lokale uitvoering en opbrengsten van de Sportimpulsprojecten uit de eerste en tweede ronde*. Utrecht/Ede: Mulier Instituut/Kennispraktijk - voor sport, onderwijs en gezondheid.
- Heuvel, A. van den, Heijkoop, C. & Jong, M. de (2013). Samenvatting monitor Impuls brede scholen, sport en cultuur 2013 (over 2012). Rapportage 5-meting eerste tranchegemeenten, 4-meting tweede tranchegemeenten, 3-meting derde tranchegemeenten, 2-meting vierde tranchegemeenten en 1-meting vijfde tranchegemeenten. Den Haag/Amersfoort: BMC Onderzoek.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) (2014). Gemeentefonds. *Meicirculaire 2014*. Den Haag: Ministerie van BZK.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) & Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) (2007). *Bestuurlijke afspraken Impuls brede scholen, sport en cultuur*. Sport, bewegen en een gezonde leefstijl in en rond het onderwijs. Den Haag: Ministeries van OCW en VWS.
- Reijgersberg, N., Werff, H. van der en Lucassen, J. (2013). *Nulmeting bewegingsonderwijs. Onderzoek naar de organisatie van het bewegingsonderwijs in het primair onderwijs*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Von Heijden, A., Leijenhorst, M., Hakkers, S. en Hilhorst, J. (2013). *Impuls lokaal bekeken: Veelzijdig en van meerwaarde. Verdiepingsonderzoek naar effecten en processen van de inzet van combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches*. Utrecht/Ede: Mulier Instituut/Kennispraktijk - voor sport, onderwijs en gezondheid.
- Von Heijden, A., Boers, E., Hakkers, S. en Hilhorst, J. (2012). *Impuls lokaal bekeken: Verbinders in de tweede tranche. Verdiepingsonderzoek naar effecten én processen van de inzet van combinatiefunctionarissen*. Utrecht/Ede: Mulier Instituut/Kennispraktijk - voor sport, onderwijs en gezondheid.
- Von Heijden, A., Leijenhorst, M., Van Kalmthout, J., Hilhorst, J., Boers, E., Beth, J. en Lucassen, J. (2011). *Impuls lokaal bekeken: Meer en beter. Verdiepingsonderzoek naar effecten én processen van de inzet van combinatiefunctionarissen binnen zes eerste tranche gemeenten*. Utrecht/Ede: Mulier Instituut/Kennispraktijk - voor sport, onderwijs en gezondheid.

Bijlage I Methodische verantwoording

Onderzoeksopzet

Dit verdiepingsonderzoek vindt plaats in achttien gemeenten. Bij de uitvoering van het onderzoek is rekening gehouden met de gefaseerde invoering van de beleidsimpuls, waarbij in opeenvolgende tranches een toenemend aantal gemeenten aan het onderzoek zijn toegevoegd.⁵ De benodigde gegevens voor dit onderzoek zijn verzameld door een online vragenlijst voor te leggen aan buurtsportcoaches en aan organisaties die bij de inzet van buurtsportcoaches betrokken zijn. Daarnaast zijn in alle achttien gemeenten evaluatiegesprekken gehouden met buurtsportcoaches en betrokken organisaties.

Deelnemende gemeenten

Aan deze meting deden wederom achttien gemeenten uit verschillende tranches van de regeling mee. Ten opzichte van voorgaande jaren hebben drie nieuwe gemeenten deelgenomen aan het onderzoek, het gaat om Roosendaal, Dronten en Delft. Daarbij is rekening gehouden met de spreiding naar regio's en het moment waarop de gemeenten met de uitvoering van de regeling is gestart (tranche). Het onderscheid naar tranches is dit jaar minder relevant. De regeling is enige tijd in werking, waardoor gemeenten steeds meer op elkaar gaan lijken. Zie tabel B1.1 voor achtergrondkenmerken van de deelnemende gemeenten.

⁵ Een uitgebreide onderzoeksopzet staat beschreven in het eerste rapport (Von Heijden et al., 2011) en is te downloaden op www.mulierinstituut.nl

Tabel B1.1 Lokale achtergrondkenmerken gemeenten naar tranche, inwoneraantal en aantal FTE aan buurtsportcoaches

Gemeente	Inwoneraantal	Grootte	Tranche	Norm FTE buurtsportcoaches 2014 ^{II}
1 Amersfoort	149 662	Groot	1	31,7
2 Amsterdam	799 278	Groot	1	129,2
3 Den Haag	505 856	Groot	1	92
4 Utrecht	321 916	Groot	1	50,5
5 Venlo	100 159	Groot	1	19,1
6 Zwolle	122 562	Groot	1	23,5
7 Assen	67 204	Middelgroot	2	14,1
8 Hoorn	71 360	Middelgroot	2	12,4
9 Roermond	56 690	Middelgroot	2	8,7
10 Vlaardingen	70 905	Middelgroot	2	11,2
11 Delft	99 097	Middelgroot	2	15,3
12 Roosendaal	77 155	Middelgroot	2	6,6
13 Smallingerland	55 454	Klein	3	8,3
14 Gorinchem	35 128	Klein	3	7
15 Utrechtse Heuvelrug	48 092	Klein	3	10
16 Horst aan de Maas	41 810	Klein	4	7,5
17 Berkelland	44 769	Klein	4	9,5
18 Dronten	40 679	Klein	5	9,1

^IBron: CBS, Demografische kenmerken per gemeente 2013

^{II}Bron: Gemeentefonds, meicirculaire 2014.

Vragenlijsten en respons

Het onderzoek bestaat uit vragenlijsten voor de volgende doelgroepen voor buurtsportcoaches en een vragenlijst voor betrokken organisaties vanuit de sectoren onderwijs, sport, cultuur en overige sectoren als zorg, welzijn en bedrijfsleven. De vragen die de buurtsportcoaches en de betrokken organisaties voorgelegd hebben gekregen gaan in op de werkzaamheden van de buurtsportcoaches en de waargenomen resultaten van hun inzet. Ook zijn er vragen gesteld over het proces, zoals knelpunten, succesfactoren en tevredenheid over de samenwerking. De vragenlijst voor betrokken organisaties waren aangepast op de sector waarin zij werkzaam zijn. Onderwijsorganisaties kregen bijvoorbeeld andere vragen dan culturele organisaties.

De achttien deelnemende gemeenten leverden de e-mailgegevens aan van de buurtsportcoaches en de organisaties waarvan zij dachten dat die betrokken zijn bij de inzet van een buurtsportcoach. In totaal zijn 2.205 uitnodigingen verzonden. 811 respondenten hebben de vragenlijst ingevuld (bruto respons). Organisaties die aangaven niet met een buurtsportcoach te werken, zijn uit de onderzoeksgroep verwijderd (netto respons). In tabel b1.2 is een overzicht te zien van de bruto en netto respons van buurtsportcoaches per gemeente. Het responsoverzicht van betrokken organisaties per gemeente staat in tabel b1.3

Tabel B1.2 Bruto en netto respons van buurtsportcoaches per gemeente

Gemeente	Totaal uitgenodigd	Bruto respons	Netto respons	Netto respons %
Amersfoort	14	5	5	36
Amsterdam	130	73	73	56
Assen	10	6	6	60
Berkelland	15	5	5	33
Delft	11	10	10	91
Den Haag	169	81	81	48
Dronten	7	3	3	43
Gorinchem	6	3	3	50
Hoorn	33	24	24	73
Horst aan de Maas	6	6	6	100
Roermond	9	6	6	67
Roosendaal	7	5	5	71
Smallingerland	14	9	9	64
Utrecht	51	29	29	57
Utrechtse Heuvelrug	14	6	6	43
Venlo	14	12	12	86
Vlaardingen	6	4	4	67
Zwolle	21	14	11	52

Tabel B1.3 Bruto en netto respons van betrokken organisaties per gemeente

Gemeente	Totaal uitgenodigd	Bruto respons	Netto respons	Netto respons %
Amersfoort	23	7	6	26
Amsterdam	250	77	67	27
Assen	80	20	7	9
Berkelland	94	20	11	12
Delft	116	39	32	28
Den Haag	147	62	51	35
Dronten	162	39	8	5
Gorinchem	173	40	18	10
Hoorn	64	17	11	17
Horst aan de Maas	70	31	23	33
Roermond	94	13	6	6
Roosendaal	73	27	17	23
Smallingerland	28	11	11	39
Utrecht	96	33	31	32
Utrechtse Heuvelrug	29	13	13	45
Venlo	80	32	26	33
Vlaardingen	30	10	8	27
Zwolle	57	19	12	21
Totaal	1666*	510	358	21

*Het totaal komt niet overeen met het totaal van 1668 uit de responstabel in hoofdstuk 1. Bij het samenstellen van de respons per gemeente waren twee respondenten niet te herleiden tot een specifieke gemeente.

In deze meting werden, in samenspraak met het ministerie van VWS en de VSG, de combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches dezelfde vragen voorgelegd en is het onderscheid zoals dat in 2013 bestond in de vragenlijst opgeheven. Van rijkswege worden beide groepen het liefst aangeduid met de term buurtsportcoach. Combinatiefunctionarissen kunnen sinds 2012 te maken krijgen met een verbreding van hun takenpakket. Naast werk voor de ‘traditionele’ sectoren sport, onderwijs en/of cultuur kunnen zij ook actief zijn in de buurt of via de zorg, welzijn of bedrijfsleven doelgroepen stimuleren tot sportdeelname. Buurtsportcoaches die sinds 2012 met cofinanciering van het rijk, kunnen worden aangesteld kunnen evengoed worden ingezet op de ‘oude’ verbinding school en sport.

Het samennemen van beide groepen in het onderzoek heeft ertoe geleid dat de vragenlijsten ten opzichte van de voorgaande metingen zijn gewijzigd. De wijzigingen in de vragenlijsten zijn in goede samenspraak met het ministerie van VWS en de VSG doorgevoerd. Om na te gaan of de uitbreiding van taken naar andere sectoren (sinds 2012) toch vooral bij buurtsportcoaches zichtbaar is en het oude onderscheid naar taken wellicht nog grotendeels bestaat, konden respondenten aangeven welke functie zij dachten te vervullen. Waar relevant, zijn beide groepen vergeleken. Dit is in de tekst en in de tabellen expliciet vermeld.

Evaluatiegesprekken

De opzet was per deelnemende gemeente drie evaluatiegesprekken te organiseren: één gesprek met buurtsportcoaches en combinatiefunctionarissen, en twee groepsgesprekken met organisaties die bij hun inzet betrokken zijn. In totaal zijn 97 buurtsportcoaches en 73 mensen van betrokken organisaties gesproken verdeeld over 35 evaluatiegesprekken en tien telefonische interviews. De betrokkenen vanuit maatschappelijke organisaties bestond voornamelijk uit mensen van sportverenigingen, scholen en culturele instellingen. Ten opzichte van voorgaande jaren waren er meer organisaties uit andere sectoren zoals zorg en welzijn aanwezig.

De deelnemende gemeenten hebben het initiatief genomen voor het organiseren van de evaluatiegesprekken. De gemeenten hebben in overleg met de onderzoekers vanuit het Mulier Instituut en Kennispraktijk een datum en tijd gepland voor de gesprekken en hier de buurtsportcoaches en betrokken organisaties voor uitgenodigd. Daar waar het niet mogelijk was om evaluatiesessies te organiseren (bijvoorbeeld in verband met vakantie), is informatie verzameld via telefonische interviews. Een van deze gesprekken was een reeds door de gemeente georganiseerde bijeenkomst, waarbij een onderzoeker is aangeschoven om verdiepende informatie te verkrijgen.

In zeventien gemeenten hebben evaluatiegesprekken met de buurtsportcoaches plaatsgevonden. Bij vijftien van deze zeventien gemeenten zijn tevens evaluatiegesprekken met betrokken organisaties (al dan niet telefonisch) gevoerd. Het bleek voor de gemeenten lastig om twee evaluatiesessies met betrokken partijen te organiseren, meestal vanwege te weinig animo. Hierdoor heeft bij de meeste gemeenten maar één sessie met betrokken partijen plaatsgevonden in plaats van twee. In een van de betrokken gemeenten hebben geen evaluatiegesprekken plaatsgevonden. De lokale situatie liet het niet toe om verdiepende gesprekken te organiseren en uit te voeren. De buurtsportcoaches zijn overgegaan naar een andere werkgever. Deze transitie is in de zomerperiode geformaliseerd en viel samen met de periode waarin de evaluatiegesprekken plaats zouden vinden. Sommige buurtsportcoaches waren in onzekerheid of zij de overstap naar de nieuwe werkgever konden maken. Om niet voor meer spanning in de lokale context te zorgen is gekozen geen verdiepende gesprekken uit te voeren in deze gemeente.

In twee gemeenten is het niet gelukt om evaluatiebijeenkomsten/ telefonische interviews te voeren met betrokken organisaties. In één gemeente was een gesprek gepland met twee betrokken organisaties, maar hebben beide kort voor de sessie afgezegd. Daarna was het in verband met de zomervakantie niet meer mogelijk om een nieuwe sessie te plannen of betrokken organisaties telefonisch te bereiken. In de tweede gemeente was het ook in verband met de zomervakantie niet meer mogelijk om betrokken partijen te spreken.

Ondanks het feit dat het voorgenomen aantal evaluatiegesprekken niet gerealiseerd is, zijn we van mening goede uitspraken te kunnen doen over de lokale situatie. Dataverzameling en analyse liepen tijdens de evaluatiesessies in elkaar. Gesprekken zijn na afloop geanalyseerd en de resultaten zijn in daarop volgende gesprekken bijgesteld. Op een gegeven moment leverden de gesprekken niet direct nieuwe informatie meer op.

Bijlage II Extra tabellen

Tabel B2.1 Doelgroepen waarvoor buurtsportcoaches werkzaam zijn (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten)

Doelgroep	Totaal (n=298)	Combinatiefunctionaris (n=226)	Buurtsportcoach (n=72)
4- tot 12-jarigen	82	86	71
12- tot 18-jarigen	48	44	60
Meisjes/ vrouwen	31	29	35
Mensen uit een aandachtswijk	30	26	40
Jongens/ mannen	29	28	33
Allochtonen	28	26	33
Mensen met overgewicht	25	19	44
Buurtbewoners/ wijkbewoners	24	19	42
Jeugd in arme gezinnen	22	22	25
0- tot 4-jarigen	18	17	24
Inactieven	17	12	33
18- tot 45-jarigen	15	7	40
Mensen met een handicap of chronische aandoening	14	9	31
45- tot 65-jarigen	11	4	32
65plussers (ouderen)	11	4	31
Anders	6	5	11
Ik word niet voor een specifieke doelgroep ingezet	3	2	6
Werkzoekenden	2		7
Mensen uit het bedrijfsleven	1		4

Tabel B2.2 Specifieke doelstellingen van buurtsportcoaches die aangeven andere dan landelijke doelstellingen na te streven (meerdere antwoorden mogelijk, buurtsportcoaches, n=113)

	%
Vergroten van betrokkenheid van ouders	66
Uitbreiding van het sport- en beweegaanbod voor specifieke doelgroepen	64
Verbeteren van de kwaliteit van sport- en beweegaanbod aan specifieke doelgroepen	60
Verbeteren van de sociale competenties van jongeren	58
Vergroten van de vaardigheden kader binnen betrokken organisatie(s)/school	57
Vergroten van samenwerking met andere organisaties	56
Het verminderen van overgewicht van specifieke doelgroepen	47
Vergroten van naamsbekendheid van betrokken organisaties	43
Vergroten van de ontwikkelmogelijkheden van jeugdige sporttalenten	35
Bevorderen van de leefbaarheid in de buurt of gemeente	34
Stimuleren van de maatschappelijke participatie van buurtbewoners	33
Het verminderen van de zorgbehoefte van specifieke doelgroepen	19
Verbeteren van de kwaliteit van het cultuuraanbod aan kinderen	16
Kinderen die dat niet van huis uit meekrijgen laten kennismaken met cultuur	14
Vergroten van de ontwikkelmogelijkheden van jeugdige culturele talenten	12
Vergroten van het aantal kinderen dat lid is van een culturele organisatie	11
Uitbreiding van het aanbod aan culturele activiteiten	10
Anders	16

Tabel B2.3 Sporten waar buurtsportcoaches in de afgelopen twaalf maanden bij betrokken zijn geweest (meerdere antwoorden, buurtsportcoaches sport)

	%
Voetbal	60
Basketbal	43
Tennis	37
Danssport	37
Judo	37
Gymnastiek/turnen	35
Atletiek	34
Korfbal	33
Volleybal	32
Hockey	32
Vecht- en verdedigingssporten (excl. judo)	27
Tafeltennis	26
Badminton	25
Handbal	23
Andere sport	23
Zwemsport (excl. waterpolo)	21
Hardlopen/joggen/trimmen	18
Honkbal/softbal	18
Fitness	18
Schaatsen	14
Aerobics/steps/spinning (groepslessen op muziek)	13
Skeelers/skaten	10
Wielrennen/toerfietsen	8
Jeu de boules	8
Golf	7
Roeien	7
Wandelsport	7
Duiksport	7
(Berg)klimsport	7
Squash	7
Paardensport	6
Waterpolo	5
Kano	5
Zeilen/surfen	5
Dammen	4
Schaken	4
Schietsport	4
Bowling	2
Midgetgolf	2
Skiën/langlaufen/snowboarden	2
Bridge	1
Darts	1
Biljart/poolbiljart/snooker	1
Motorsport	-

Tabel B2.4 Specifieke doelstellingen die betrokken organisaties nastreven met de inzet van de buurtsportcoach (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, organisaties die andere dan landelijke doelen nastreven)

	Onderwijs (n=22)	Sport (n=44)	Cultuur (n=9)	Overig (n=14)
Verbeteren van de sociale competenties van jongeren	64	45	-	57
Verbeteren van de kwaliteit (pedagogisch, methodisch, didactisch) van sport- en beweegaanbod aan specifieke doelgroepen	59	57	-	57
Vergroten van samenwerking met andere organisaties	55	-	-	71
Uitbreiding van het sport- en beweegaanbod/activiteiten	45	43	-	64
Het verminderen van overgewicht van specifieke doelgroepen	45	30	-	43
Vergroten van het aantal leerlingen/kinderen dat lid is van een (onze) sportvereniging	45	68	-	
Meer diversiteit in type sport- en beweegactiviteiten	45	23	-	64
Vergroten van betrokkenheid van ouders	41	66	-	64
Kinderen die dat niet van huis uit meekrijgen laten kennismaken met cultuur	41	-	78	-
Vergroten van de ontwikkelmogelijkheden van jeugdige sporttalenten	36	41	-	-
Meer diversiteit in culturele activiteiten (voor leerlingen)	36	-	44	-
Verbeteren van de kwaliteit van het cultuuraanbod (aan kinderen)	32	-	44	-
Uitbreiding van het aanbod aan culturele activiteiten	32	-	67	-
Vergroten van de ontwikkelmogelijkheden van jeugdige culturele talenten	27	-	-	-
Vergroten van de vaardigheden van vrijwilligers/medewerkers/trainers binnen betrokken organisatie(s)/school	18	75	22	29
Vergroten van het aantal kinderen dat lid is van een culturele organisatie/een cursus volgt bij een culturele organisatie	18	-	33	-
Vergroten van naamsbekendheid van betrokken organisaties/vereniging	-	59	-	64
Bevorderen van de leefbaarheid in de buurt of gemeente	-	32	-	43
Stimuleren van de maatschappelijke participatie van buurtbewoners	-	41	-	43
Het verminderen van de zorgbehoefte van specifieke doelgroepen	-	11	-	29
Sociaal isolement van doelgroep tegengaan	-	20	-	50
Verbeteren van fysieke gezondheid van kinderen/onze doelgroep	-	43	-	57
Vergroten van bekendheid van onze sport	-	55	-	-
Professionalisering van onze vereniging	-	64	-	-
Anders	27	14	78	-

Tabel B2.5 Mate waarin betrokken organisaties tevreden zijn over samenwerking met andere organisaties, naar sector (in procenten, (zeer) tevreden, betrokken organisaties)

	Onderwijs	Sport	Cultuur	Overig
Gemeente	66	65	-	81
Onderwijsinstellingen/scholen	78	-	-	88
School/scholen uit regulier basisonderwijs	-	76	88	-
School uit speciaal basisonderwijs (sbo)	-	80	82	-
School uit speciaal onderwijs (so)	-	83	86	-
School/scholen uit regulier voortgezet onderwijs	-	77	80	-
School uit speciaal voortgezet onderwijs (vso)	-	60	50	-
School/scholen uit middelbaar beroepsonderwijs	-	76	80	-
Sportverenigingen/organisaties	69	84	-	67
Culturele organisaties	74	-	74	-
Welzijnsorganisatie(s)	83	61	46	71
Jeugd(zorg)organisatie(s)	57	60	20	77
Zorginstelling(en)	68	70	18	55
Buurtvoorziening(en)	65	68	33	67
Organisatie(s) voor naschoolse e/o buitenschoolse opvang		-	67	-
Organisaties in de kinderopvang	71	62	73	44
Ouderen(zorg)voorziening(en)	-	73	33	25
Bedrijfsleven	-	87	33	86
Sportservice/ sportloket/ sportraad	72	76	-	100
Jeugdsportfonds	79	88	-	43
Sportbond	83	75	-	100

Kennispraktijk
voor sport, onderwijs & gezondheid

Horapark 4
6717 LZ Ede
info@kennispraktijk.nl
www.kennispraktijk.nl

Mulier Instituut
Sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

Postbus 85445
3508 AK Utrecht
030 721 0220
info@mulierinstituut.nl
www.mulierinstituut.nl